

מכרז פומבי מס' 07/2017

לייצור ואספקת ארוחות ומזון

למוסדות חינוך בתל אביב - יפו

חלק א' – כללי

מכרז פומבי מס' 07/2017 לייצור ואספקת ארוחות ומזון למוסדות חינוך בתל אביב - יפו

כללי

יובל חינוך בע"מ (להלן: "החברה") מזמינה בזאת הצעות מחירים לייצור ואספקת ארוחות ומזון למוסדות חינוך בתל אביב - יפו (להלן בהתאמה: "השירותים" ו-"העיר"), על פי התנאים המפורטים במסמכי המכרז.

אספקת השירותים כוללת אספקה יומית **בצובר (תפזורת)** ו/או **בחמשיות** של מזון מבושל ושל פירות וירקות, למוסדות חינוך (מועדוניות - גילאים 3 עד 6; בתי ספר יסודיים - גילאים 6-12; חטיבות ביניים - גילאים 12-14 וחטיבות עליונות - גילאים 15-17) מוסדות החינוך (להלן: "המוסדות") יכללו:

א. מועדוניות - כ-76 מועדוניות בגני ילדים (המפוזרות בכ-46 אתרים שונים ברחבי העיר, כמפורט בחלק ג' למסמכי המכרז) אשר מספר הילדים המשוער בכל אחד מהם נע בין 20 ל-35 ילדים/תלמידים (למעט כ-10 מועדוניות בהם יש בין 12-15 ילדים).

ב. 5 בתי ספר במסגרת "יום לימודים ארוך" (רוקח, עציון, תל חי, גיבורי ישראל, צבי שפירא) – בממוצע כ-150 מנות לביה"ס.

ג. תלמידי חטיבה צעירה בביה"ס עמיאל רמב"ם – כ-40 מנות.

ד. בית הספר עירוני ז' - כ-150 מנות.

ה. ביה"ס מעלה (חינוך מיוחד) – כ-80 מנות.

ו. ישיבת בר אילן כ-70 מנות בממוצע לחודש בתקופת ההתקשרות, מזון כשר למהדרין על פי דרישות החברה.

ז. מוסדות אחרים, ככל שיהיו.

יובהר כי מספר המנות המפורט לעיל הינו אומדן בלבד ועשוי להשתנות מעת לעת.

במספר מוסדות, כפי שתנחה החברה, יידרש המציע לספק ארוחות לילדים בעלי רגישויות במזון לגביהן קיימת תקינה (גלוטן/צליאק, סויה, ביצים, סומסום, חלבוני חלב) מספק מורשה ובכמות שתקבע מעת לעת ע"י החברה, וזאת במחיר ההצעה וללא תוספת תשלום.

מובהר כי המציע אינו חייב להגיש הצעה ביחס לכל קבוצות הגילאים ו/או ביחס לכל המוסדות.

בנוסף ומבלי לגרוע מהאמור לעיל, החברה שומרת לעצמה את הזכות, לפי שיקול דעתה המלא והמוחלט, להגדיל ו/או להקטין את מספר המוסדות בהם יידרש המציע לספק שירותים (לרבות הוספת מוסדות חדשים, ככל שיהיו, לכל גיל) ו/או את היקף המנות המבוקש בכל מוסד, ו/או את סוג המנות המבוקשות, במהלך תקופת ההתקשרות, כהגדרתה בסעיף 1.3 להלן, וכן להגדיל או להקטין את מספר ימי אספקת המזון במהלך השבוע כמפורט בסעיף 1.2 להלן.

אספקת המזון לכלל המוסדות תהא על בסיס יומי (א-ה'), להוציא ערבי חג, ימי חג, חול המועד פסח, ימי זיכרון, ימי שביתה, ימי צום (לישיבת בר אילן), חופשת קיץ ו/או כל מועד אחר כפי שיקבע ע"י החברה ו/או הנהלת המוסד, והכל בכפוף למועדי וימי פעילות המוסד. על אף האמור לעיל, בביה"ס עירוני ז' ובבתי הספר היסודיים אספקת המזון תהא במשך ארבעה ימים בשבוע, לפי דרישת החברה ו/או ביה"ס. המזון יסופק כאמור, לכלל המוסדות בין השעות 11:00-12:00 למעט ישיבת בר אילן בה שעות האספקה יהיו בין השעות 11:00-11:30 ו/או בזמן מוקדם ו/או מאוחר יותר (במוסדות חינוך מיוחד בהם שעות האספקה יהיו **במהלך החופשות** בין השעות 11:00-12:00) ו/או כפי שתורה החברה ו/או הנהלת מוסד מסוים מעת לעת.

תקופת ההתקשרות תחל ביום 1.9.2017 ותסתיים בבתי הספר בתום שנת הלימודים, קרי ביום 30.6.18 וביום 20.6.18 בבר אילן או בכל מועד מוקדם יותר כפי שיקבע ע"י החברה, למעט מועדוניות שיסתיימו ביום 9.8.18 או במועד אחר שיקבע בחברה (להלן: "תקופת ההתקשרות"). החברה תהא רשאית להאריך את תקופת ההתקשרות ל-2 תקופות נוספות של

עד שנת לימודים אחת בכל פעם על ידי מתן הודעה בכתב למשתתף לפחות 30 (שלושים) ימים לפני תום תקופת ההתקשרות. סך כל תקופת ההתקשרות (ההסכם וההארכות גם יחד) לא תעלה על 3 (שלוש) שנות לימודים.

על התקופות המוארכות יחולו כל ההוראות אשר יחולו ביחס לתקופת ההתקשרות.

שלושת החודשים הראשונים של ההתקשרות יוגדרו כתקופת ניסיון, אשר עם סיומה תהיה רשאית החברה לבטל את ההתקשרות עם הזוכה, כולה או חלקה, או להמשיכה, והכל על פי שיקול דעתה הבלעדי.

ההצעה תוגש על ידי ישות משפטית אחת בלבד (מגיש ההצעה יכונה להלן: "המציע").

בכל מקום במסמכי המכרז בו מופיע לשון זכר, משמע גם לשון נקבה, ולהיפך.

דמי השתתפות

2.1 את מסמכי המכרז ניתן לקבל במשרדי החברה המצויים במרכז המסחרי דיזנגוף סנטר, קומה ג' מעל ל"משביר לצרכן" (להלן: "משרדי החברה") החל מיום 10.7.17 בשעה 10:00 בכפוף לתשלום דמי השתתפות בסך של 2,000 ₪ (אלפים שקלים חדשים), שישולמו באמצעות המחאה, שזמן פירעונה יהא ליום רכישת מסמכי המכרז, לפקודת יובל חינוך בע"מ. המחאה זו לא תוחזר בכל מקרה.

ניתן לעיין במסמכי המכרז החל מיום 10.7.17 בשעה 10:00 באתר החברה בכתובת: www.yuval-chinuch.co.il

2.3 מבלי לגרוע מכלליות האמור בסעיף 2.1 לעיל, מובהר, כי אי הגשת הצעה על ידי רוכש חוברת המכרז, מכל סיבה שהיא, או (לפי העניין) אי זכיית מציע במכרז, לא יזכו את רוכש חוברת המכרז בהחזר דמי רכישת חוברת המכרז.

2.4 מובהר בזאת, כי חוברת המכרז הינה קניינה הפרטי של החברה, היא נמסרת לרוכשים אותה בהשאלה ובנאמנות לצורך הגשת הצעה למכרז בלבד, ולא לכל מטרה אחרת, והרוכשים אותה לא יהיו רשאים לעשות בה שימוש למטרה אחרת, זולת הגשת הצעה למכרז.

2.5 במעמד רכישת חוברת המכרז, ימסור רוכש חוברת המכרז לחברה את פרטיו (שמו, כתובתו, מספר טלפון ומספר פקסימיליה) וכן את פרטיו (שם, כתובת, מספר טלפון ומספר פקסימיליה) של נציג (אדם ולא תאגיד) מטעמו, אשר ישמש לכל דבר ועניין כנציגו של רוכש מסמכי המכרז לצורך הליכי המכרז, וכן יאשר לחברה בכתב, כי קיבל את חוברת המכרז.

2.6 לברורים בקשר לרכישת מסמכי המכרז ניתן לפנות למנהלת התפעול בחברה, גב' ורוניקה רוזנברג, עו"ד בטלפון 03-6211911.

3 שאלות, הבהרות ותיקון פגמים

3.1 על המציע לבדוק את מסמכי המכרז השונים ביסודיות. שאלות ובקשות הבהרה בנוגע למסמכי המכרז, תתקבלנה אך ורק בכתב בדוא"ל veronica@yuvalchi.co.il וזאת לא יאוחר מיום 16.7.2017 בשעה 11:00. תשובות תתפרסמה עד ליום 18.7.17 באתר האינטרנט של החברה לא יהיה תוקף לכל תשובה שתינתן בכל דרך אחרת.

3.2 מציע שלא יפנה לקבלת הבהרות בתוך המועד האמור בסעיף 3.1 לעיל, יהיה מנוע מלהעלות בעתיד כל טענה בדבר אי בהירויות, סתירות או אי התאמות כאמור.

3.3 החברה רשאית בכל עת, קודם המועד הקובע (כהגדרתו להלן), להכניס שינויים ותיקונים במסמכי המכרז, ביוזמתה או בתשובה לשאלות המשתתפים. השינויים והתיקונים כאמור, יהיו חלק בלתי נפרד ממסמכי המכרז ומתנאיו ויפורסמו באתר החברה.

3.4 בהגשת הצעתו, מסכים המציע לכך שוועדת המכרזים תהיה רשאית, אך לא חייבת, גם לאפשר למציע שהצעתו מסויגת, חסרה או פגומה, לרבות ככל הנוגע לתנאי הסף, לתקן ו/או להשלים

את הצעתו, או אף לאפשר למציע להותירה כמו שהיא והכל לפי שיקול דעתה המלא והמוחלט של ועדת המכרזים.

4 מועד ומקום הגשת הצעות

- 4.1 את כל מסמכי המכרז המצוינים בסעיף 5.2 בחלק ב' למסמכי מכרז זה יש להכניס למעטפה סגורה, **בשני עותקים** (זהים, למעט מסמכי המקור אשר העתק שלהם יצורף לעותק הנוסף), כאשר כל המסמכים חתומים כדין. על מורשי החתימה של המציע לחתום על כל מסמכי המכרז, לרבות הצעת המציע, ההסכם ונספחיו, במקום המיועד לכך ובשולי כל עמוד ועמוד, בעט בלבד.
- 4.2 את המעטפה הסגורה יש להגיש במסירה אישית עד יום **25.7.17 בשעה 14:30** (להלן: "המועד הקובע") לתיבת המכרזים הנמצאת בדלפק הקבלה במשרדי החברה. יש לציין על גבי המעטפה את שם המכרז - "מכרז מס' 7/2017 לייצור ואספקת ארוחות ומזון למוסדות חינוך בתל אביב - יפו". על המעטפה לא יופיעו שום סימני זיהוי אחרים. כמו כן, יובהר כי מעטפה הצעה שלא תמצא בתיבת המכרזים במועד הקובע, לא תובא לדיון ותיפסל על הסף.
- 4.3 **פתיחת המעטפות** תתבצע במשרדי החברה ביום **25.7.17 בשעה 15:00** מגיש ההצעה יהא רשאי להיות נוכח בעת פתיחת המעטפות.
- 4.4 החברה רשאית להאריך, מעת לעת, וכפי שתמצא לנכון, את המועד להגשת הצעות האמור בסעיף 4 זה בהודעה בכתב באתר החברה.
- 4.5 מובהר בזאת כי משלוח ההצעה בדואר או הגשתה בכל דרך אחרת, שאינה שלשול מעטפת ההצעה בתיבת המכרזים, אינם עונים על דרישות המכרז, והצעה שלא תמצא, מכל סיבה שהיא, בתיבת המכרזים בעת פתיחתה, לא תמנה בין ההצעות המשתתפות במכרז.
- 4.6 בהגשת הצעתו מביע המציע הסכמתו לכל תנאי המכרז ולכל האמור במסמכי המכרז, ובכלל זה לתנאי ההסכם.

חלק ב' – תנאי המכרז

מכרז פומבי מס' 7/2017 לייצור ואספקת ארוחות ומזון למוסדות חינוך בתל אביב - יפו

תנאים כלליים

1.

- 1.1. אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה כלשהי.
- 1.2. החברה שומרת לעצמה את הזכות לפסול הצעות זולות מדי ו/או יקרות מדי ביחס לאומדן. מבלי לגרוע מכלליות האמור לעיל, לחברה הסמכות המלאה להעריך ההצעה ולדרגה בהתאם לסבירותה ולתמחור המופיע בה, ביחס לאומדן או בכלל, והכל לפי שיקול דעתה של החברה, מבלי לגרוע בכלליות האמור לעיל, מובהר כי לחברה הסמכות לפסול הצעה במקרים בהם עולה החשד כי בשיטת התמחור המצוינת עלולות להיפגע זכויותיהם של עובדי המציע ו/או איכות המזון המסופק.
- 1.3. כל ההוצאות מכל מין וסוג הכרוכות בהגשת ההצעה למכרז, יחולו על המציע במכרז, ועליו בלבד, ולא יוחזרו לו בשום מקרה.
- 1.4. החברה תהא רשאית לדרוש מהמציעים במכרז פרטים נוספים ו/או הבהרות נוספות, על פי שיקול דעתה המלא והבלעדי, לשביעות רצונה המלאה, על מנת לבחון את המציע ואת הצעתו במסגרת שיקוליה. כמו כן, החברה ו/או מי מטעמה תהא רשאית לפנות לכל צד שלישי כדי לברר מידע אודות המציע, ולהשתמש, לפי שיקול דעתה, בכל מידע שיתקבל כאמור.
- 1.5. על המציע במכרז לעמוד בכל התנאים המוקדמים להשתתפות במכרז המפורטים בסעיף 2 להלן, וכן לצרף את כל האישורים ו/או המסמכים הנדרשים להוכחת עמידתו בתנאים אלה.
- 1.6. החברה תהא זכאית להחליט על זוכה אחד לכל מוסד או על מספר זוכים לגבי כל אחד מהמוסדות או להחליט כי מציע אחד יזכה בעבודות לגבי מספר מוסדות, והכל לפי שיקול דעתה המלא והבלעדי. הגדלה או הקטנה של היקף ההתקשרות לא תקנה למציע במכרז עילה לתביעה להגדלת מחירי היחידה שהציע במכרז או לכל תביעה אחרת והמציע מוותר על כל טענה ו/או תביעה ו/או דרישה כנגד החברה במידה ולא ימסרו לו מוסדות בכלל ו/או מספר המוסדות יהיה קטן או גדול מהצפוי.
- 1.7. לצורך אספקת ההזנה והשירות עפ"י תנאי המכרז וההסכם (להלן: "השירות") למועדוניות, תהא החברה זכאית לבחור, ארבעה זוכים שיספקו באופן שווה, במידת האפשר, את השירות למועדוניות.
- 1.8. לצורך אספקת ההזנה והשירות עפ"י תנאי המכרז וההסכם לבתי הספר היסודיים, תהא החברה זכאית לבחור, 3 זוכים (להלן: "מאגר ספקים"). הנהלת כל בית ספר יסודי, תבחר מתוך מאגר הספקים, ספק אחד לאספקת המזון והשירותים עפ"י תנאי המכרז וההסכם.
- 1.9. לצורך אספקת ההזנה והשירות עפ"י תנאי המכרז וההסכם לבית הספר העל יסודי, תהא החברה זכאית לבחור, 2 זוכים (להלן: "מאגר ספקים"). הנהלת בית הספר העל יסודי, תבחר מתוך מאגר הספקים, ספק אחד לאספקת המזון והשירותים עפ"י תנאי המכרז וההסכם.
- 1.10. החברה תהא רשאית לעכב, מכל סיבה שהיא, וזאת למשך תקופה שלא תעלה על חודשיים, את ההכרזה על ההצעה הזוכה ו/או את ההתקשרות למתן השירותים.
- 1.11. תנאי המכרז המפורטים לעיל ולהלן ממצים את כל הדרישות והתנאים בקשר למכרז זה וכל שינוי ו/או תוספת לדרישות ולתנאים הנ"ל יעשה בכתב בלבד.
- 1.12. למען הסר ספק, בכל מקרה, ובכלל זה במצב בו תימצא סתירה בין מסמכי המכרז השונים ו/או אי בהירות לגבי מסמכי המכרז, ועדת המכרזים של החברה (להלן: "הועדה" או "ועדת המכרזים") תקבע לפי שיקול דעתה הבלעדי את הפרשנות המחייבת. למציע לא תהא כל טענה ו/או תביעה הנובעת מאי בהירות ו/או סתירה במסמכי המכרז ו/או כל אי התאמה ו/או בגין הפירוש ו/או הנוסח שבחרה ועדת המכרזים.

2 תנאים מוקדמים להשתתפות במכרז

רשאי להשתתף במכרז זה מי שעומד, במועד הגשת ההצעה למכרז, **בכל** התנאים המפורטים להלן:

2.1 המציע הינו תאגיד הרשום בישראל כדין (ובכלל זה חברה בע"מ או שותפות רשומה) או עוסק מורשה (שאינו תאגיד) הרשום כדין בישראל.

2.2 המציע הינו עוסק מורשה כדין אשר מחזיק בידו אישור תקף על ניהול פנקסי חשבונות ורשומות על פי חוק עסקאות גופים ציבוריים, תשל"ו-1976, מטעם פקיד השומה וממונה אזורי מע"מ.

2.3 המציע בעל רישיון יצרן על שמו מטעם משרד הבריאות, תקף לפי צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (הסחר במזון, ייצור ואחסנתו), התשכ"א-1960, עבור כל מטבח שברשותו, תקף למועד האחרון להגשת ההצעות, הכולל את מספר המנות המקסימאלי שמותר לו לייצר על פי הרישיון כאמור (להלן: "רישיון יצרן").

2.4 המציע הינו הבעלים או המפעיל של כלי רכב ייעודיים להובלת מזון בהתאם לתו תקן 1291 של מכון התקנים הישראלי, וכן בעל אישורים להובלת מזון, בתוך רישיון העסק או במסמך נפרד מהרשות המקומית וכן בעל רישיון רכב בר תוקף בגין כ"א מכלי הרכב המשמשים אותו להובלת מזון (להלן: "רישיון הובלה").

2.5 המציע בעל תעודת כשרות תקפה למועד האחרון להגשת ההצעות מטעם הרבנות המוסמכת על פי חוק לארזות מזון ולמכירתו (להלן: "תעודת כשרות"). מציע אשר מעוניין לספק מזון לשיבת בר אילן, יידרש בנוסף לאישור מטעם הרבנות המאשר אספקת מזון כשר למהדרין ע"פ דרישות ההכשר שלהלן:

2.5.1 עוף- הרב רובין ומעלה;

2.5.2 בקר- חלק, הרב מחפוד או הרב רובין ומעלה;

2.5.3 עלים ירוקים- חסלט בלבד.

2.6 המציע בעל רישיון עסק תקף לארזות, אחסונו, הובלתו, הפצתו ו/או חלוקתו של מזון לפי סעיף 4.6 לתוספת לצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), תשנ"ה-1995 (להלן: "רישיון עסק").

2.7 המציע בעל אישורים המעידים כי כל כלי ההגשה אותם הוא מספק עומדים בדרישות הבריאותיות והבטיחותיות, בין היתר בתקן ישראל 5113 לסכום חד פעמי, למיכלי הפלסטיק והמכסים המיועדים לחימום מזון חם וכיו"ב.

2.8 המציע קיבל בבחינת האיכות ציון שלא יפחת מ- 65. מציע שיקבל ציון שיפחת מ- 65 הצעתו תיפסל.

2.9 המציע בעל ניסיון מוכח במתן שירותים דומים ל-3 מוסדות חינוך ו/או מוסדות ציבור ו/או ארגונים (משרדי ממשלה ו/או מוסדות מדינה ו/או תאגידים סטטוטוריים ו/או רשויות מקומיות ו/או קניונים ו/או בתי חולים ו/או חברות גדולות) בכל אחת מהשנים 2014, 2015 ו-2016.

2.10 המציע הינו בעל מחזור עסקים בכל אחת משלוש השנים האחרונות: 2014, 2015, 2016 הנובע מפעילות של ייצור ואספקת ארוחות ומזון של לפחות 1,500,000 (מיליון וחצי שקלים חדשים) ש"ח (לא כולל מע"מ).

2.11 המציע שילם את דמי ההשתתפות במכרז והציג קבלה על כך.

2.12 המציע המציא ערבות בנקאית, אוטונומית, שהוצאה על ידי בנק או חברת ביטוח ידועים ומוכרים בישראל, **להבטחת ההצעה** על סך של 20,000 ₪ (עשרים אלף שקלים חדשים), צמודה למדד המחירים לצרכן (מדד חודש מאי 2017 שהתפרסם ב- 15 לחודש יוני 2017), בנוסח המצורף **כנספח 2** למסמכי המכרז. יובהר כי הצעה בה כתב הערבות לא יעמוד בדרישת סכום הערבות/תוקף הערבות/נוסח זהה לנוסח המוצע המצורף כנספח 2 למכרז, תיפסל.

3 מחויבות ותוקף ההצעה

3.1 עם הגשת הצעתו במכרז, מצהיר המציע כי קרא ובדק את כל מסמכי המכרז וכל הנתונים הרלבנטיים מכל סוג שהוא, והגיש הצעתו על בסיס זה. מציע שהגיש הצעה במכרז, יהיה מנוע מלטעון כי לא היה מודע לפרט כלשהו הקשור למכרז או לתנאיו.

3.2 כל מציע במכרז יגיש, יחד עם מסמכי המכרז, טופס הצהרה בו הוא מאשר, כי קרא, בחן היטב והבין את כל מסמכי המכרז וכי הגיש את הצעתו בהתאם לכך.

3.3 ההצהרה תינתן על גבי טופס הצהרת המציע המצורף **כנספח 1** למכרז.

3.4 הצעת המציע תהיה בתוקף עד ליום 1.10.17

3.5 החברה תהיה רשאית לדרוש את הארכת תוקף ההצעה לתקופה נוספת. דרשה החברה כאמור, יוארך תוקף ההצעה ויוארך תוקף ערבות המכרז בהתאם על ידי המציע.

4 ההצעה

4.1 כל המסמכים והאישורים הנדרשים במכרז, כולל הערבות הבנקאית, יהיו על שם המציע.

4.2 על המציע למלא את מסמכי המכרז על כל סעיפיהם. כל תיקון בהצעת המחיר של המציע יש לאשר על ידי חתימה וחותמת. כמו כן, במידה שתערוך החברה שינויים ותיקונים במסמכי המכרז, יצרף המציע להצעתו עותק של כל מסמך שיובא לידיעתו בעניין זה כשהוא מאושר בחתימה ובחותמת התאגיד. המציע רשאי לצרף להצעתו במכרז מסמכים נוספים, לפי שיקול דעתו.

4.3 הצעת המחיר תוגש במטבע ישראלי בלבד (שקלים חדשים), כאשר המציע ירשום בהצעת המחיר את המחיר אותו הוא דורש בגין כל ילד/תלמיד בנפרד, בעבור יום אחד של אספקת המזון, כמפורט ובהתאמה לתפריטים (דוגמה לתפריט למועדוניות גן ובתי הספר ולתפריט המחייב לישיבת בר אילן) להוראות החוק, לרבות חוק פיקוח על איכות המזון לתזונה נכונה בצהרונים התשע"ז-2016 ולחוזרי מנכ"ל משרד החינוך והבריאות ו/או כל עדכון אחר שיפורסם מעל לעת ע"י משרד החינוך ו/או משרד הבריאות (להלן: "ההנחיות"), המצורפים כנספחים "9.1 ו- 9.2" בהתאמה (להלן: "מחיר לילד"). יודגש כי התשלום עבור אספקת השירותים יחושב לפי מכפלת מספר הילדים עליו תדווח החברה למציע בפועל, במחיר לילד.

4.4 מודגש בזה, כי הצעות המחיר לא תכלולנה מע"מ. להצעות המחיר שיוגשו על ידי המציע יתווסף מע"מ כחוק; הצעות המחיר ינקבו בשקלים חדשים.

4.5 להצעת המחיר תצורף הערבות הבנקאית. הערבות הבנקאית תהא בתוקף עד ליום 1.10.17 החברה תהא רשאית לחלט את הערבות הבנקאית כל אימת שהמציע לא יעמוד בהתחייבויותיו על פי תנאי מכרז זה.

4.6 על מורשי החתימה של המציע לחתום על כל מסמכי המכרז, לרבות הצעת המציע, ההסכם ונספחיו, במקום המיועד לכך ובשולי כל דף, בעט בלבד.

4.7 מודגש בזה, כי במידה שהמציע או המנהל של המציע הורשע בפלילים לפני הגשת הצעתו במכרז זה, בעבירה שיש עמה קלון, ו/או הוגש כנגדו כתב אישום ו/או עומדת ותלויה כנגדו הרשעה בפלילים, בעבירה שיש עמה קלון הנוגעת לתחום עיסוקו של המציע, לא יוכל המציע להגיש הצעה כלשהי למכרז.

5 אופן הגשת ההצעה

5.1 המציע יגיש לחברה את כל מסמכי המכרז עם הנספחים וההמלצות, חתומים, בשני העתקים זהים (למעט מסמכי המקור אשר העתק שלהם יצורף לעותק הנוסף) במעטפה סגורה היטב.

5.2 הצעת המציע תכלול את כל המסמכים הבאים (להלן: "מסמכי המכרז המוגשים") כשכל פרטיהם ממולאים והם חתומים, על פי הוראות מכרז זה:

5.2.1 מסמך הצהרת המציע במכרז, המצורף כנספח 1 למכרז.

5.2.2 ערבות בנקאית להבטחת ההצעה, בנוסח המצורף כנספח 2 למכרז.

5.2.3 מסמך הצעת המחיר, חתום על ידי המציע, המצורף כנספח 3 למכרז.

5.2.4 פירוט ניסיון ורשימת לקוחות + ממליצים פעילים (מטעם כל לקוח) בכל אחת מהשנים 2014, 2015 ו-2016 על גבי הטופס המצורף כנספח 4 למכרז. יש לצרף מכתבי המלצות על גבי דף לוגו של הלקוח; ממליץ שלא ניתן להשיגו באמצעים סבירים לא ייחשב כממליץ לעניין זה. יובהר כי המציע לא נדרש לפרט 3 גופים שונים בכל שנה, כלומר - המציע יכול לציין את אותו הגוף ביחס ליותר משנה אחת.

5.2.5 רשימת מוסדות בהם פעל המציע בעיר תל אביב - יפו, בכל אחת מהשנים 2014, 2015 ו-2016 על גבי הטופס המצורף כנספח 5 למכרז. יובהר כי גם מציע אשר לא פעל במוסדות בעיר תל אביב - יפו כאמור, נדרש לסמן זאת במקום המיועד לכך בגוף הנספח.

- 5.2.6 אישור רואה חשבון, על גבי נייר פירמה, המאשר כי מחזורו הכספי של המציע הנובע מפעילות של ייצור ואספקת ארוחות ומזון למוסדות, בכל אחת מהשנים 2014, 2015, 2016 הינו לפחות 1,500,000 ₪ (מיליון וחצי שקלים חדשים), לא כולל מע"מ, כל זאת לפי הנוסח המצורף **כנספח 6**.
- 5.2.7 היה המציע תאגיד- אישור עו"ד על רישום תאגיד, מענו וזכויות חתימה, וזאת על פי הנוסח המצורף **כנספח 7**.
- 5.2.8 הצהרה על העדר הרשעה ו/או חקירה של המציע בפלילים לפני ובעת הגשת הצעתו במכרז זה, וזאת בנוסח המצורף **כנספח 8**.
- 5.2.9 העתק תפריטים חתומים, וזאת בנוסח המצורף **כנספח 9.1 ו-9.2** בהתאמה.
- 5.2.10 תיאור שיטת העבודה המוצעת לביצוע השירותים בהתבסס על מסמכי המכרז, וזאת בנוסח המצורף **כנספח 10**.
- 5.2.11 העתק תעודת עוסק מורשה המעידה כי המציע הינו עוסק מורשה כדין.
- 5.2.12 העתק אישור תקף על ניהול פנקסי חשבונות ורשומות על פי חוק עסקאות גופים ציבוריים, תשל"ו-1976, מטעם פקיד השומה וממונה אזורי מע"מ. יובהר כי **אישור מטעם רואה חשבון או יועץ מס לא יתקבל**.
- 5.2.13 העתק אישור תקף על ניכוי מס במקור.
- 5.2.14 העתק רישיון יצרן.
- 5.2.15 העתק תעודת כשרות ו/או אישור כשרות למהדרין (באם המציע מגיש הצעה לשיבת בר אילן).
- 5.2.16 העתק רישיון עסק תקף.
- 5.2.17 העתק רישיון הובלה (יכול להופיע בתוך רישיון העסק או לחליפין במסמך נפרד).
- 5.2.18 העתקי תעודות הסמכה ממכון התקנים לעמידת המציע או בעליו בתקני GMP/HACCP/ISO22000 בתחום ניהול איכות ובטיחות המזון וכל תעודת הסמכה או איכות ממוסד מוכר אחר, ככל שישנן תעודות כאלה.
- 5.2.19 העתק אישורים המעידים כי כלי ההגשה השונים של המציע עומדים בדרישות הבריאותיות והבטיחותיות, בין היתר בתקן ישראל 5113 לסכום חד פעמי, למיכלי הפלסטיק והמכסים המיועדים לחימום מזון חם וכיו"ב.
- 5.2.20 קבלה על תשלום דמי ההשתתפות במכרז.
- 5.2.21 היה המציע תאגיד- תדפיס רשם החברות ו/או רשם השותפויות עדכני, אשר הופק לכל הפחות בחודש יוני 2017.
- 5.2.22 היה המציע תאגיד- העתק תעודת התאגדות של המציע.
- 5.2.23 אישור ממעבדה מוסמכת לבדיקות מוצרי מזון ובקרת איכות על גבי לוגו של המעבדה, המספקת שירותיה למציע והמעידה כי המציע נוהג לערוך באופן שוטף (לפחות פעמים בחודש) בדיקות איכות במטבחיו והצגת נהלים/טפסי ביקורת בדבר ביצוע האמור.
- 5.2.24 מסמכי המכרז (לרבות חוזר משרד המנכ"ל, חוזר משרד החינוך וחוק הפיקוח) וכן הבהרות ותיקונם, ככל שנשלחו.
- יובהר כי אי צירוף המסמכים הנ"ל על ידי המציע, או צירוף חלקי שלהם, עשויים להביא לפסילת הצעה, לפי שיקול דעתה הבלעדי של ועדת המכרזים. אין באמור לעיל בכדי לגרוע מסמכותה המלאה של ועדת המכרזים לפנות אל מי מהמציעים, בבקשה להשלמת פרטים חסרים.**

6.1 הצעות המציעים תובאנה בפני ועדת המכרזים, אשר תקבע את ההצעה הזוכה במכרז (להלן: "ההחלטה").

6.2 כל שינוי ו/או תוספת שיעשו במסמכי המכרז ו/או כל הסתייגות לגביהם, בין אם בדרך של תוספת בגוף המסמכים ובין באמצעות מכתב לוואי, או בכל דרך אחרת, יחשבו כאילו לא נכתבו מעולם ועלולים להביא לפסילת ההצעה, וזאת בכפוף לשיקול דעתה של הוועדה.

6.3 המציע מסכים מראש כי כל טעות חשבון שתתגלה בהצעה שהגיש, תתוקן לפי ראות עיניה של ועדת המכרזים, וכן יתוקן בהתאם הסיכום הכללי של ההצעה ויחייב את המציע. מבלי לפגוע בכלליות האמור לעיל, תהא ועדת המכרזים רשאית שלא לדון בהצעת מציע או לפסלה אם יש לה יסוד סביר לחשוד שכוונתו הייתה להוליך שולל את הוועדה על ידי שגיאות שנעשו במתכוון ו/או על ידי תכסיסים בלתי הוגנים, או שהצעתו מבוססת על הבנה מוטעית של נושא המכרז או על הנחות בלתי נכונות או אם המחירים שצוינו בהצעה אינם סבירים או בשל חוסר התייחסות מפורטת לסעיף מסעיפי המכרז שלדעת ועדת המכרזים מונע הערכת ההצעה כדבעי.

6.4 ועדת המכרזים תקבע את ההצעה הזוכה בהתבסס על הפרמטרים הבאים:

משקל בקבלת ההחלטה	פירוט	פרמטר	
60%		מחיר מוצע	1
40%	ניסיונו של המציע בפרויקטים דומים בעלי היקף ואופי דומה (לרבות ניסיון קודם של החברה בעבודה מול המציע), המלצות (לרבות המלצות הוטרניר של העירייה), ביקורת יועץ בטיחות מזון של החברה במתקני הייצור של המציע הערכות ובדיקות לרבות בדבר קיומן של מערכות לניהול ובטיחות מזון.	איכות ההצעה	2

יובהר כי עמידת המציע בתקן GMP/HACCP/ISO22000 המבטיח עמידה קפדנית בדרישות ניהול האיכות ובטיחות מזון, יקנה יתרון במסגרת בחינת ההצעה.

יובהר כי מציע שיקבל בבחינת האיכות ציון שיפחת מ-65, הצעתו תיפסל.

ועדת המכרזים רשאית לעניין זה להסתמך על מידע שימסור המציע במסמכי המכרז ו/או על כל מידע אחר שימצא בידיה, לרבות באמצעות חקירה גלויה, על איתנותו הכלכלית של המציע ועל אמינות המציע ובעלי השליטה ונושאי המשרה הבכירים בו. למען הסר ספק יובהר כי לוועדת המכרזים נתון שיקול הדעת, אך לא החובה, לדרג את מרכיבי האיכות על סמך המלצות אשר הגיעו לידיה לא מטעם המציע וכן שק"ד מלא ומוחלט לבחון ו/או לדרג חלק מההמלצות שהוגשו לה ע"י המציע, אם בכלל.

6.5 החברה ו/או מי מטעמה תערוך ביקורת, ללא תיאום מוקדם, במתקני המציע, על מנת לבחון, בין היתר, את תנאי האחסנה של מוצרי המזון, את שיטות העבודה של המציע, את רמת הניקיון והסדר, את רכבי ההובלה ואת עובדי המציע. המציע ו/או מי מטעמו ישתפו פעולה עם החברה, ככל שיידרש, מציע אשר לא ישתף פעולה כאמור לא יהא זכאי לכל ניקוד בגין מרכיבי האיכות ההצעה.

6.6 הוועדה תהא רשאית לפסול הצעה ו/או להסתמך על ניסיון עבר עם מציע בבחירת ההצעה לאור ניסיון ההתקשרות עמו בעבר. מציע שהיה לגביו חוסר שביעות רצון מניסיון העבר של החברה ו/או מי מטעמה ו/או הפר החוזה, רשאית הוועדה להפעיל שקול דעת לגבי ניקוד איכות הצעתו בהתאם

6.7 ועדת המכרזים אינה מתחייבת לקבוע את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא כזוכה; כן רשאית ועדת המכרזים להתנות את הזכייה בתנאים, ללא חובת הנמקה; לא להתחשב כלל בהצעה שאינה סבירה מבחינת המחיר שלה; לא לבחור הצעה בשלמותה או לבחור חלקים מכל הצעה; להחליט לקבל מספר הצעות מתאימות ולהתקשר עם מספר מציעים, אף לגבי מוסד אחד, כך שכל אחד מהמציעים יבצע רק חלק מהעבודות הנזכרות בהצעה. מובהר בזאת מפורשות, שאם לא

תתקבל הצעה כאמור, לא תהא למציע כל דרישה כספית ו/או אחרת מהחברה, עקב אי קיבול ההצעה או ביטול המכרז.

6.8 ועדת המכרזים (או מי מטעמה) רשאית, על פי שיקול דעתה, לדון עם המציעים בפרטי הצעתם, לדרוש מהמציעים פרטים נוספים ו/או הבהרות נוספות לשביעות רצונה המלא גם לאחר פתיחת ההצעות על מנת לבחון את הצעת המציע במסגרת שיקוליה כאמור, לרבות בחינת עמידתו בתנאי הסף, מאזנים, דו"חות כספיים, מע"מ ודו"חות נכויים.

6.9 ועדת המכרזים רשאית לפסול הצעה, אשר לפי שיקול דעתה המלא והמוחלט, אינה סבירה עקב תמחור גבוה או נמוך מדי או מקום בו קיים חשש כי בתמחור המוצע עלולות להיפגע זכויות עובדי המציע ו/או איכות המזון המסופק.

6.10 לאחר קביעת הזוכה, ועדת המכרזים רשאית לבוא עם הזוכה בדברים במטרה לתקן או לשפר את הצעתו.

6.11 לצורך אספקת ההזנה והשירות עפ"י תנאי המכרז וההסכם (להלן: "השירות") למועדוניות, ועדת המכרזים זכאית לבחור, ארבעה זוכים שיספקו באופן שווה, במידת האפשר, את השירות למועדוניות.

6.12 לצורך אספקת ההזנה והשירות עפ"י תנאי המכרז וההסכם לבתי הספר היסודיים, ועדת המכרזים זכאית לבחור, 3 זוכים (להלן: "מאגר ספקים"). הנהלת כל בית ספר יסודי, תבחר מתוך מאגר הספקים, ספק אחד לאספקת המזון והשירותים עפ"י תנאי המכרז וההסכם.

6.13 לצורך אספקת ההזנה והשירות עפ"י תנאי המכרז וההסכם לבית הספר העל יסודי ו/או כל מוסד אחר עפ"י דרישה, ועדת המכרזים זכאית לבחור 2 זוכים (להלן: "מאגר ספקים"). הנהלת המוסד, תבחר מתוך מאגר הספקים, ספק אחד לאספקת המזון והשירותים עפ"י תנאי המכרז וההסכם.

6.14 למען הסר ספק, אין בסמכות זו של ועדת המכרזים כדי לחייב את ועדת המכרזים לנהל מו"מ כאמור, כדי לאפשר למשתתף להסתייג בכל דרך שהיא מהאמור במסמכי המכרז או כדי לאפשר למשתתף לחזור בו ממה שכתב בהצעתו.

7 הודעה על הזכייה וההתקשרות

7.1 החברה תמסור לכל מציע שהגיש הצעה במכרז הודעה בכתב על ההחלטה. היה והמציע לא זכה במכרז, תצורף להודעה זו הערבות הבנקאית שהומצאה על ידו בקשר עם השתתפותו במכרז.

7.2 הודעת הזכייה תשלח לזוכה במכרז באמצעות פקסימיליה ותחייב אותו לכל דבר ועניין. עם משלוח ההודעה יחשב ההסכם בחלק ה' של המכרז, על כל תנאיו ונספחיו (והשינויים שחלו בו, במידה והיו כאלו), כנכרת בין הצדדים, במועד משלוח ההודעה כאמור. שום הודעה אחרת, בין בכתב ובין בעל-פה, לא תיצור טענת השתק ו/או מניעות כלפי החברה.

7.3 הזוכה מתחייב להעמיד לטובת החברה, בתוך שבעה (7) ימי עסקים ממועד קבלת הודעת הזכייה, את המסמכים הבאים:

7.3.1 ערבות בנקאית, אוטונומית, בנוסח המצורף **כנספת א'** להסכם, שהוצאה על ידי בנק או חברת ביטוח ידועים ומוכרים בישראל, לבקשת המציע, לפקודת יובל חינוך בע"מ, חתומה בידי מורשי החתימה של הבנק או של חברת הביטוח, להבטחת קיום התחייבויותיו לפי תנאי המכרז ו/או הסכם ההתקשרות, בגובה 5% מהתמורה הכספית השנתית הכוללת עבור העבודות שיימסרו לזוכה, כולל מע"מ, והכל כפי שיחושב ע"י החברה, לפי שיקול דעתה הבלעדי, ויימסר לזוכה. תוקף הערבות יהיה למשך תקופת ההסכם ועוד 3 חודשים (להלן: "ערבות הביצוע").

7.3.2 אישור של חברת הביטוח על קיום ביטוחים, בנוסח המצורף **כנספת ב' להסכם**.

7.4 כמו כן, יעמיד הזוכה לטובת החברה, לא יאוחר משבעה (7) ימי עסקים עובר לתחילת ביצוע העבודות נשוא המכרז, אישור מאת משטרת ישראל לגבי עובדיו, העתידים ליטול חלק בביצוע העבודות במוסדות, המעיד כי אין מניעה להעסקת אותם עובדים לפי החוק למניעת העסקה של עברייני מין במוסדות מסוימים, התשס"א - 2001.

7.5 היה והזוכה יפר את התחייבויותיו כאמור בסעיף 7.3 ו/או 7.4 לעיל, תהא החברה זכאית לבטל לאלתר את זכייתו של הזוכה במכרז, להתקשר עם מציע אחר, ולחלט את הערבות להבטחת ההצעה שהומצאה על ידי הזוכה, וזאת מבלי לפגוע בזכותה לכל סעד אחר כלפי אותו זוכה וכן ללא

צורך בהוכחת נזק. במקרה כזה, הזוכה יהיה מנוע מלטעון כל טענה ולהגיש כל התנגדות למימוש הערבות להבטחת ההצעה. יחד עם זאת, החברה תהא רשאית לאפשר לזוכה לתקן את הפרתו כאמור ו/או לקבל מהזוכה פיצוי מוסכם בגין ההפרות לעיל וזאת כנגד השלמת ההתקשרות לפי המכרז.

7.6 בוטלה הזכיה במכרז כאמור בסעיף 7.5 לעיל, תהא זכאית החברה לכל סעד המוקנה לה בחוק ו/או בתנאי מכרז זה ובכלל זה תהא רשאית החברה לקבל מהמזיע פיצוי מוסכם ומוערך מראש ללא הוכחת נזק בגובה סכום הערבות להבטחת המכרז ואף לחלט את הערבות להבטחת המכרז שבידה, וכן למסור את ביצוע המכרז למי שיקבע על ידה, והמזיע יפצה את החברה על כל הפסד שיגרם לה בגין כך.

7.7 היה ותבוטל ההתקשרות עם הזוכה במהלך תקופת ההסכם וזאת עקב הפרתו על ידי הזוכה, וועדת המכרזים תהא רשאית להחליט האם לפרסם מכרז חדש או לפנות לזוכה אחר מתוך מאגר הספקים לפי הצורך כאמור בסעיף 6.11-6.13 לעיל, וזאת על פי שיקול דעתה הבלעדי.

7.8 החברה אינה מתחייבת לגבי כמות הילדים/תלמידים וכמות המוסדות, ויכול שכמויות אלה תהיינה נמוכות או גבוהות מהמזוין במסמכי המכרז. החברה תהיה רשאית, על פי שיקול דעתה הבלעדי, לשנות את היקף השירותים המפורטים במסמכי המכרז, להרחיבן או לצמצמן, ובלבד ששינוי כאמור לא יגלוש אל עבר תחומים אשר המזיע איננו מתמחה בהם ולא הציג עצמו, במפורש או מכללא, כמי שמתמחה בהם.

8 גילוי מידע במכרז

8.1 החברה רשאית, על פי שיקול דעתה, ובכל עת לרבות לאחר מתן ההחלטה ואף במהלך ההתקשרות עצמה, לדרוש מהמזיע לגלות פרטים מלאים ומדויקים בדבר זהותו, עסקיו, מבנה ההון שלו, מקורות המימון שלו או של בעלי עניין בו, וכן כל מידע אחר שלדעתה יש עניין בגילוי. מציע אשר נמנע מלמסור לחברה את המידע הדרוש או מסר מידע לא נכון, רשאית החברה שלא לדון עוד בהצעתו או לפסלה ו/או להפסיק את ההתקשרות עימו לאלתר (במידה וזכה במכרז) וזאת מבלי לגרוע מכל זכות אחרת העומדת לחברה, לפי העניין, כתוצאה מההפרה, לפי תנאי מכרז זה או לפי כל דין.

8.2 התברר לחברה, בכל שלב שהוא, כי המזיע נמנע מלמסור מידע נכון ו/או מסר מידע חלקי בלבד או מטעה, או התנהל בצורה לא הגונה במסגרת הליכי המכרז ואף לאחר מכן, רשאית החברה ו/או ועדת המכרזים, לפי העניין, לשלול את זכיותו מעיקרה או לסיים את ההתקשרות עימו לאלתר (במידה וזכה במכרז) ו/או לחלט את ערבות הביצוע או חלק ממנה לפי שיקול דעתה, וזאת מבלי שהמזיע יהיה זכאי לקבל כל פיצוי ו/או החזר הוצאות ומבלי לגרוע מכל זכות אחרת העומדת לוועדת המכרזים ו/או לחברה, לפי העניין, כתוצאה מההפרה, לפי תנאי מסמכי מכרז זה או לפי כל דין.

8.3 למען הסר ספק, החברה רשאית לדרוש מהמזיע גילוי כל מידע שלדעתה יש עניין בגילוי, גם לגבי בעל עניין בו ולגבי כל גורם אחר שיש לו, במישרין או בעקיפין, לרבות באמצעות אדם או תאגיד אחר, אחד או יותר, אמצעי שליטה במזיע.

8.4 החברה שומרת לעצמה את הזכות לוודא ממקורותיה ובכל דרך בה תבחר, אמיתות כל מידע שימסור המזיע. בהגשת הצעתו, יראו את המזיע ואת בעלי העניין בו, כאילו הסכימו לכך שהחברה תקבל לגביהם מידע הקשור למכרז מכל גורם אחר, ככל שהסכמה זו נחוצה.

8.5 בהגשת הצעתו מביע המזיע הסכמתו מראש לגילוי הצעתו בפני מציעים אחרים, אם החברה תידרש לעשות כן בקשר להליך משפטי הקשור במכרז, פרט למידע שהינו בבחינת סוד מקצועי או מסחרי. יחד עם זאת, מסכים כל מציע במכרז, כי במקרה שהחברה תסבור, לפי שיקול דעתה, ולרבות בשל התנגדות מצד מציע אחר, כי קיים ספק כלשהו בשאלה האם יש לגלות מידע כאמור, תהא החברה רשאית להימנע מלגלות כל מידע כאמור, כל עוד לא ניתן צו בית משפט לפי פניית המעוניין בגילוי.

8.6 המזיע חייב לעדכן את החברה, בכל עת, בכתב וללא דיחוי לגבי כל שינוי אשר יחול, אם יחול, במידע שמסר לה.

9 עקרון ה"עפרון הכחול"

הובא עניין הנוגע ו/או קשור ו/או נובע ממכרז זה בפני ערכאה שיפוטית ופסקה אותה ערכאה כי הוראה או הוראות מהוראות מסמכי המכרז אינן עומדות בדרישות כל דין ולפיכך פסולות ו/או פסולה הוראה מהוראות המכרז מכל טעם אחר, תיראה אותה הוראה כאילו נכתבה באופן הרחב ביותר התקף לפי הדין ובנוסף לכך, לא יפגע הביטול או הצמצום האמור ביתר הוראות המכרז אשר יוותרו בתוקף ויוסיפו לחול בין הצדדים, אלא אם תבחר החברה (והיא בלבד) - לפי שיקול דעתה הבלעדי - לבטל את המכרז או את ההסכם בעקבות ביטול או צמצום כאמור.

10 אחריות

- 10.1 החברה אינה נושאת בכל אחריות להוצאה או נזקים שייגרמו למציע בקשר עם הצעתו במסגרת ו/או בקשר למכרז זה, ובפרט בשל אי קבלת הצעתו.
- 10.2 מובהר במפורש, כי בכל מקרה לא יהיה המציע זכאי לפיצוי כלשהו או להחזר הוצאות כלשהן בקשר עם השתתפותו במכרז זה.

11 סודיות

- 11.1 המציע מתחייב בקבלת מסמכי המכרז לשמור על סודיות כל מידע שיימסר לו על ידי החברה בקשר או לצורך ביצוע העבודות, למעט מידע שהוא נחלת הכלל או מידע המחויב בגילוי לפי חוק.
- 11.2 לשם מילוי התחייבויותיו על פי סעיף זה, מתחייב המציע לדאוג לשמירת סודיות כאמור גם מצד עובדיו ו/או נציגיו ו/או כל מי מטעמו.
- 11.3 המציע מתחייב לציית לכל הוראות החברה בכל הנוגע לשמירת סודיות.

12 שמירת זכויות

- 12.1 כל הזכויות במסמכי המכרז שמורות לחברה והמציעים במכרז לא יהיו רשאים לעשות כל שימוש במסמכי המכרז, אלא לצורך הכנת והגשת הצעה במכרז זה.
- 12.2 החברה תהא זכאית לאכוף על המציע שהצעתו תקבע כזוכה את תנאי הצעתו במכרז, וזאת בנוסף לכל הסעדים האחרים להם תהא זכאית החברה מכוח החוק ו/או מכוח תנאי מכרז זה, לרבות חילוטה של הערבות הבנקאית.

13 הודעות ונציגות

- 13.1 כל מציע במכרז יציין את כתובתו לצורך קבלת הודעות בכל הקשור במכרז ואת שמו, מספר הטלפון ומספר הפקסימיליה של נציג מטעמו המוסמך לחייב את המציע על פי דין לעניין מכרז זה, שהוא תושב ישראל וכתובתו בישראל (להלן: "נציג המציע"). החברה תנהל את המגעים בנוגע למכרז זה עם נציג המציע בלבד והוא יהיה מוסמך לייצג את המציע ולהתחייב בשמו.
- 13.2 כל ההודעות בקשר עם מכרז זה תשלחנה בדואר או בפקסימיליה. הודעה שנשלחה בדואר תחשב כאילו הגיעה ליעדה תוך 48 (ארבעים ושמונה) שעות ממועד משלוחה. הודעה שנשלחה בפקסימיליה תחשב כאילו הגיעה ליעדה תוך 24 (עשרים וארבע) שעות ממועד המשלוח.

חלק ג' – תיאור השירותים והמוסדות

מכרז פומבי מס' 7/2017 לייצור ואספקת ארוחות ומזון למוסדות חינוך בתל אביב - יפו

תיאור השירותים

1. כללי

1.1 על הזוכה לייצר ולספק בצובר (תפזורת) ו/או בחמגשיות מזון מבושל ופירות וירקות, למוסדות חינוך (מועדוניות - גילאים 3-6; בתי ספר יסודיים - גילאים 6-12; חטיבות ביניים - גילאים 12-14, חטיבות עליונות - גילאים 15-17 ומוסדות אחרים ככל שיהיו) (להלן: "המוסדות") המוסדות יכללו:

1.1.1 מועדוניות - כ-76 מועדוניות בגני ילדים, (המפוזרות בכ-46 אתרים שונים ברחבי העיר, כמפורט בחלק ג' למסמכי המכרז) אשר מספר הילדים המשוער בכל אחד מהם נע בין 20 ל-35 ילדים/תלמידים (למעט כ-10 מועדוניות בהם יש בין 12-15 ילדים).

1.1.2 5 בתי ספר במסגרת "יום לימודים ארוך" (רוקח, עציון, תל חי, גיבורי ישראל, צבי שפירא) – בממוצע כ-150 מנות לביה"ס.

1.1.3 חטיבה צעירה בביה"ס עמיאל רמב"ם – כ-40 מנות.

1.1.4 בית הספר עירוני ז' - כ-150 מנות.

1.1.5 ביה"ס מעלה (חינוך מיוחד) – כ-80 מנות

1.1.6 ישיבת בר אילן כ-70 מנות בממוצע מזון כשר למהדרין על פי דרישות החברה.

1.1.7 מוסדות אחרים, ככל שיהיו.

כמו כן, במספר מוסדות, כפי שתנחה החברה, יידרש הזוכה לספק ארוחות לילדים בעלי רגישויות במזון לגביהן קיימת תקינה (גלוטן, סויה, ביצים, סומסום, חלבוני חלב) מספק מורשה ובכמות שתקבע מעת לעת ע"י החברה, וזאת במחיר ההצעה וללא תוספת תשלום.

1.2 הזוכה יספק מזון לכלל המוסדות על בסיס יומי (א'-ה'), להוציא ערבי חג, ימי חג, חול המועד פסח, ימי זיכרון, ימי שביתה, ימי צום (לישיבת בר אילן), חופשת קיץ ו/או כל מועד אחר כפי שיקבע ע"י החברה ו/או הנהלת המוסד, והכל בכפוף למועדי וימי פעילות המוסד. על אף האמור לעיל, בביה"ס עירוני ז' ובבתי הספר היסודיים אספקת המזון תהא במשך ארבעה ימים בשבוע, לפי דרישת החברה ו/או ביה"ס.

1.3 המזון יסופק כאמור, לכלל המוסדות בין השעות 12:00-13:30 ו/או בזמן מוקדם ו/או מאוחר יותר, בביה"ס בהתאמה לדרישות כל ביה"ס, למעט ישיבת בר אילן בה יסופק המזון בין השעות 11:00-11:30 (למעט מוסדות חינוך מיוחד בהם שעות האספקה יהיו **במהלך החופשות** בין השעות 11:00-12:00) ו/או כפי שתורה החברה ו/או הנהלת מוסד מסוים מעת לעת.

1.4 במהלך החופשות המזון יסופק המזון כדלקמן: בגנים בין השעות 11:30-13:00; במועדוניות חינוך מיוחד בין השעות 11:00-12:00; בביה"ס עפ"י דרישה מבלי לגרוע מהאמור בסעיף 1.2 לעיל, במועדים בהם תתקיים פעילות מחוץ לכותלי המוסד, יספק הזוכה לאחר תיאום עם מנהל המוסד או מי מטעמו, ארוחות מוכנות וארוזות בחמגשית ו/או בהתאם להנחיותיו של מנהל המוסד (בישיבת בר אילן תכלול הארוחה- מזון בחמגשית, פרי, לחם מלא סכו"ם חד פעמי ומפית), ללא עלות נוספת.

1.5 לפני מועד אספקת הארוחות, בתאריכים שיקבעו ע"י מנהל המוסד ו/או החברה, ייפגש הזוכה ו/או מי מטעמו, באופן אישי, עם נציג החברה ו/או מי מטעמה ו/או עם מנהל המוסד, לשם קיום סיור בכל אחת מהמוסדות לצורך ביצוע תיאומים שונים הנוגעים לאספקת המזון במוסדות השונים. הסיכום יועלה על הכתב וייחתם ע"י הצדדים.

2.1 לאחר הזכייה תציין החברה לזוכה את פרטי ההזמנה, שיטת האספקה, זמני האספקה, תדירות האספקה וכמות הילדים/תלמידים המשווערת בכל מוסד וכן כל הנחייה אחרת שתמצא לנכון ו/או תידרש. יובהר כי לחברה תהא הזכות לבצע שינויים כאמור, בכל עת במהלך תקופת ההתקשרות, בין אם בכמות הילדים/ תלמידים ובין אם בתפריט המוצע, בין אם בשיטת האספקה (חמגשית/צובר) ובין אם בימי האספקה, בהתראה של 24 שעות מראש, ולזוכה לא תהיה כל טענה בגין שינויים כאמור ככל שיהיו. תוספת ו/או הפחתת תשלום יבוצע בהתאמה לאמור בהצעת המחיר.

3 אריזה, אספקה והובלה

3.1 הזוכה יבצע את הובלת המזון וחלוקתו, על חשבון, מדי יום, לגנים בין השעות 12:00-13:30 ו/או בזמן מוקדם ו/או מאוחר יותר, בביה"ס בהתאמה לדרישות ביה"ס, לישיבת בר אילן יסופק המזון בין השעות 11:00-11:30. בחופשות בגנים בין שעות 11:00-13:00, במועדוניות חינוך מיוחד שעות האספקה יהיו **במהלך החופשות** בין השעות 11:00-12:00 ובביה"ס, עפ"י דרישה ו/או כפי שתורה החברה ו/או הנהלת מוסד מסוים מעת לעת.

3.2 הזוכה מתחייב לדאוג כי המזון יגיע למוסד החינוכי כ-45 דקות לפני הארוחה, כדי שתהיה שהות מספקת לחלוקת מכלי האחסון לכיתות, ושהמזון עדיין יהיה חם. חלוקת מכלי האחסון לכיתות תבצע לפני מועד ההתחלה של הפסקת האוכל.

3.3 הזוכה מתחייב, כי המזון ייארז בהתאם להוראות/תקנות משרד הבריאות הרלוונטיות. כן, מתחייב הזוכה כי פריטים קרים הכוללים ירקות ופירות (מוכנים לאכילה ולאחר חיטוי ושטיפה) ו/או מזון קר אחר, ייארזו בטרמופורט קבוצתי עם קרח גרוס או כל אמצעי קירור פסיבי אחר בתוכו ויובלו למוסד בטמפ' שלא תעלה על 5 מעלות צלזיוס עד להגשתו לילדים/תלמידים. בעת פריקת המזון במוסד, מתחייב הזוכה להכניס המזון הקר למקרר המוסד.

3.4 הזוכה מתחייב לספק מזון בהתבסס על הנוסח המוצע של התפריט לדוגמה ובהתאמה להנחיות משרד החינוך, חוזר מנכ"ל, חוק הפיקוח על איכות המזון ו/או כל הנחיות אחרת ע"י משרד החינוך ו/א משרד הבריאות, בין היתר המפורטים בתנאי המכרז והמצורפים למכרז **ונספח 9.1** הצעה לתפריט דו-שבועי, בהתאם לקבוצת הגיל במוסד, אשר תשלח לחברה ו/או למי מטעמה עד לכל המאוחר ביום חמישי בשעה 12:00 עבור השבוע העוקב לשם קבלת אישור מראש ובכתב של דיאטנית החברה ו/או מי מטעמה. יובהר כי באפשרות החברה להשית על הזוכה קנס בגובה 500 ₪ בגין אי הגשת תפריט במועד.

3.5 הזוכה מתחייב לפרסם את התפריט הדו שבועי המבוסס על נספחים 9.1 ו-9.2, הוראות המכרז וההסכם ולאחר אישור דיאטנית החברה מראש ולכל המאוחר עד ליום 27.8.17 ולהביאו לידיעת ההורים והתלמידים.

3.6 הזוכה יצרף לכל משלוח הנשלח לכל מוסד תעודת משלוח, מדי שבוע וביום העבודה הראשון בשבוע תפריט דו שבועי ובסוף כל חודש ריכוז של כלל המזון שסופק למוסד באותו החודש.

3.7 המנה העיקרית וכל אחת מהתוספות החמות ייארזו במיכלי פלסטיק חד פעמיים סגורים במכסה (בכל הגדלים), המסומנים פיזית בסימן מוטבע וברור "PP", עמידים בחום (המאושרים על ידי משרד הבריאות למגע עם מזון) המכילים כמות מספיקה לכלל הילדים/ התלמידים במוסד, וכן מצקת או כפות הגשה. הנ"ל יסודר בטרמופורטים סגורים, כל האריזות כאמור יירכשו ע"י הזוכה ועל חשבון.

3.8 הזוכה מתחייב ששם המוסדות (בציון מספר המנות למוסד הספציפי), אליהם מיועד המזון, יופיע בבירור על הטרמופורטים הרלוונטיים.

3.9 בכל מקרה של עיכוב הצפוי להתרחש במועדי האספקה, הזוכה ימסור על כך הודעה מיידיית למוסד הרלוונטי, תוך ציון מועד האספקה המשוער. יובהר כי עיכוב באספקת המזון העולה על 15 דקות ייחשב כעיכוב בלתי סביר, אשר בגינו רשאית החברה להשית על הזוכה קנס בסך 500 ₪. בנוסף ומבלי לגרוע מכלליות האמור לעיל, בכל מקרה של עיכוב במועדי האספקה (בין אם עיכוב סביר ובין אם לאו), החברה תהא רשאית לפעול בכל האמצעים העומדים לרשותה, לרבות באמצעות איתור קבלן אחר, ולזוכה לא תהא בשל כך כל טענה ו/או תביעה כנגד החברה. מובהר כי במקרה

זה, ומבלי לגרוע מכל זכות אחרת אשר תעמוד לחברה, תקווז עלות רכישת האספקה החלופית מהתמורה המשתלמת לזוכה.

3.10 הזוכה מתחייב לדאוג לכך, שבמקרה של תקלה בהובלה, יעמדו לרשותו כל האמצעים שימנעו עיכוב באספקה (כגון רכב המתנה או הסדר עם מקור אספקת מזון קרוב למוסדות) (להלן: "הסדר חליפי").

3.11 למען הסר ספק מובהר כי ביצועו של כל הסדר חליפי מותנה באישורה של החברה, כפי שיינתן בכתב ומראש, וכפוף לשיקול דעתה המלא והמוחלט; לא יהיה בקיומו של הסדר חליפי בכדי לגרוע מאיזו מהתחייבויות הקבלן; הקבלן ישא באופן מלא ומוחלט בכל האחריות לכל נזק ו/או הפרה אשר יגרמו במסגרת ההסדר החליפי וזאת כאילו בוצעו השירותים על ידיו; מובהר כי החברה לא תשא בשום מקרה שהוא בכל עלות נוספת בשל קיום ההסדר החליפי.

3.12 הזוכה מתחייב, כי ברכב האספקה יימצא, באופן קבוע, מלאי של ציוד נלווה (כגון: סכו"ם חד פעמי, מפיות, שקיות וכו').

3.13 מדי יום, עם כניסת הזוכה לתחומי העיר תל אביב - יפו ובטרם אספקת המזון למוסדות, תבוצע על ידי הוטרנר העירוני בדיקה ווטרינרית מקדימה של כל המזון מן החי, המיועד לחלוקה למוסדות. במסגרת הבדיקה ייבדק כי המזון הופק במטבחים מאושרים ובפיקוח ווטרינרי, הובל כנדרש, עבר כראוי את "שרשרת הקירור", נושא סימון חוקי המתייחס להרכב תזונתי, פקיעת תוקף וכו', נושא תיעוד כחוק הנלווה אל הסחורה והינו ראוי למאכל אדם. הוטרנר יהיה רשאי לבצע בדיקות מעבדה על סמך דגימות שילקחו על ידו בכל מקום ועת שיראה לנכון

3.14 הזוכה מתחייב להמציא לחברה מידי יום בפקס עותק מתעודת המשלוח הכוללת את רשימת המוסדות להן הוא מספק מזון כשהיא חתומה ע"י הוטרנר העירוני ו/או מי מטעמו. אי המצאת האישור כאמור תהווה הפרה של תנאי המכרז והחווה ותקנה לחברה ו/או מי מטעמה את כל הזכויות לפעול בכל האמצעים העומדים לרשותה על פי כל דין ועל פי ההסכם לרבות הטלת קנס בסך של 500 ₪, זאת מבלי לגרוע מכל סעד אחר לו היא זכאית עפ"י ההסכם ו/או עפ"י דין.

3.15 במועד האספקה, הטרמופורטים יונחו במוסד הרלוונטי, במיקום שיתואם עם האחראי מטעם החברה ו/או מי מטעמו. האחראי מטעם החברה ו/או מי מטעמו יאשר בחתימתו על תעודת המשלוח את קבלת המזון, בהתאם להזמנה. חתימה של האחראי מטעם החברה ו/או מי מטעמו על תעודת המשלוח תהווה אישור על קבלת המזון.

3.16 מובהר בזאת, כי אין בחתימת האחראי מטעם החברה ו/או מי מטעמו על תעודת המשלוח כאמור כדי להוות אישור בדבר כמות המזון שסופקה בפועל, שכן הכמות המדויקת תתברר רק לאחר פתיחת הטרמופורטים.

3.17 הזוכה מתחייב כי המזון יוגש בחמגשית העשויה מפלסטיק כשהיא אטומה באמצעות רדיד פלסטי (יריעת פוליאתילן) המולחם על גבי החמגשית או כשהיא אטומה באמצעות מכסה העשוי מפלסטיק והמתאימים לדרישות ת"י 5113.

4 המזון והציוד

בנוסף לכל ההנחיות (חוזר משרד החינוך/חוזר מנכ"ל/חוק הפיקוח וכל הנחייה אחרת), מתחייב הזוכה כדלקמן:

4.1 כל החומרים המתכלים, מוצרי מזון ומוצרים אחרים, הנדרשים לצורך אספקת השירותים על פי תנאי מכרז זה והסכם ההתקשרות על נספחיו, יסופקו על ידי הזוכה, על חשבונו, למעט אם צוין במפורש אחרת.

4.2 הזוכה ירכוש על חשבונו חומרי גלם ומצרכים של יצרנים מוכרים ובעלי אישורים על פי כל דין מטעם הרשויות המוסמכות, לרבות משרד הבריאות והרבנות המוסמכת.

4.3 על גבי אריזת כל מוצר וחומר גלם בו יעשה הזוכה שימוש (למעט פירות וירקות) יופיעו הפרטים הבאים: שם היצרן וכתובת מקום הייצור, משקל תכולת המזון בגרמים, תאריך תפוגה וערכה התזונתי.

4.4 לגבי מוצרי בשר אשר ירכשו על ידי הזוכה, בנוסף לכל האמור, מתחייב הזוכה עפ"י דרישה להעביר לחברה מסמך המפרט את הסימון התזונתי, רשימת המרכיבים, שיעורם וציון המספר המזהה (ברקוד), בגין כל אחד ממוצרי הבשר. כמו כן, מתחייב הזוכה להחזיק ברשותו למשך

תקופת ההתקשרות כולה, תעודת משלוח המעידה על רכישת מוצרי הבשר כאמור, מאושרת בחתימת השירות הווטרינרי ברשות המקומית אשר בתחומה פועל הזוכה.

4.5 הזוכה יגיש לחברה, עפ"י דרישה, רשימה של כל ספקי מוצרי המזון הגולמיים, ספקי חומרי האריזה וכלי ההגשה החד פעמיים עימם הוא עובד, בצירוף אישור המעיד על היותם תחת פיקוח משרד הבריאות. הזוכה ידווח לחברה באופן מיידי על כל שינוי בספקים אלו כפי ש יחול מעת לעת. מבלי לגרוע מכלליות האמור לעיל, החברה תהא רשאית לדרוש מהזוכה להחליף ספק, מכל סיבה שהיא וללא צורך בהנמקה לכך, והספק יעשה זאת באופן מיידי, מבלי שיוטלו על החברה אי אלו מבין העלויות הכרוכות בקשר להחלפה כאמור.

4.6 הזוכה מתחייב כי הירקות והפירות השלמים שיסופקו למוסדות במגשיות יהיו מאיכות מעולה וללא כל פגם ו/או עיוות ו/או חרקים, כשהם נקיים, טריים ובשלים, לאחר שעברו חיטוי, שטיפה, ייבוש ואריזה יום לפני ההספקה.

4.7 אספקת ארוחות לתלמידים בעלי רגישויות למזון לגביהן קיימת תקינה (גלוטן, סויה, ביצים, סומסום, חלבוני חלב) תעשה ע"פ הנחיית החברה ואישוריה ומספק מורשה בלבד. הזוכה מתחייב ומצהיר בזאת כי ביכולתו לספק מנות כאמור באמצעות חמגשיות סגורות הנושאות מדבקה עם כיתוב "ללא גלוטן/סויה/ביצים/סומסום/חלבוני חלב", וכל זאת, מבלי שהדבר יהיה כרוך בתוספת תשלום ו/או עלות כלשהי על החברה. למען הסר ספק החברה תשלם על מזון לבעלי רגישויות את המחיר המשולם בגין המנה אשר הייתה נרכשת לאותו הילד/תלמיד לו היה צורך לרכוש בעבורו מזון "רגיל".

4.8 פריקת חומרי הגלם, בישול המזון, עיבודו ואריזתו על ידי הזוכה תתבצע אך ורק במטבחיו, שהינם בעלי כל ההיתרים, האישורים והרישיונות הנדרשים על פי כל דין ועל פי הוראות מכרז זה והסכם ההתקשרות על נספחיו.

4.9 הזוכה מתחייב כי כללי התברואה במהלך בישול המזון במטבחיו יהיה בהתאם להוראות כל דין.

4.10 הזוכה מתחייב לפעול ולספק את כל הארוחות עפ"י דרישות/הנחיות המכרז, הדין, הוראות חוזר מנכ"ל משרד החינוך בתחום המזון, 90-2.2 "הזנה וחינוך לתזונה נכונה במוסדות חינוך" על נספחיו, הוראות חוזר משרד הבריאות, חוזר: 2015/10 "הנחיות משרד הבריאות בנושא תזונת ילדים בצהרונים ובמסגרות חינוכיות אחרות" "לאכול ולגדול בצהרונים", גילאים 3-10 שנים", חוק לפיקוח על איכות המזון ולתזונה נכונה בצהרונים, התשע"ז-2016, וכפי שיעודכנו מעת לעת ועפ"י כל הוראה עדכנית ורלוונטית הנוגעת לתחום ההזנה והמזון.

4.11 הזוכה מתחייב לספק מזון טרי בריא, מבושל ללא שימוש בבישול בצבעים מלאכותיים, צבעי מאכל וחומרי טעם, חומרים משמרים, מלח, אבקות מרק, מונוסודיום גולטמט, רטבים מוכנים, סוכר, סילאן, דבש ותוספות של שומני טראנס, מרגרינה (השמן לבישול ולתוספת לסלט הוא שמן קנולה. אין להשתמש בתחליפים כמו רטבים מוכנים, מיוז, חמאה ומרגרינה), אפוי בתנור או מוכן בגריל.

4.12 על הזוכה חל איסור מוחלט לספק מזון מעובד המכיל פוספטים וניטרטים מרככים מייצבים וחומרים משמרים (ובכלל זה חטיפים, ממתקים ושתייה ממותקת) ו/או מזון מתועש ועליו להימנע לחלוטין מטיגון. החל משנת הלימודים התשע"ח יהיו מותרים להספקה רק מוצרים שיאושרו על ידי משרדי הבריאות והחינוך.

4.13 על הזוכה חל איסור על שימוש בקטשופ, בסירוף ובמיץ ממותק.

4.14 למען הסר ספק, הזוכה ימנע מתיבול המנות המוגשות בסוכר, בסילאן, בדבש, בסוגי סירוף ובחומרים אחרים המוספים במהלך הבישול או הכנת המנה. ויפחית את השימוש במלח בהדרגה. אין להשתמש במזון עשיר בנתרן, כגון אבקות מרק, חמוצים, פיצוחים מלוחים (אין לתת פיצוחים לילדים מתחת לגיל 5) ותערובות לתיבול.

4.15 גודל / משקל/ערך תזונתי/ רכיבי הארוחה/כמות המזון/פרסום תפריט חודשי, הנדרשים ובכלל זה העיצום הכספי בהפרת התנאים הנדרשים, הינו כקבוע בחוק הפיקוח פרק ג'.

4.16 מובהר בזאת כי כמויות המזון יסופקו ע"י הזוכה בהתאם לטבלאות חוזר מנכ"ל (נטו לאחר בישול ופירות לפי טבלת גודל מנת פרי).

4.17 מובהר בזאת כי הזוכה יפרט בהתאם להנחיות חוזר מנכ"ל כמויות של רכיבי התזונה הבאים: אנרגיה פחמימות, חלבון, שומן רווי, ברזל, נתרן ועוד.

- 4.18 הזוכה חייב לעמוד בהמלצות משרד הבריאות (חוזר מנכ"ל) ובהנחיות בנושאי התזונה והמזון חוזר משרד החינוך וחוק הפיקוח ובכלל זה שימוש בהכנת המזון בשמן קנולה, תבלינים טבעיים כגון: כורכום, כמון, פלפל שחור, עשבי תיבול טריים או מיובשים.
- 4.19 הזוכה נדרש להיערך לשינויים בתפריט לרגל אירועים מיוחדים, כגון טיולים, חגים ופעולות חוץ-מוסדיות או כל פעילות שאינה סדירה בהתאם לתכנית מוסדות החינוך, בהתאם לתפריט בנספח 9.1, בתנאי שיקבל הודעה על כך מהמוסד החינוכי 48 שעות מראש סביר מראש.
- 4.20 בהתאם להזמנת המוסדות החינוכיים, הזוכה יספק מנות אישיות מותאמות לתלמידים בעלי צרכים מיוחדים, ילדים בעלי רגישות למוצרי מזון ובכלל זה בעלי רגישות לפול וכן צמחונים) על פי המידע שיימסר למציע.
- 4.21 הזוכה יחתום על הטופס המצורף לתנאי המכרז "נספח 3א" המאשר בתצהיר אספקת מנות ללא פול כמפורט בטופס.
- 4.22 הזוכה יספק מנות אלה בתנאי שמשדר הבריאות קבע תקן לייצור מנות מזון מותאמות לסוג הרגישות של אותם תלמידים. אם למציע המספק מזון לבעלי רגישות אין דרך לבחון אם המזון מתאים לבעלי רגישות זו או אחרת, ולא קיימת ערכה מתאימה לעריכת הבדיקה, לא יהיה אפשר לספק מזון לתלמידים בעלי אותה רגישות.
- 4.23 אם קיימים במוסד החינוכי תלמידים הבוחרים לקבל תזונה צמחונית, על הקבלן – בתיאום עם אחראי ההזנה מטעם הגורם המתקשר עם הקבלן ועם ההורים – לנסות ולהתאים לתלמיד מנה צמחונית בהתאם לטבלה 9 בחוזר משרד החינוך- " 2.2-90 הזנה וחינוך לתזונה נכונה במוסדות החינוך". יודגש כי הרכב המנה החלופית חייב להיעשות עם דיאטנית, ולקבל אישור של דיאטנית החברה, ובנוסף לקבל את אישור ההורים מראש ובכתב, תוך הבהרה שהאחריות בעניין זה חלה עליהם.
- 4.24 לגבי כל מגבלה תזונתית יש לקבל אישור של דיאטנית החברה להרכב התפריט.
- 4.25 בנוסף לנדרש עפ"י חוק הפיקוח, חוזר מנכ"ל וחוזר משרד החינוך, התפריט יורכב בהתאם להנחיות דיאטנית החברה ויאושרו על ידה.
- 4.26 הרכב התפריט במתכונת הקיימת הינו דו שבועי. בהתאם להנחיות משרד הבריאות ו/או משרד החינוך בעניין כפי שיפורסמו שמורה הזכות לשנות את המתכונת הקיימת מתפריט דו שבועי לתפריט חודשי.
- 4.27 התפריט במתכונת הקיימת לא יכלול דגים ובמהלך השבוע, יום אחד יהיה ללא בשר, כאשר שמורה הזכות לשנות את התפריט בהמשך, בהתאם לצרכים והנחיות כפי שיפורסמו ע"י משרד החינוך ו/או משרד הבריאות ו/או כל הנחייה אחרת.
- 4.28 יובהר כי התפריט בנספח 9.1 ו- 9.2 הינו תפריט לדוגמא ולא כולל את כל אפשרויות המנות/הארוחות הקיימות והזוכה עפ"י דרישה יספק ויוסיף עוד מגוון אפשריות כגון: סוגי בשר נוספים/אחרים- קציצות עוף/הודו, שישליק, רצועות עוף וכיו"ב; סוגי פחמימות: אורז בסמטי, אורז מלא, קוסקוס מלא, פסטה מלאה, פתיתים מלאים, בורגול, תפוז"א, בטטה, תירס, קינואה, חיטה, כוסמת, גריסים.
- 4.29 הזוכה יספק לפחות 5 סוגי ירקות בשבוע.
- 4.30 הזוכה יספק לפחות 3 סוגים שונים של פירות בשבוע, לא יותר מפעמיים בשבוע אותו הפרי ולא יום אחרי יום אותו פרי.
- 4.31 הזוכה יספק לחם מלא (כיכרות לחם כשהן ארוזות סגורות בסגירה מקורית)- מינימום ימי אספקה יעמוד על 3 ימים, למעט בר אילן מידי יום.
- 4.32 כל המוצרים שיסופקו על-ידי הזוכה יהיו טריים ויישאו תווית ביחס לתוקף המוצרים, כנדרש על-פי דין.
- 4.33 לא יסופקו מוצרים באריזה בלתי מקורית. ועל גבי כל אריזות המזון, מוצרי מזון וחומרי הגלם יפורט שם יצרן, מקום ייצור, משקל, תכולת המזון בגרמים, תאריך תפוגה סימון תזונתי-ערכים תזונתיים ורכיבים.
- 4.34 הזוכה יעביר עפ"י דרישה רשימה של ספקי המזון הגולמי של המנות הפשריות הכולל סימון תזונתי ורשימת מרכיבים וציון מספר ברקוד שיינתן לכל מוצר ויאפשר לחברה לבדוק כל מוצר.

- 4.35 הזוכה נדרש לוודא כי כל המנות כוללות את המרכזי שאמור להיכלל בהן קרי: עוף= עוף, הודו=הודו, בקר= בקר וכך הלאה. כך למשך, קציצות בקר יהיו עשויות רק מבקר ולא משילוב עם עוף.
- 4.36 יובהר כי בשר בקר, הודו ועוף טחון, יהיו טחונים מנתחים שלמים לא מעובדים ללא תוספת מים, סויה, תוספים וחומרים משמרים, תוספות שומן ועוד. דהיינו, חומר הגלם 100% בשר טהור ולא מוצר בשר, או יירכש בשר טחון 100% טהור ולא מוצר בשר.
- 4.37 הזוכה נדרש לוודא כי מנות הבשר הטחון כגון: קציצות בולונוז וכדו' יכילו לכל הפחות 80% בשר נקי.
- 4.38 הזוכה נדרש לוודא כי מנות בשריות שכוללות בישול בתערובת רוטב בתוך המנה כגון: בולונוז בקר, נתחי עוף מוקפץ/ברוטב, יחס הבשר לרוטב יהיה לא פחות מ 80% בשר והיתר 20% רוטב.
- 4.39 מנת החלבון תסופק ע"י הזוכה במיכל שלא יעלה על תכולה של 2 ליטר. אם נדרש לספק כמות גדולה מ- 2 ליטר, האספקה תהיה במספר מכלים, לפי הצורך.
- 4.40 מבלי לגרוע מכל האמור בהסכם, מוצרים לא טריים ו/או שאינם נושאים תווית תוקף על-פי דין -יהיה המוסד החינוכי רשאי להחזירם למציע תוך קיזוז העלויות הרלבנטיות והדבר ייחשב כהפרה של הזוכה - כמפורט בהסכם עם הזוכה/ הספק להלן.
- 4.41 הזוכה יעביר עפ"י דרישה מפרטים מדויקים של המנות הכוללים: רשימה של הערכים התזונתיים, רכיבי המנה, מתכונים וצורות הבישול.
- 4.42 הזוכה ישמור ויאפשר עפ"י דרישה דגימות וטעימות של המזון המסופק בהתאם לתנאי המכרז וההסכם הנלווה לו, לפחות 3 ימי עסקים לאחר אספקת המזון, וזאת בין היתר, לצורך בדיקה בדיעבד של טיב המזון המסופק, כן יאפשר בדיקת טיב הפירות והירקות, על מנת לוודא שהם מסוג א'.
- 4.43 מובהר כי הזוכה נדרש לצרף הצעת מחיר הן ביחס לאספקת מזון בצובר (תפזורת) והן ביחס לאספקת מזון בחמגשיות בהתאם לנוסח הצעת המחיר במצורף כנספח 3 למסמכי המכרז.
- 4.44 הזוכה מתחייב כי הוא עומד בדרישות חוזר המנכ"ל, חוזר משרד החינוך, חוק הפיקוח והוראות כל דין ו/או הנחיות הרלבנטיות לאספקת מזון בכלל ולמוסדות חינוך בפרט.
- 4.45 לצורך הגיוון הזוכה ימנע מהגשת מזון מסוים ביום קבוע בשבוע (לדוגמה: אין להגיש בכל יום שלישי קוסקוס עם ירקות).
- 4.46 הזוכה יכין ויבשל את המזון ברמה מקצועית גבוהה, אשר תתאים לטעמים ולצרכיהם התזונתיים של התלמידים/ילדים בהתאם לקבוצת הגיל שלהם, לכמויות ולמרכיבי המנות כמפורט בחוברת ההדרכה. יובהר כי חל איסור מוחלט לספק מנה של תלמיד קבוצת גיל נמוכה לקבוצת גיל גבוהה. כמו כן ומבלי לגרוע מהאמור לעיל, הזוכה מתחייב לשמור על שרשרת החימום/קירור עד להגעת המזון למוסדות, בהתאם להנחיות משרד הבריאות.
- 4.47 החברה ו/או מי מטעמה יהיו רשאים תוך כדי התהליך או גמר הבישול והכנת המזון, לפסול מרכיבי ארוחה שלא הוכנו בצורה מקצועית מתאימה או הכוללים מרכיבים שאינם עומדים בדרישות הבדיקה, והזוכה מחויב שלא לעשות כל שימוש במרכיבים שנפסלו.
- 4.48 הזוכה מתחייב לשמור בקירור דגימות מזון מכל מזון אשר סופק למוסדות, מוכן לאכילה, למשך 3 ימי עסקים.
- 4.49 הזוכה מתחייב כי הציוד המשמש להכנת המזון יהיה במצב תקין, נקי ומתוחזק באופן מתמיד.
- 4.50 הזוכה ישמור את המזון בתנאי קירור וסניטציה כנדרש על פי כל דין, יוביל וישנע את המזון אל המוסדות באמצעות רכב מתאים, בציוד המבטיח שמירת טמפרטורה כמפורט להלן, במיכלים ייעודיים סגורים ומבודדים בעלי מכסה הנסגר היטב המונע כניסת זיהום מכל סוג שהוא ואיבוד טמפרטורה של המזון וציוד, המתאימים להובלת מזון כנדרש על פי כל דין, תוך שמירה על האיכות וההיגיינה של המזון. בנוסף, הזוכה יקפיד כי מזון חם ימצא תמיד בטמפרטורה העולה על 65 (שישים וחמש) מעלות צלזיוס בכל שלב מסיום הבישול ועד הגשתו לילדים/ תלמידים במוסד, וכי מזון קר ימצא תמיד בטמפרטורה שאינה עולה על 5 (חמש) מעלות צלזיוס עד להגשתו לסועדים.

- 4.51 באחסון המוצרים, בישול המזון, אריזתו, הובלתו ואספקתו ינהג ויפעל הזוכה לפי כל הוראות הדין הנוגעות לטיפול במזון, קירורו, אריזתו, הובלתו ולרבות תקנות רישוי עסקים (תנאים תברואתיים לעסקים לייצור מזון), התשל"ב - 1972, תקנות רישוי עסקים (תנאים תברואתיים להובלת בשר, דגים, עופות ומוצריהם), התשל"א - 1971, צו פיקוח על מצרכים ושירותים (איכות מזון), תשי"ח - 1958, הנחיות להזנה במוסדות חינוך, בתי ספר וגני ילדים של משרד הבריאות וכל הוראת דין אחרת רלוונטית, לרבות הנחיות ונהלים אחרים מטעם משרד הבריאות, משרד החינוך (לרבות חוברת ההדרכה) והחברה, כפי שיהיו מעת לעת.
- 4.52 הזוכה מתחייב להחליף טרמופורטים שבורים ו/או מקולקלים ו/או מלוכלכים באופן מיידי עם דרישת החברה. יובהר כי החברה ו/או המוסד ו/או מי מטעמם לא יהיו אחראיים כלפי הזוכה בגין השחתה ו/או אובדן ו/או נזק שייגרם במידה וייגרם ו/או תקלה ו/או פגם טכני שיחול, ככל שיחול, בטרמופורטים.
- 4.53 על הזוכה לספק מדי יום שקים עמידים וקשיחים לפינוי אשפה (לפחות שתי שקיות לכל מוסד) , המיועדים לאריזת כלי הגשה חד פעמיים וכן לשאריות מזון יבש ורטוב, בגודל מתאים ובכמות מתאימה לכל מוסד.
- 4.54 הזוכה יספק אחת לשבוע, ציוד חד פעמי, יחד עם המזון, בכמות מספקת למספר הילדים/תלמידים במוסד, ובין היתר יספק צלחות, כוסות, קעריות לסלט קר (אם האספקה מבוצעת באמצעות חמגשיות), קעריות למרק (בחורף בלבד), מפה אישית מנייר (גודל A3), מפית מנייר סופג דו שכבתי (גודל 20X20 ס"מ לפחות) וכן סכו"ם אישי חד פעמי העשוי מפלסטיק קשיח (PP) מאושר לשימוש במזון (באישור ה-FDA ואשר עומד בדרישות התקן הישראלי), במשקל של כ- 3 גרם ושצבעו אינו מכיל חומרים רעילים, מצקת וכפות הגשה (לאספקה בתפוזרת), שקים לפינוי אשפה, מפות חד פעמיות ככל שיידרש ו/או כל אביזר נלווה אחר כמתחייב בחוזר מנכ"ל משרד החינוך ו/או על פי דרישת החברה ו/או מי מטעמה. כל הנ"ל ייארזו באריזה נפרדת לכל מוסד.
- 4.55 כמו כן, יספק הזוכה מוצרים נלווים בכמות מספקת, בהתאמה לכל מוסד, אשר יכללו - תבלינים לסלט (מלח, פלפל שחור, לימון ושמן קנולה) (משימוש בתחליפים כמו רטבים מוכנים, מיונז, חמאה ומרגרינה); בבתי ספר על יסודיים - חמוצים). בנוסף, ובכל יום אספקה, יספק הזוכה לפחות 2 פרוסות לחם מלא בלבד טרי לכל ילד/תלמיד כמפורט בתפריטים.
- 4.56 בנוסף, אם המזון מוגש בתפוזרת, הזוכה יקפיד על כללי היגיינה ויספק כלי הגשה מתאימים וכפפות חד-פעמיות לפי המפתח הבא: מעל 29 ילדים = 3 זוגות כפפות ליום; מתחת ל 29 ילדים = 2 זוגות כפפות ליום.
- 4.57 החברה ו/או האחראי מטעמה ו/או מנהל המוסד יהיו רשאים לדרוש מהזוכה, מעת לעת, שלא לכלול סוגים מסוימים של מרכיבים בארוחות (דהיינו סוגים מסוימים של בשר/עוף/דג ו/או פחמימות ו/או ירקות ו/או פרי) או לספק מספר גדול יותר של ארוחות עם מרכיבים מסוימים, לפי העדפות הילדים/תלמידים.

5 כוח אדם

- 5.1 הזוכה יעסיק על חשבונו עובדים בעלי רמה מקצועית נאותה, ובמספר הדרוש לשם אספקת השירותים באופן הטוב ביותר. למען הסר ספק, הזוכה יקבל את אישור החברה בכתב למספר העובדים המועסקים מטעמו טרם העסקתם.
- 5.2 כל העובדים אשר יפעלו במוסדות יהיו בעלי תעודות זהות ישראלית או עובדים זרים בעלי רישיון העבודה הרלבנטי ואישורי שהייה כחוק. העובדים יהיו דוברי השפה העברית ברמה בסיסית לפחות.
- 5.3 תנאי בסיסי לחתימת ההסכם עם החברה, הינו שהזוכה יציג לנציג החברה אישור מהמשטרה כי אין מניעה להעסקת עובדיו אשר עתידים ליטול חלק בביצוע העבודות במוסדות לפי החוק למניעת העסקה של עברייני מין במוסדות מסוימים, התשס"א - 2001. אין באי הצגת אישורים אלה בכדי לגרוע מאחריותו של המשתמש להשגת אישורים אלה על פי דין.
- 5.4 הזוכה מתחייב להעביר לעובדיו הדרכות בנושא בטיחות מזון, בטיחות בדרכים ובטיחות וגהות בעבודה, בהתאם להוראות כל דין וכפי שיידרש מעת לעת.

5.5 הזוכה ימנה אחראי מטעמו לצורך אספקת השירותים, אשר יאושר על ידי החברה (להלן: "האחראי מטעם הזוכה"). הזוכה לא יהיה רשאי להחליף את האחראי ללא קבלת אישור החברה לכך מראש ובכתב.

5.6 החברה זכאית, לפי שיקול דעתה הבלעדי ומבלי שתהיה חייבת במתן הנמקה כלשהי, לדרוש להפסיק להעסיק, בכל הנוגע לאספקת המזון מכוח מכרז זה, כל עובד מעובדי הזוכה המועסק במוסדות, לרבות האחראי מטעם הזוכה, והזוכה יפסיק תוך 3 (שלושה) ימים מתאריך הדרישה את עבודתו באספקת מזון מכוח מכרז זה של כל עובד מעובדיו אם החברה תדרוש זאת. אין בהפסקת עבודתו של עובד הזוכה כאמור, כדי להפחית ממחויבותו של הזוכה, והזוכה ידאג להעסיק כוח אדם חלופי בעל אותם כישורים וניסיון של העובד שעבודתו הופסקה. כל ההוצאות בגין הפסקת עבודת העובד כאמור לעיל יחולו על הזוכה.

5.7 כל עובד של הזוכה, המועסק באספקת שירותים לחברה, יעבור בדיקות רפואיות תקופתיות בהתאם להוראות כל דין, במועד קבלתו לעבודה. מעת לעת ולדרישת החברה, הזוכה יציג לחברה אישורי כשירות רפואית של העובדים כאמור. יובהר כי ביצוע הבדיקות יהא באחריות הזוכה ועל חשבונו. עובד אשר לא יבצע את הבדיקות כאמור ו/או עובד שתוצאות בדיקותיו לא תמצאנה תקינות, לא יועסק באספקת השירותים לחברה לאלתר, עד לקבלת תוצאות תקינות.

5.8 הזוכה לא יהא רשאי להפעיל קבלני משנה לצורך הכנת המזון, בישולו ואריזתו, להוציא מנות לילדים/ תלמידים בעלי רגישויות (אשר ביחס אליהם יוכל הזוכה לרכוש את המזון מקבלן משנה, אך לא לבצע את יתר השירותים - אספקה וכיו"ב בעצמו). מסירת עבודות שונות על ידי הקבלן לקבלני משנה, בכפוף לאמור בסעיף 5.8 זה בלבד, לא תגרע מאחריותו המלאה של הקבלן על פי הסכם זה ביחס לשירותים כולם ולא תשחרר אותו מהתחייבות כלשהי על פי הסכם זה.

5.9 הזוכה ישלם לעובדיו שכר שלא יפחת משכר המינימום במשק כקבוע בחוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987, צווי ההרחבה והוראות השעה הרלבנטיות, כמו גם את כל הזכויות הסוציאליות המגיעות לעובד ממעבידו ע"פ חוקי העבודה, ההסכמים הקיבוציים, ו/או צווי ההרחבה החלים לפי העניין, לרבות ומבלי לגרוע מכלליות האמור לעיל בגין דמי הבראה, הפרשה לפנסיה, דמי נסיעות, עבודה בשבתות חגים ו/או בשעות נוספות ו/או עבור ימי מחלה ו/או ימי חופשה ו/או עבודה בלילות. החברה ו/או מי מטעמה יהיו רשאים בכל עת לבדוק את תלושי השכר של העובדים, הקבלן מתחייב להעמידם לרשותם ע"פ דרישה. היה ויתגלה כי הזוכה לא עומד בדרישות החוק, החברה תהא רשאית לדרוש מהזוכה לשלם לעובד, באופן מיידי, את כל התשלומים המגיעים לו לשיטתה של החברה וכן תשלום מלוא השכר וזכויות העובד על פי כל דין. כן תהא החברה ו/או מטעמה הזכות לעכב כספים המגיעים לזוכה, לקזז כספים המגיעים לזוכה, לבטל ההתקשרות עמו, לחלט ערבות, להשית קנס לרבות קנס המוגדר כ"פיצויים מוסכמים" ולנקוט בכל סעד ו/או זכות העומדת לרשותה עפ"י תנאי ההסכם ו/או עפ"י דין. הקבלן מתחייב להציג אישור לכך מראה חשבון בכל עת שיידרש.

6 ניקיון והיגיינה

6.1 הזוכה ידאג כי העובדים מטעמו יקפידו בכל עת על ניקיון והיגיינה אישית ועל הופעה חיצונית מסודרת כנדרש על פי הוראות כל דין.

6.2 הזוכה יקפיד על ניקיון והיגיינה בכל האתרים בהם מטופלים המוצרים, לרבות המטבחים, מחסנים, מתקני קירור, רכבים וכיוצ"ב.

7 כשרות

7.1 הזוכה יודאג כי האחסון, הבישול האריזה וההובלה של המוצרים יהיו על פי דיני הכשרות ובהתאם להוראות הדין, כי מקורות האספקה שלו הינם כשרים, נמצאים בפיקוח רבנות מוסמכת וכי על כל פריט הנרכש על ידו מוטבעת חותמת הכשר.

7.2 הזוכה ידאג, על חשבונו, לקבלת תעודות כשרות לאריזת מזון, לבישול ולמכירתו, ולקיומן בתוקף, כל תקופת ההתקשרות בהתאם להסכם ההתקשרות. תעודות הכשרות יוצגו במקום בולט.

7.3 החובה לשמור על כשרות המזון והכלים תחול גם על קבלני המשנה של הזוכה (רק בנוגע לייצור ואספקת מזון לבעלי רגישויות), שלוחיו של הקבלן ועובדיו.

7.4 בישיבת בר אילן יידרש הזוכה לספק מזון כשר למהדרין, בהתאם לפירוט המופיע בסעיף 2.5 לחלק ב' למכרז.

8 פיקוח ובקרה

- 8.1 החברה תהיה רשאית, לפי החלטתה, ומבלי שתהא מחויבת לכך, לערוך, בכל עת וללא כל התראה מוקדמת, בדיקות וביקורים בחצרי הזוכה לצורך בחינת תנאי האחסנה של חומרי הגלם עימם עובד הזוכה, שיטות העבודה של הזוכה, רמת הניקיון והסדר ואת עובדיו של הזוכה ולצורך בדיקת איכות וכמות המזון בין בעצמה ובין על ידי מומחה שיועסק מטעמה. הזוכה ייתן לחברה ו/או לכל מי מטעמה, את הזכות לבקר בחצרו, בכל זמן סביר ללא תיאום מראש, על מנת לוודא כי הזוכה ממלא אחר כל התחייבויותיו לעניין כשרות, ניקיון, היגיינה וכיו"ב. הזוכה ינחה את מנהליו ועובדיו כי עליהם לשתף פעולה עם נציג החברה, לאפשר לו לבצע את הביקורות ולמסור לו את כל הנתונים שידרוש.
- 8.2 החברה ו/או מי מטעמה תהא רשאית ליטול דגימות של המוצרים ממטבחי הזוכה, לרבות האריזה, על מנת לבדוק את התאמתם של המוצרים והאריזה לתפריט במעבדה שתבחר לפי שיקול דעתה הבלעדי של החברה.
- 8.3 בסיום כל ביקורת או בסמוך לכך תמסור החברה לזוכה, ככל שתמצא לנכון לעשות כן, דו"ח ביקורת ובו תסכם החברה את ממצאי הביקורת ו/או את הליקויים שנמצאו ו/או הצעות לייעול ושיפור אופן הטיפול במוצרים ו/או ההרכב התזונתי ו/או הכימי של המוצרים ו/או אופן הבישול (לרבות הכלים והאמצעים בהם נעשה שימוש לצורך הבישול) ו/או האריזה, ככל שיהיו כאלה, והזוכה יתקן ו/או ישפר ו/או יאמץ מסקנות אלה ויגיש לחברה דו"ח על כך לא יאוחר מ-7 ימים מרגע שהועבר אליו דו"ח הביקורת.
- 8.4 החברה תישא בעלות הביקורת, וזאת בתנאי שממצאי הביקורת לא הצביעו על ליקוי מהותי כלשהו באספקת השירותים. אם וככל שממצאי הביקורת יצביעו על ליקוי מהותי כאמור, כי אז הזוכה יישא בהוצאות הביקורת האמורה וכן בהוצאות שתי הביקורות הבאות, שבהן ייבדק, בין השאר, תיקון הליקויים על ידי הזוכה. החברה תהא רשאית לקזז עלויות הביקורת כאמור מתשלום התמורה המגיעה לזוכה.
- 8.5 להסרת ספק, אין באמור בסעיף 8 זה כדי להטיל על החברה את האחריות לביצוע ביקורת כלשהי אצל הזוכה ו/או כדי לשחרר את הזוכה מאחריות כלשהי המוטלת עליו לפי הסכם זה, לרבות במקרים בהם הביקורת כאמור, לא איתרה ו/או הצביעה על לקויים כלשהם.
- 8.6 הזוכה מתחייב לשתף פעולה עם מנהלת ההזנה של משרד החינוך ו/או לחתום על כל מסמך שידרוש לצורך שיתוף הפעולה עפ"י הנוסח המחייב ולאפשר לנציגי מנהלת ההזנה לבקר בכל עת וללא התראה מוקדמת בחצרי הזוכה והכל ובשינויים המתחייבים כמפורט בסעיפים 8.1 – 8.5 לעיל.

פירוט המוסדות

רשימת מועדוניות יובל חינוך (בכפוף לשינויים)

הערות	שכונה	טלפון בגן	כתובת	מועדונית		
		5299411	שפינוזה 10	א 1 צהוב	1	
		6875959	התיבונים 33	סד (+כב) סהר	2	
גדושה	שכונת שפירא	6874140	רלבג 18	ל 1(+טו) – נוגה	3	
		6881447	אבודרהם 3	קלה - ניצוץ	4	
		6391715	בעל העקידה 33	כב כוכב הצפון	5	
		6872967	מושיע 23	קמב - שיטה	6	
		7713929	לחי 18	עא 1 תאנה	7	
	התקווה	7713928	לחי 18	עא 2 רימון	8	
		6818642	רינגלבלום 7	קנח 3 חדווה	9	
		6818606	רינגלבלום 7	קנח 1 אודם	10	
		6818643	רינגלבלום 7	קנח 2 ספיר (ממ"ד)	11	
	קריית שלום	6825573	קמינסקה 9	קמד 1 שוהם	12	
		6817571	קמינסקה 9	קמד 2 בדולח	13	
		6818614	הותיקים 3	קצג הותיקים	14	
		6132509	בורמה 11	קלד 1 ברקת	15	
		5702513	בורמה 11	קלד 2 טופז	16	
		6180219	בורמה 11	קלד 3 חושן (ממ"ד)	17	
		6830045	צונץ 7	לח 1 רעות	18	
		6820009	צונץ 7	לח 2 אוריין	19	
		6419224	צונץ 7	קסח נהורה	20	
		תל כביר	5038798	שזר 44	קעז- אור	21
			5035813	שזר 44	רלז הקסמים	22
			5093307	שזר 7	קפח 2 רננה	23
גדושה	יד אליהו	6818612	שזר 46	רשק - כרמל	24	
		6393590	רח' ה- 93	י 1 דן	25	
		5379876	רח' ה - 93	י 2 איילון	26	
	נווה ברבור	7302153	צבי נשרי 5	קט הר זיו ממ"ד	27	
		7304106	צבי נשרי 5	רלג נהר ירדן	28	
גדושה	שכונת כפיר	7302152	מקרא קודש 10	סז 1 הר גילון	29	
		7305894	מח"ל 20	סז 1 הר יונתן	30	
		7305895	מח"ל 20	סז 2 הר שיפון	31	
	נווה צה"ל	7304738	סמטת איתן 11	קח 1 הר ציון	32	
		6310287	בן חיל 2	קנז הר יהב	33	
		7398960	בן חיל 2	קנז 2 הר חרמון	34	
		6316225	הרצפלד 20	ר 1 הר גלבע	35	
	מחנניים	7396647	הרצפלד 20	ר 2 הר מוריה	36	
		6318157	מעפילי אגוז 89	רד 1 הר כביר	37	
		6310276	מעפילי אגוז 89	רד 2 הר ארגמן	38	
		7392291	מעפילי אגוז 108	קצז 1 הר הארי	39	
		7302050	מעפילי אגוז 108	קצז 2 הר שלמה	40	
		6310266	מעפילי אגוז 16	קעח 1 הר תבור	41	
		6315341	מעפילי אגוז 16	קעח 2 הר נבו	42	
		6310094	מעפילי אגוז 52	קסו 1 הר ארבל	43	
		7391523	מעפילי אגוז 52	קסו 2 הר כרמל	44	
		6310224	מעפילי אגוז 64	קמו 1 הר רביד	45	
	6310223	מעפילי אגוז 64	קמו 2 הר אודם	46		
	נווה אליעזר	6310181	אנטק צוקרמן 28	קנב2 הר חילזון	47	
		6490575	ששת הימים 31	רפד רענן	48	
		7305954	בירנית 3	קצו 1 הר שגב	49	
		7304228	בירנית 3	קצו 2 הר בשמת	50	
		6318936	לובטקין 35	סא חט"צ	51	
		6318887	צביה לובטקין 35	סא 2 חט"צ	52	
		7301293	לובטקין 35	קס 10(סא) הר צורים	53	
		6314652	לובטקין 35	קס 2 הר כנען (ממ"ד)	54	
		7446365	לובטקין 30	קנד הר בוקר	55	
		6310225	הבושם 91	סח 2 הר ירושליים	56	

	לב יפו	5188219	חבר לאומים 2	נא 1 אגם	57
		5241878	מגן אברהם 9	ריו (+עז)- המזח	58
		6818641	מגן אברהם 11	ריו הדיג	59
		5622634	מעפילי סלודור 11	רתג ירגזי	60
		5622582	מעפילי סלודור 11	רתג ידע	61
גדושה	יפו ג	6592690	עירית 3	רנח 2 ים	62
		5084236	זלמן מייזל 3	מ 2 צדף	63
גדושה	יפו ד	5066211	רובינשטיין 5	ד 1 גל	64
גדושה		6593962	רובינשטיין 20	רנג 2 אפיק	65
	חנ"מ	5288380	הגיבור האלמוני 17	עו (רב) נשר	66
		6950218	דפנה 15	קד (סו) עורבני	67
		6593964	רובינשטיין 20 יפו	יט טורקיז	68
		5173524	יצחק אלחנן 2	קא 1 שרשיר	69
		5174436	יצחק אלחנן 2	קא 2 טסית	70

רשימת המועדוניות הסופית לשנת הלימודים תשע"ח תקבע בהמשך, בכפוף לרישום ילדים.

לאור האמור, עשויות להיפתח מועדוניות נוספות.

חלק ד' – נספחים

נספח מס' 1

לכבוד

יובל חינוך בע"מ (להלן: "החברה")

הצהרת המציע במכרז

פרטי המכרז:

שם המכרז: **ייצור ואספקת ארוחות ומזון במוסדות חינוך בעיר תל אביב-יפו.**

מספר מכרז: **7/2017**

אנו הח"מ, לאחר שקראנו בעיון ובחנו בחינה זהירה את כל מסמכי המכרז, לרבות הסכם ההתקשרות ונספחיו, מצהירים, מאשרים ומתחייבים בזה, כדלקמן:

1. אנו מצהירים בזה, כי הבנו באופן מלא את כל האמור במסמכי המכרז, על פרטיהם ללא יוצא מן הכלל, כי ערכנו את כל הבדיקות הדרושות ו/או הנחוצות להגשת הצעתנו זו, לרבות אלה הנוגעות למוסדות בהם יינתנו השירותים וכן בחנו את כל הגורמים האחרים המשפיעים על ההוצאות בגין מתן השירותים וכי בהתאם לכך ביססנו את הצעתנו. לא הסתמכנו בהצעתנו על מצגים, פרסומים, אמירות או הבטחות כלשהם שנעשו בעל פה על ידי החברה ו/או עובדיה ו/או מי מטעמה, אלא על האמור במסמכי המכרז בלבד. כן הננו מצהירים בזה, כי אנו מסכימים לכל האמור במסמכי המכרז, ללא כל הסתייגות או שינוי, ואין לנו ולא יהיו לנו כל טענות ו/או דרישות ו/או תביעות בדבר אי ידיעה ו/או אי בהירות של תנאי המכרז ו/או תנאי הסכם ההתקשרות ו/או חוסר הבנה של תנאים אלה.
2. אנו מצהירים, כי אנו עומדים בכל התנאים הנדרשים מהמשתתפים במכרז, לרבות תנאי הסף המפורטים בחלק ב' סעיף 1 וסעיף 2 למכרז, וכל תנאי המכרז האחרים, כי הצעתנו זו עונה על כל הדרישות שבתנאי המכרז וכי אם נוכרז כזוכים במתן השירותים לפי המכרז, אנו נבצע את השירותים בהתאם לתנאים המפורטים במכרז, על כל נספחיו ובהסכם ההתקשרות, על כל נספחיו.
3. אנו מצהירים בזה, כי אנו בעלי הידע והמומחיות הדרושים לאספקת שירותים נשוא מכרז זה, כי יש לנו את כל הרישיונות, האישורים, ההיתרים הנדרשים על פי כל דין לביצוע התחייבויותינו על פי המכרז, כי יש לנו את כל הציוד, האמצעים והמשאבים הדרושים, לצורך ביצוע התחייבויותינו על פי המכרז, לרבות ומבלי לפגוע בכלליות האמור לעיל, תעודת כשרות ורכבים מותאמים להובלת מזון.
4. אנו מצהירים בזה, כי הננו בעלי ניסיון מוכח במתן שירותי ייצור ואספקת ארוחות ומזון ל- 3 מוסדות חינוך ו/או מוסדות ציבור ו/או ארגונים (משרדי ממשלה ו/או מוסדות מדינה ו/או תאגידים סטטוטוריים ו/או רשויות מקומיות ו/או קניונים ו/או בתי חולים ו/או חברות גדולות), בכל אחת מן השנים 2014, 2015 ו-2016.
5. אנו מצהירים בזה, כי המחזור הכספי שלנו, הנובע מפעילות של ייצור ואספקת ארוחות ומזון כגון נשוא מכרז זה, הינו 1,500,000 ש"ח (מליון וחמש מאות אלף שקלים חדשים) לפחות, לא כולל מע"מ, בכל אחת מהשנים 2014, 2015 ו-2016.
6. אנו מצהירים בזה, כי אנו מחזיקים בכל ההיתרים, האישורים והרישיונות הנדרשים על פי כל דין לצורך מתן השירותים, כמפורט במכרז זה וכל התחייבויותינו על פי הסכם ההתקשרות, לרבות הוראות כל דין או הוראה/נוהל ממשלתי הנוגעות לייצור ואספקת מזון במוסדות חינוך.
7. אנו מצהירים בזה, כי הצעה זו מוגשת בתום לב ללא כל קשר או תיאום עם מי מהמשתתפים האחרים.
8. אנו מצהירים בזה, כי לא הורשענו בפלילים לפני הגשת הצעתנו במכרז זה, בעבירה שיש עמה קלון, הנוגעת לתחום עיסוקנו וכי לא הגש כנגדנו כתב אישום ולא תלויה ועומדת הרשעה בפלילים, בעבירה שיש עמה קלון הנוגעת לתחום עיסוקנו.
9. הננו מתחייבים לשמירת סודיות הנתונים והמידע אליהם נחשפנו באופן ישיר או עקיף במהלך הכנת הצעה ולאחריה. ידוע לנו כי החברה רשאית לבקש מהמציעים הבהרות, תיקונים ו/או השלמות בעניינים שונים בנוגע להצעתם.

ידוע לנו כי החברה אינה מתחייבת בקבלת כל הצעה שתוגש, כולה או חלקה מכל סיבה שהיא.

10. אנו מצהירים ומתחייבים כי נעמוד בכל ההנחיות אשר נמסרו, ככל שנמסרו.
11. בהגשת הצעתנו זו, הננו מתחייבים כי היה ותתקשרו עמנו בחוזה, ננהג על פי ההסכם שצורף כחלק ה' למסמכי המכרז, לרבות אך מבלי לגרוע מכלליות האמור לעיל, על פי כל האמור בנספחים לחוזה המהווים חלק בלתי נפרד הימנו, ואנו מקבלים על עצמנו את מלוא תנאיו וכן כל חובה אחרת הנובעת ממנו. כמו כן, אנו מתחייבים לפעול לאורך כל תקופת ההתקשרות ע"פ הנחיות משרד החינוך, הבריאות והוראות החוק ו/או לכל עדכון אחר ככל שיהיה ו/או כל הנחייה ו/או נוהל של משרד הבריאות, החינוך או החברה בהתאמות ובשינויים שיידרשו ויועברו מעת לעת ע"י החברה.
12. בחתימתנו על מסמכי המכרז, לרבות הסכם ההתקשרות, אנו מצהירים כי כל העובדות והמצגים שניתנו על ידינו לחברה במהלך המכרז, הינם נכונים ומדויקים, לרבות במועד הגשת הצעה והינם חלק בלתי נפרד מהצעתנו. אנו מצהירים כי ידוע לנו שההצהרה האמורה הינה ביסוד הסכמת החברה להשתתפותנו ו/או לזכייתנו במכרז וכי החברה שומרת לעצמה את הזכות לבדוק את כל המצגים האמורים (לרבות לאחר שלב ההודעה על הזוכה ואף במהלך ההתקשרות). ידוע לנו כי במקרה של אי התאמה מכל מין וסוג, תהא החברה זכאית לפסול את הצעתנו ו/או לחלט את הערבות שנתנו ו/או לבטל את ההסכם שיחתם עמנו, אם נזכה במכרז, ולא תהא לנו כל טענה לעניין זה.
13. אם נזכה בביצוע העבודות לפי המכרז, אנו מתחייבים לנהוג לפי הסכם ההתקשרות עליו חתמנו, ואנו מקבלים על עצמנו את מלוא תנאיו וכן כל חובה אחרת הנובעת ממנו. כמו כן, אנו מתחייבים להעמיד לטובת החברה בתוך שבעה (7) ימי עסקים ממועד קבלת הודעת הזכייה את המסמכים המפורטים להלן:
  - 13.1 ערבות בנקאית אוטונומית להבטחת קיום התחייבויותינו לפי תנאי המכרז ו/או הסכם התקשרות בגובה 5% מהתמורה הכספית הכוללת עבור מתן השירותים, כולל מע"מ, כפי שיחושב ע"י החברה ולפי שיקול דעתה המוחלט, בנוסח המצורף **כנספח א'** להסכם. תוקף הערבות יהיה למשך תקופת ההסכם ועוד 3 חודשים.
  - 13.2 אישור חברת הביטוח על קיום ביטוחים בנוסח המצורף **כנספח ב'** להסכם.
14. כמו כן, נעביר לא יאוחר משבעה (7) ימי עסקים לפני תחילת ביצוע העבודות נשוא מכרז זה, אישור מאת משטרת ישראל לגבי עובדינו העתידים ליטול חלק בביצוע העבודות במוסדות, המעיד כי אין מניעה להעסקת אותם עובדים לפי החוק למניעת העסקה של עברייני מין במוסדות מסוימים, התשס"א-2001.
15. אם מסיבה כלשהי לא נעמוד בהתחייבויותינו כאמור בסעיף 13 לעיל, החברה תהא זכאית לבטל לאלתר את זכייתנו במכרז, להתקשר עם מציע אחר, ואנו נותנים בזאת הסכמתנו לחלט את הערבות הבנקאית שהומצאה על ידנו כפיצויים מוסכמים וקבועים מראש.
16. הצעתנו זו היא בלתי חוזרת ואינה ניתנת לביטול, תיקון או לשינוי ותהא תקפה עד ליום 1.10.17.
17. להבטחת קיום הצעתנו על כל תנאיה, אנו מוסרים ערבות בנקאית בתוקף, בנוסח ובסכום הנקוב במסמכי המכרז, ואשר מצורפת **כנספח 2** למסמכי המכרז.
18. אנו מצרפים להצעתנו את המסמכים והאישורים הנדרשים עפ"י מסמכי המכרז.
19. אנו מסכימים, כי הצעתנו היא בגדר המטרות והסמכויות הקבועות במסמכי התאגיד בשמו מוגשת הצעה, כי אנו זכאים לחתום בשם התאגיד על הצעה זו וכי אין כל מניעה עפ"י כל דין או הסכם לחתימתנו על הצעה זו.
20. בכל מקום במסמכי המכרז בו מופיע בלשון רבים, משמעו גם לשון יחיד, ולהיפך.

תאריך	שמות מורשי חתימה	חתימה וחותמת המציע
-------	------------------	--------------------

נוסח ערבות בנקאית
מכרז מס' 7/2017

תאריך: _____

לכבוד
יובל חינוך בע"מ
רח' דיזנגוף 50, דיזנגוף סנטר
תל אביב 64332

ג.א.נ.,

הנדון: כתב ערבות

1. על פי בקשת _____ מספר זיהוי _____ (להלן: "המציע") הננו ערבים בזאת כלפיכם באופן בלתי חוזר, לסילוק כל סכום עד לסך של 20,000 ש"ח (עשרים אלף שקלים חדשים) (כולל מע"מ) (להלן: "סכום הערבות"), המגיע או עשוי להגיע לכם מאת המציע בקשר עם השתתפותו במכרז 5/2014 של יובל חינוך בע"מ לייצור ואספקת ארוחות ומזון למוסדות חינוך בתל אביב - יפו ולהבטחת מילוי תנאי המכרז ותנאי הסכם ההתקשרות.
2. ערבותנו היא מוחלטת ובלתי תלויה, אנו מתחייבים לפעול על פיה ולא נהיה זכאים לבטלה בדרך כלשהי.
3. אנו מתחייבים לשלם לכם, תוך 5 (חמישה) ימי עסקים ממועד קבלת דרישתכם, את סכום הערבות בצירוף הפרשי הצמדה למדד המפורט בסעיף 5 להלן, וזאת מבלי שיהיה עליכם לבסס את דרישתכם ו/או לפנות בדרישה מוקדמת למשתתף כתנאי מוקדם לתשלום סכום הערבות על ידינו ו/או לנקוט בהליכים משפטיים נגד המציע ובלבד שהסכום הכולל שנשלם עפ"י ערבותנו זו, לא יעלה על סכום הערבות בצירוף הפרשי הצמדה למדד הנקובים בסעיף 5 להלן.
4. אתם תהיו רשאים לדרוש מאיתנו את תשלומי של הסכום הנ"ל בפעם אחת או במספר דרישות, שכל אחת מהן מתייחסת לחלק מהסכום הנ"ל בלבד, בתנאי שסך דרישותיכם לא יעלה על הסך הכולל הנ"ל.
5. בערבות זו:
  - "מדד המחירים לצרכן" מדד המחירים לצרכן, המתפרסם בכל חודש, על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ו/או כל גוף אחר שיבוא במקומה, או כל מדד אחר שיתפרסם במקומו.
  - "מדד הבסיס" מדד המחירים לצרכן אשר פורסם ביום 15.6.2017 בגין חודש מאי 2017.
  - "המדד הקובע" מדד המחירים לצרכן אשר יתפרסם לאחרונה לפני מועד תשלום סכום הערבות.
  - "הפרשי הצמדה למדד" שיעור עליית המדד הקובע לעומת מדד הבסיס. אם יתברר, לפני מועד תשלום סכום הערבות, כי המדד הקובע עלה לעומת מדד הבסיס, ישולם סכום הערבות כשהוא מוגדל בהתאם לעליית המדד. אם יתברר לפני מועד תשלום סכום הערבות, כי המדד הקובע ירד לעומת מדד הבסיס ישולם סכום הערבות.
6. ערבות זו תישאר בתוקפה מתאריך כתב ערבות זה ועד לתאריך 1.10.2017.
7. כל דרישה מצדכם לתשלום מכוח ערבות זו, צריכה להימסר בכתב לסניפנו על פי הכתובת הרשומה _____, וצריכה להגיע לסניף זה עד יום 1.10.2017 בשעה _____.
8. התחייבותנו על פי כתב זה אינה ניתנת להעברה או להסבה.
בכבוד רב,
בנק: _____ סניף: _____

טופס הצהרת המציע
אספקת מזון לילדים בעלי רגישות לפול

במסגרת ההזנה מטעם חברת "יובל חינוך בע"מ" למועדוניות הגן ובתי הספר להם אתם מספקים אוכל, ישנם ילדים / תלמידים הזכאים לקבל מנה חמה המיוצרת על ידכם ואשר הינם רגישים לפול (חסר באינזים G6PD). מאחר והתפריט המאושר של המנות אינו מכיל פול, הוחלט ע"י החברה לאפשר אספקת מנות רגילות, המיוצרות על ידכם, לתלמידים אלו, תחת ההגבלות כפי שיפורטו בהמשך.

אנו מחדדים את ההנחיות וההגבלות הנוגעות ליישום ההחלטה לעיל, המפורטות להלן:

- פול לא יהווה בשום מקרה מרכיב בתפריט המנה המוגשת לילד/ה /לתלמיד/ה.
  - הספק נדרש להצהיר באם הינו מחזיק "פול" במטבחיו.
  - במקרה של שימוש ב"פול" – נדרש הספק לאחסנו במקום נפרד, אשר אינו מאפשר מגע כלשהו בינו ובין חומרי הגלם המשמשים לייצור המנות לתלמידים.
- יודגש בזאת כי אספקת מנות למוסד חינוכי בו לומדים ילדים / תלמידים בעלי רגישות ל"פול" (G6PD) תתאפשר רק באמצעות ספק מזון אשר יתחייב לקיום ההנחיות לעיל.

בברכה,
שרה לבנדר
תזונאית

אנו הח"מ, מצהירים בזאת בשם המציע ספק המזון _____ (להלן: "הספק") כדלקמן:

1. אנו מתחייבים לקיום ההנחיות המפורטות מעלה.

2. ברור לנו כי "פול" אינו מהווה בשום מקרה מרכיב בתפריט המנה המוגשת לילד/ה / תלמיד/ה.

3. אנו נוהגים באופן הבא (יש להקיף את האפשרות הרלוונטית לספק המצהיר):

- במטבחי הספק לא מוחזק ו/או נעשה כל שימוש ב"פול".

- במקרה של שימוש ב"פול" – ה"פול" מאוחסן במקום נפרד, אשר אינו מאפשר מגע כלשהו בינו ובין חומרי הגלם המשמשים לייצור המנות לתלמידים.

4. אנו מתחייבים להודיע באופן מיידי על כל שינוי שיחול (ככל שיחול) בהצהרתנו זו.

חותמת וחתימות

שם החותם ותפקידו

שם חותם ותפקידו

נספח מס' 3

הצעת מחיר - מכרז פומבי מס' 7/2017

לאחר שקראנו היטב את התפריטים (נספחים 9.1 ו-9.2 למכרז), ההנחיות (חוזר משרד החינוך/חוזר מנכ"ל/חוק הפיקוח וכל הנחייה אחרת) והאמור, בין היתר בחלק ג' לתנאי המכרז, לרבות הדרישה לספק מזון בריא, מבושל (השמן לבישול ולתוספת לסלט הוא שמן קנולה. יש להימנע משימוש בתחליפים כמו רטבים מוכנים, מיוז, חמאה ומרגרינה), אפוי בתנור או מוכן בגריל וכי חל איסור מוחלט לספק מזון מעובד המכיל פוספטים וניטרטים (ובכלל זה חטיפים, ממתקים ושתייה ממותקת) התמורה המבוקשת על ידינו בגין ייצור ואספקת ארוחות ומזון למוסדות חינוך וביצוע כל התחייבויותינו על פי כל מסמכי המכרז במלואן ובמועדן, לפי חישוב של עלות אספקת מזון לתלמיד/ילד ליום אחד הינה כדלקמן:

13.3 מועדוניות לגילאי 3-6 (כשרות רגילה):

אספקת מזון בצובר (תפזורת) (עלות מנה לסועד ליום)	
	מועדוניות לגילאי 3-6

13.3.1 היה והחברה ו/או מי מטעמה יבקשו להחליף ו/או לקבל בנוסף גם אספקת מזון בחמגשיות, תינתן תוספת של _____ ש"ח (שקלים חדשים) עבור כל מנה.

13.4 בתי ספר (כשרות רגילה):

אספקת מזון בחמגשיות (עלות מנה לסועד ליום)	
	בית ספר יסודי
	בית ספר על יסודי

13.4.1 היה והחברה ו/או מי מטעמה יבקשו להחליף ו/או לקבל בנוסף גם אספקת מזון בצובר (תפזורת), יופחת סך של _____ ש"ח (שקלים חדשים) מכל מנה.

13.5 ישיבת בר אילן (על יסודי, כשרות למהדרין):

אספקת מזון בצובר (תפזורת) עלות מנה לסועד ליום	
	ישיבת בר אילן

13.5.1 היה והחברה ו/או מי מטעמה יבקשו להחליף ו/או לקבל בנוסף גם אספקת מזון בחמגשיות, תינתן תוספת של _____ ש"ח (שקלים חדשים) עבור כל מנה.

1. המחירים הנקובים בהצעה יהיו המחירים התקפים והמחייבים לגבי כל הזמנה של מוצרים שכלולים בהצעה.
2. הצעת המחיר כוללת אספקת המזון בתפזורת ו/או בחמגשית, בישול, אריזה, הובלה ופריקה של המזון, ציוד וכל הנלווה לו, ומזון לבעלי רגישויות למזון, ככל שיידרש, במוסדות, בהתאם להזמנה/להזמנות שיבוצעו ולא תהיה בגין כך כל תוספת תשלום.
3. אנו מגישים הצעה זו בידיעה ובהסכמה, כי החברה אינה מתחייבת בשום אופן להיקף כלשהו של כמויות מוזמנות.

14 המחירים הנקובים לעיל אינם כוללים מע"מ.

שם המציע במכרז:

כתובת המציע במכרז:

טלפון של המציע במכרז:

חתימת וחותמת המציע במכרז:

פרטי המציע

פרטים על המציע

- 1 שם המציע: _____
- 2 מס' זיהוי: _____
- 3 מען המציע (כולל מיקוד): _____
- 4 טלפונים: _____
- 5 טלפון נייד: _____
- 6 פקסימיליה: _____
- 7 דואר אלקטרוני: _____
- 8 שם איש הקשר: _____
- 9 ככל שמדובר בתאגיד:
9.1 תאריך ההתאגדות (ככל שמדובר בתאגיד): _____
9.2 שמות בעלי התאגיד: _____
9.3 פרטי המנהלים הבכירים: _____
_____
_____
- 10 מספר העובדים של המציע בתחום אספקת השירותים: _____
- 11 שנות וותק בתחום אספקת השירותים: _____

רשימת לקוחות ואנשי קשר פעילים

בשנת 2014

מכרז פומבי מס' 7/2017

תאריך סיום התקשרות	תאריך תחילת התקשרות	תיאור השירותים		שם איש קשר/ ומספר טלפון	היקף תקציבי לשנה	שם הארגון
		היקף כמותי				
		שיטת אספקה	מס' מנות			
				תפקיד :		.1
				טל.עבודה :		
				טל. נייד :		
				תפקיד :		.2
				טל.עבודה :		
				טל. נייד :		
				תפקיד :		.3
				טל.עבודה :		
				טל. נייד :		

רשימת לקוחות ואנשי קשר פעילים

בשנת 2015

מכרז פומבי מס' 7/2017

תאריך סיום התקשרות	תאריך תחילת התקשרות	תיאור השירותים		שם איש קשר/ ומספר טלפון	היקף תקציבי לשנה	שם הארגון
		היקף כמותי				
		שיטת אספקה	מס' מנות			
				תפקיד :		.1
				טל.עבודה :		
				טל. נייד :		
				תפקיד :		.2
				טל.עבודה :		
				טל. נייד :		
				תפקיד :		.3
				טל.עבודה :		
				טל. נייד :		

רשימת לקוחות ואנשי קשר פעילים

בשנת 2016

מכרז פומבי מס' 7/2017

תאריך סיום התקשרות	תאריך תחילת התקשרות	תיאור השירותים		שם איש קשר/ ומספר טלפון	היקף תקציבי לשנה	שם הארגון
		היקף כמותי				
		שיטת אספקה	מס' מנות			
				תפקיד :		.1
				טל.עבודה :		
				טל. נייד :		
				תפקיד :		.2
				טל.עבודה :		
				טל. נייד :		
				תפקיד :		.3
				טל.עבודה :		
				טל. נייד :		

פעילות במוסדות חינוך בעיר תל אביב - יפו

הנני הח"מ, מצהיר כי **(הקף בעיגול את המתאים)** :

1. מעולם לא הענקתי שירותים נשוא מכרז זה במוסדות חינוך בעיר תל אביב - יפו.

2. ביצעתי שירותים נשוא מכרז זה במוסדות חינוך בעיר תל אביב - יפו.

להלן רשימת מוסדות החינוך :

שנת 2014 - _____

שנת 2015 - _____

שנת 2016 - _____

3. אני מספק שירותי ייצור ואספקת ארוחות ומזון בעיר תל אביב - יפו במוסדות הבאים :

_____
_____

4. במהלך תקופת עבודתי בעיר תל אביב - יפו לא הוגשו/הוגשו שום תלונות הנוגעות לחברה, למי ממנהליה, לעובדיה ולמתן השירותים נשוא מכרז זה.

במידה והוגשו תלונות

התלונה הוגשה על ידי _____ בשנת _____
הגוף אליו הוגשה התלונה (הנהלת המוסד, העירייה, משטרה וכד'): _____
מהות התלונה _____

התלונה הוגשה על ידי _____ בשנת _____
הגוף אליו הוגשה התלונה (הנהלת המוסד, העירייה, משטרה וכד'): _____
מהות התלונה _____

שם המציע: _____

חתימת וחותמת המציע: _____

נספח מס' 6

נוסח אישור רואה חשבון

[יוגש על ידי המציע יחד עם הצעתו במכרז]

תאריך: _____

לכבוד
יובל חינוך בע"מ
רח' דיזנגוף 50, דיזנגוף סנטר
תל אביב 64332

ג.א.נ.,

הנדון: אישור על היקף מחזור כספי לשנים 2014, 2015 ו-2016

אני הח"מ, _____, שכתובתי _____, כרואה החשבון של _____, תאגיד מס' _____ (להלן: "המציע"), המציע במכרז מס' 7/2017 של יובל חינוך בע"מ, ולבקשתו, הנני מאשר בזאת כי:

1. בהתאם לדוחות הכספיים המבוקרים של המציע ליום 31 בדצמבר 2014, מחזור ההכנסות של המציע לשנת 2014 מייצור ואספקת ארוחות ומזון למוסדות חינוך הינו _____ (_____) ש"ח (לא כולל מע"מ).

12. בהתאם לדוחות הכספיים המבוקרים של המציע ליום 31 בדצמבר 2015, מחזור ההכנסות של המציע לשנת 2015 מייצור ואספקת ארוחות ומזון למוסדות חינוך הינו _____ (_____) ש"ח (לא כולל מע"מ).

13. בהתאם לדוחות הכספיים המבוקרים של המציע ליום 31 בדצמבר 2016, מחזור ההכנסות של המציע לשנת 2016 מייצור ואספקת ארוחות ומזון למוסדות חינוך הינו _____ (_____) ש"ח (לא כולל מע"מ).

_____
חתימה וחותמת

_____
שם רואה החשבון

_____
תאריך

נספח מס' 7

נוסח אישור עורך דין

[נדרש ככל שהמציע הינו תאגיד]

תאריך: _____

לכבוד
יובל חינוך בע"מ
רח' דיזנגוף 50, דיזנגוף סנטר
תל אביב 64332

ג.א.נ.,

הנדון: אישור רישום תאגיד, מענו וזכויות חתימה

אני עו"ד _____ שכתובתי _____ מאשר בזאת כדלקמן:

1. התאגיד ששמו _____, נרשם כדין ביום _____, התאגד כ- _____, ומספרו הרשום הוא _____ (להלן: "המציע").
2. משרדו הרשום של המציע מצוי בכתובת שלהלן: _____.
3. חותמת המציע בצרוף חתימותיהם של ה"ה:

מס' שם מלא ת.ז.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

כל אחד בנפרד/כולם יחדיו (*מחק את המיותר) מחייבים את המציע בכל הקשור למכרז זה, לרבות לשם מתן התחייבויות ומצגים בשם המציע ולשם התקשרותו במסגרת המכרז הנ"ל.

4. התקבלה במשתתף החלטה מחייבת להגשת הצעה למכרז הנ"ל לפי כל דין ולפי מסמכי ההתאגדות של המציע.

חתימה וחותמת

שם עורך הדין ומספר רישיון

תאריך

תצהיר לפי סעיף 2ב לחוק עסקאות גופים ציבוריים התשל"ו - 1976

אני הח"מ, _____, נושא ת.ז. _____, לאחר שהוזהרתי כחוק כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לכל העונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת בכתב, כדלקמן:

1. הנני עושה תצהירי זה כתמיכה להצעה שמגיש/ה _____
("המציע") במסגרת בקשה של יובל חינוך בע"מ למתן שירותים לייצור ואספקת ארוחות ומזון במוסדות חינוך.

2. הנני מכהן במציע בתפקיד _____.

למיטב ידיעתי, עד מועד ההתקשרות כהגדרתו בחוק עסקאות גופים ציבוריים, תשל"ו-1976 ("החוק"), לא הורשעו המציע ובעל זיקה אליו ביותר משתי עבירות לרבות בעבירות לפי:
א. חוק עובדים זרים (איסור העסקה שלא כדין והבטחת תנאים הוגנים), התשנ"א - 1991, עובר למועד חתימתי על תצהיר זה.

ב. חוק שכר מינימום, התשמ"ז - 1987, עובר למועד חתימתי על תצהיר זה.

3. ואם הורשעו ביותר משתי עבירות - כי במועד ההתקשרות חלפה שנה אחת לפחות ממועד ההרשעה האחרונה.

לעניין סעיף זה, כל המונחים יהיו כמשמעותם בסעיף 2ב(א) לחוק.

4. זה שמי, זו חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

אישור

אני הח"מ, עו"ד _____ מרחוב _____ מאשר בזאת כי ביום _____, הופיע לפני מר _____, שזיהה עצמו לפי תעודת זהות מס' _____ / המוכר לי אישית, וחתם על תצהיר זה לאחר שהוזהרתי אותו, כי עליו להצהיר את האמת, וכי יהא צפוי לכל העונשים הקבועים בחוק, אם לא יעשה כן.

_____
עו"ד,

תפריט לדוגמה

תפריט לדוגמא בגנים ובבתי ספר						
יום א'	יום ב'	יום ג'	יום ד'	יום ה'		
שניצל ביתי בתנור	בולונז בקר*	שוק עוף בתנור	קציצות בקר* ברוטב	שיפודי עוף/הודו	שבוע א	
אורז בסמטי	פסטה מלאה 50%	קוסקוס מלא מינימום 67%	בורגול/אורז בסמטי	תפוח"א בתנור/פתיתים מלאים מינימום 30%		
תבשיל שעועית לבנה	גזר גמדי	ירקות לקוסקוס	תבשיל עדשים	אפונה ירוקה		
ירקות טריים	ירקות טריים	ירקות טריים	ירקות טריים	ירקות טריים		
פרי העונה	פרי העונה	פרי העונה	פרי העונה	פרי העונה		
לחם מלא		לחם מלא		לחם מלא		
מים	מים	מים	מים	מים		
נתחי עוף מוקפץ/ברוטב	שוק עוף בתנור	שאוורמה הודו אדום	סטייק עוף בתנור	קציצות בקר* ברוטב		שבוע ב
קינואה/בורגול/פסטה מלאה 50%	אורז בסמטי	פתיתים מלאים מינימום 30%	פסטה מלאה 50%	קוסקוס מלא		
שעועית ירוקה	תבשיל עדשים	תבשיל חמוס/ תבשיל שעועית לבנה/ תבשיל קישואים	אפונה וגזר	ירקות לקוסקוס		
ירקות טריים	ירקות טריים	ירקות טריים	ירקות טריים	ירקות טריים		
פרי העונה	פרי העונה	פרי העונה	פרי העונה	פרי העונה		
לחם מלא		לחם מלא		לחם מלא		
מים	מים	מים	מים	מים		
בשר* בקר טחון: בולונז/קציצות - מינימום 70% בשר טהור לא מעובד						

ארוחה שוברת שגרה לבתי הספר (למעט בר אילן) בטיולים ו/או לסוף שנה"ל במועדוניות ו/או במעבר בין מועדוניות:

ארוחה שוברת שגרה	שיפדי עוף/שניצל ביתי
	פיתה רגילה
	חומס-סלט ממרח
	טחינה-סלט ממרח
	חמוצים- מלפפונים חמוצים + זיתים ללא חרצנים
	ירקות שלמים כמו בכל ארוחה
	מנת פרי כמו בכל ארוחה
	קלחי תירס/גרגרי תירס

בנוסף לטבלאות המצ"ב, ההנחיות (חוזר משרד החינוך/חוזר מנכ"ל/חוק הפיקוח וכל הנחייה אחרת) והאמור, בין היתר בחלק ג' לתנאי המכרז, מתחייב הזוכה לספק מוצרים בכמות ובתדירות, כדלהלן:

- לפחות 2 (שתי) פרוסות לחם מלא לכל ילד – 3 פעמים בשבוע;
- תבלינים לסלט [שמן קנולה. יש להימנע משימוש בתחליפים כמו רטבים מוכנים, מיונז, חמאה ומרגרינה), לימון, מלח, פלפל] למועדונית – אחת לחודש בתחילת כל חודש;
- חמוצים (בית ספר על יסודי בלבד) – מידי יום.

הזוכה מתחייב לספק מזון בריא, מבושל, אפוי בתנור או מוכן בגריל. על הזוכה חל איסור מוחלט לספק מזון מעובד המכיל פוספטים וניטרטים (ובכלל זה חטיפים, ממתקים ושתייה ממותקת) ו/או מזון מתועש ועליו להימנע לחלוטין מטיגון המזון.

ידוע לזוכה כי החל משנת הלימודים התשע"ח יהיו מותרים להספקה רק מוצרים שיאושרו על ידי משרדי הבריאות והחינוך.

הזוכה ימנע מתיבול המנות המוגשות בסוכר, בסילאן, בדבש, בסוגי סירופ ובחומרים אחרים המוספים במהלך הבישול או הכנת המנה. ויפחית את השימוש במלח בהדרגה. אין להשתמש במזון עשיר בנתרן, כגון אבקות מרק, חמוצים, פיצוחים מלוחים (אין לתת פיצוחים לילדים מתחת לגיל 5), קטשופ (כולל מנות אישיות) ותערובות לתיבול.

קביעת התפריט הדו שבועי - ע"פ הרכיבים לעיל, ייעשה בנוסף לנדרש עפ"י חוק הפיקוח, חוזר מנכ"ל וחוזר משרד החינוך, התפריט יורכב בהתאם להנחיות דיאטנית החברה ויאושר על ידה.

הרכב התפריט במתכונת הקיימת הינו דו שבועי. בהתאם להנחיות משרד הבריאות ו/או משרד החינוך בעניין כפי שיפורסמו שמורה הזכות לשנות את המתכונת הקיימת מתפריט דו שבועי לתפריט חודשי.

הערות תוספות / הבהרות לעניין המנה (למען הסר ספק הדרישות להלן כלולות במחיר למנה)

נספח מס' 9.2

ישיבת בר אילן - תפריט

יש לספק בכל ארוחה, עבור סועד אחד, פריטים כמפורט להלן:

תפריט לדוגמא ישיבת בר אילן						
יום א'	יום ב'	יום ג'	יום ד'	יום ה'		
נתחים/רצועות עוף ברוטב	בולונז בקר*	שניצל ביתי בתנור	קציצות בקר* ברוטב	שוקיים עוף	שבוע א	
אורז מלא 50%	פסטה מלאה 50%	תפוח"א בתנור	בורגול+חומוס	קוסקוס מלא מינימום 67%		
שעועית לבנה	אפונה וגזר	לקט ירקות	שעועית צהובה	ירקות לקוסקוס		
ירקות טריים	ירקות טריים	ירקות טריים	ירקות טריים	ירקות טריים		
פרי העונה	פרי העונה	פרי העונה	פרי העונה	פרי העונה		
לחם מלא		לחם מלא		לחם מלא		
מים	מים	מים	מים	מים		
סטייק עוף/הודו בגריל	קוביות/שיפודי עוף בתנור	גולש בקר	שוקיים עוף	שווארמה הודו אדום		שבוע ב
פתייתים מלאים מינימום 30%	תפוח"א בתנור	קוסקוס מלא מינימום 67%	מג'דרה	פסטה מלאה 50%		
שעועית ירוקה	גזר גמדי	ירקות לקוסקוס	אפונה	תבשיל עדשים		
ירקות טריים	ירקות טריים	ירקות טריים	ירקות טריים	ירקות טריים		
פרי העונה	פרי העונה	פרי העונה	פרי העונה	פרי העונה		
לחם מלא		לחם מלא		לחם מלא		
מים	מים	מים	מים	מים		
בשר* בקר טחון : בולונז/קציצות - מינימום 70% בשר טהור לא מעובד						

בנוסף לטבלה המצ"ב, ההנחיות (חוזר משרד החינוך/חוזר מנכ"ל/חוק הפיקוח וכל הנחייה אחרת) והאמור, בין היתר בחלק ג' לתנאי המכרז, מתחייב הזוכה לספק מוצרים בכמות ובתדירות, כדלהלן:

לפחות 2 (שתי) פרוסות לחם מלא לכל תלמיד - מדי יום ;

3 סוגי סלטים לבחירה – אחד יהיה סלט ירקות חי והשאר מבין אלה :
חומוס/טחינה/סלק/קינואה/עדשים/גזר/חצילים/חמוצים/בורגול/זיתים/כרוב .

הזוכה מתחייב לספק מזון בריא, מבושל (שמן קנולה. יש להימנע משימוש בתחליפים כמו רטבים מוכנים, מיונז, חמאה ומרגרינה), אפו בתנור או מוכן בגריל. על הזוכה חל איסור מוחלט לספק מזון מעובד המכיל פוספטים וניטרטים (ובכלל זה חטיפים, ממתקים ושתייה ממותקת) ו/או מזון מתועש ועליו להימנע לחלוטין מטיגון המזון ידוע לזוכה כי החל משנת הלימודים התשע"ח יהיו מותרים להספקה רק מוצרים שיאושרו על ידי משרדי הבריאות והחינוך.

הזוכה ימנע מתיבול המנות המוגשות בסוכר, בסילאן, בדבש, בסוגי סירופ ובחומרים אחרים המוספים במהלך הבישול או הכנת המנה. ויפחית את השימוש במלח בהדרגה. אין להשתמש במזון עשיר בנתרן, כגון אבקות מרק, חמוצים, פיצוחים מלוחים (אין לתת פיצוחים לילדים מתחת לגיל 5), קטשופ (כולל מנות אישיות) ותערובות לתיבול.

קביעת התפריט הדו שבועי - ע"פ הרכיבים לעיל, ייעשה בנוסף לנדרש עפ"י חוק הפיקוח, חוזר מנכל וחוזר משרד החינוך, התפריט יורכב בהתאם להנחיות דיאטנית החברה ויאושר על ידה.

הרכב התפריט במתכונת הקיימת הינו דו שבועי. בהתאם להנחיות משרד הבריאות ו/או משרד החינוך בעניין כפי שיפורסמו שמורה הזכות לשנות את המתכונת הקיימת מתפריט דו שבועי לתפריט חודשי.

הערות תוספות / הבהרות לעניין המנה (למען הסר ספק הדרישות להלן כלולות במחיר למנה*)

נספח מס' 10

תיאור שיטת העבודה המוצעת לביצוע השירותים

הנך נדרש לפרט את השיטה בה הינך עומד לבצע את השירותים :

	רכישת חומרי הגלם למזון
	אופן הכנת הארוחות
	מגוון הארוחות
	אריזת ארוחות מבושלות (חמגשיות/ תפזורת)
	הובלה למוסדות
	מס כלי רכב להובלת מזון
	עמידה בלוח זמנים
	ביצוע בדיקות תקופתיות ובקרת איכות
	צוות עובדים מתוכנן
	אמצעים מיועדים לביצוע
	מטבח מיועד- מיקום
	שטח בעלות
	התאמה לצרכים

יובל חינוך בע"מ

**לייצור ואספקת ארוחות ומזון למוסדות חינוך בתל
אביב - יפו**

הסכם למכרז מס' 7/2017

הסכם

שנערך ונחתם בתל אביב – יפו ביום _____ בחודש _____ שנת 2017

בין:

יובל חינוך בע"מ
ח.פ. 51-323754-5
רח' דיזנגוף 50, דיזנגוף סנטר, ת"א
(להלן: "החברה")

מצד אחד:

לבין:

ע"י המוסמך לחייבה בחתימתו:

ת.ז. _____

מר' _____

(להלן: "הקבלן")

מצד שני:

והואיל והחברה הינה תאגיד עירוני של עיריית תל אביב-יפו (להלן: "העירייה"), המבצעת ומנהלת פרויקטים בתחומי החינוך, התרבות ותחומים נוספים;

והואיל

והחברה הזמינה הצעות לייצור ואספקתן של ארוחות ומזון למוסדות חינוך בתל אביב - יפו במסגרת מכרז מס' 7/2017 (להלן בהתאמה: "המכרז" ו-"השירותים");

והואיל

והצעתו של הקבלן נבחרה כהצעה הזוכה במכרז ב _____ (להלן: "המוסד");

והואיל

והקבלן מצהיר שהוא בעל הניסיון, הידע, המיומנות, המשאבים, כוח האדם והאמצעים הדרושים לצורך ביצוע העבודות;

והואיל

והחברה מעוניינת להזמין אצל הקבלן, והקבלן מעוניין לבצע העבודות בהתאם לתנאי המכרז ולהצעתו של הקבלן ולהוראות הסכם זה להלן.

והואיל

לפיכך הוצהר, הוסכם והותנה בין הצדדים כדלקמן:

מבוא

1.

1.1 המבוא להסכם זה מהווה חלק בלתי נפרד ממנו.

1.2 חלוקת הוראות ההסכם לסעיפים ולכותרות נועדה להקלת הקריאה בלבד ולא תשמש לצורך פרשנות.

1.3 בהסכם זה תהא למונחים הבאים המשמעות המפורטת לצידם, אלא אם הקשר הדברים יחייב פרשנות אחרת:

-	יובל חינוך בע"מ.	-	"החברה"
-	לרבות נציגיו, באי כוחו, עובדיו, שליחיו, המורשים לפעול בשמו ומטעמו בכל הנוגע לאספקת השירותים כאמור בהסכם זה.	-	"הקבלן"
-	אספקת שירותי מזון למוסדות, כולל קניה, בישול, אריזה, אספקה, הובלה ופריקה של מזון בצובר (תפזורת) ו/או בחמגשיות למוסדות, בהתאם לדרישות מסמכי המכרז.	-	"השירותים"
-	המסמכים/נספחים המצורפים להסכם זה.	-	"מסמכי המכרז"
-	חוזר מנכ"ל משרד החינוך, חוזר מנכ"ל משרד הבריאות וחוק הפיקוח וכל עדכון/תקנות/הנחיות אחרים ככל שיהיה מעת לעת.	-	"הנחיות"

- 1.4 מילים, מונחים וביטויים אחרים בהסכם זה אשר לא הוגדרו במפורש לעיל או להלן, יתפרשו על פי המשמעות הקבועה להם בדיון.
- 1.5 מלבד אם נוסח הכתוב או הקשרו מצריך פירוש אחר, מלים הבאות ביחיד כוללות את הרבים ולהיפך, מלים הבאות בזכר כוללות את הנקבה ולהיפך, והתייחסות לבני אדם משמעה התייחסות גם לתאגידים.
- 1.6 מקום שנקבעה תקופת זמן קצובה במספר ימים או שבועות מיום פלוני, אותו יום לא יבוא במניין התקופה. תקופה קצובה במספר חודשים או שנים לאחר אירוע פלוני תסתיים בחודש האחרון בסוף היום שמספרו בחודש כמספר יום האירוע, ואם היה חסר אותו יום - בסוף היום האחרון של החודש.
- 1.7 המסמכים הבאים המפורטים להלן מהווים חלק בלתי נפרד מהסכם זה:
- 1.7.1 מסמכי המכרז על כל נספחיהם;
- 1.7.2 **נספח "א"** - נוסח ערבות בנקאית;
- 1.7.3 **נספח "ב"** - אישור על קיום ביטוחים.
- 1.8 הסכם זה בא להוסיף על האמור במסמכי המכרז. בכל מקרה של סתירה ו/או אי התאמה בין הוראות הסכם זה לבין מסמכי המכרז, תהיה להסכם זה עדיפות על פני מסמכי המכרז ועל פני נספחיו.

2 תקופת ההסכם

- 2.1 הקבלן יחל במתן השירותים ביום 1.9.2017, ויספקם בהתמדה, ברציפות וללא השהיות והפסקות עד ליום _____ (להלן: "**תקופת ההסכם**").
- 2.2 שלושת החודשים הראשונים של ההתקשרות יוגדרו כתקופת ניסיון, אשר עם סיומה תהיה רשאית החברה לבטל את ההתקשרות עם הקבלן, כולה או חלקה, באופן מידי, או להמשיכה, הכל על פי שיקול דעתה הבלעדי.
- 2.3 החברה רשאית להאריך את תקופת ההסכם לשתי תקופות נוספות שלא יעלו על שנת לימודים אחת בכל פעם על ידי מתן הודעה בכתב לקבלן לפחות 30 (שלושים) ימים לפני סיומה של כל תקופת התקשרות. סך כל תקופת ההתקשרות (ההסכם וההארכות גם יחד) לא תעלה על 3 (שלוש) שנות לימודים.
- 2.4 אם תחליט החברה להאריך את ההתקשרות כאמור, יחולו כל ההוראות שבהסכם זה גם על תקופת ההארכה, והקבלן ידאג להמציא בתוך 7 ימים ממועד מסירת ההודעה על ההארכה, את המסמכים הבאים:
- 2.4.1 ערבות בנקאית לביצוע כאמור בסעיף 9.1 להלן, לגבי תקופת ההתקשרות הנוספת, בנוסח המצורף **כנספח "א"** להסכם זה בצירוף 3 חודשים קדימה למועד סיום ההסכם.
- 2.4.2 אישור על קיום ביטוחים לגבי תקופת ההתקשרות הנוספת, בנוסח המצורף **כנספח "ב"** להסכם זה.
- 2.5 במידה והקבלן לא ימציא את המסמכים האמורים בסעיף 2.4 לעיל כנדרש ע"י החברה, יחשב הדבר להפרה יסודית של ההסכם והחברה תהיה רשאית, לפי שיקול דעתה, לחלט את הערבות הבנקאית האמורה בסעיף 9.1 להלן.
- 2.6 החברה רשאית בכל עת, לפי שיקול דעתה הבלעדי ומבלי שתהא חייבת במתן הנמקה כלשהי, לבטל הסכם זה על ידי מסירת הודעה מוקדמת בכתב לקבלן של 30 (שלושים) ימים לפחות מראש. במקרה של ביטול ההסכם כתוצאה מהליכי פירוק ו/או כינוס נכסים ו/או פשיטת רגל של הקבלן, לרבות בגין בקשות שהוגשו נגד הקבלן להליכים אלו, החברה תוכל לבטל הסכם זה בכפוף למתן הודעה מוקדמת של 7 (שבעה) ימים בלבד. מובהר כי ביטול ההסכם כאמור אינו גורע מכל סעד אחר שהחברה זכאית לו על פי כל דין. בנוסף, ומבלי לגרוע מכלליות האמור לעיל, אם הקבלן יפר את התחייבויותיו, במלואן או בחלקן, לפי תנאי המכרז, החברה תהיה רשאית להפסיק את ההתקשרות עימו, וזאת ללא צורך בכל הוכחה, בכפוף להודעה של שבוע מראש, מבלי שתהיה לקבלן כל טענה ו/או דרישה ו/או תביעה בעניין סיום ההתקשרות.
- 2.7 מבלי לגרוע מן האמור לעיל ובהסכם זה, החברה אינה מתחייבת לגבי כמות הילדים/תלמידים במוסד, ויכול שכמויות אלה תהיינה נמוכות או גבוהות מהמצוין במסמכי המכרז. החברה תהיה רשאית, על פי שיקול דעתה הבלעדי, לשנות את היקף השירותים המפורטים במסמכי המכרז,

להרחיבם או לצמצמם ובין היתר להרחיבם כך שיחולו במוסדות נוספים ולקבוצות גיל שונות, ובלבד ששינוי כאמור לא יגלוש אל עבר תחומים אשר המציע איננו מתמחה בהם ולא הציג עצמו, במפורש או מכללא, כמי שמתמחה בהם.

2.8 מובהר כי ביטול הסכם זה או סיומו כאמור אינו גורע מכל סעד אחר שהחברה זכאית לו על פי כל דין ולא תשחרר את הקבלן מכל אחריות, חובה או חבות לכל מעשה ו/או מחדל שבוצע על ידיו או על ידי מי מטעמו עד לאותו מועד.

2.9 סיום הסכם זה ו/או צמצום היקף השירותים כאמור, לא יקנה לקבלן זכות כלשהי לפיצוי ו/או לתשלום כלשהו מהחברה, למעט התמורה המגיעה לקבלן בגין השירותים שסיפק ו/או יספק בפועל לחברה לפי הסכם זה עד למועד ההפסקה כאמור.

3 הצהרות והתחייבויות הקבלן

הקבלן מצהיר ומתחייב בזה כי :

3.1 הינו תאגיד הרשום בישראל כדין (ובכלל זה חברה בע"מ או שותפות רשומה) או עוסק מורשה (שאינו תאגיד) הרשום כדין בישראל.

3.2 אין כל מניעה מצידו, על פי כל הסכם ו/או על פי כל דין, להתקשר בהסכם זה ולבצע התחייבות על פיו, כי התקשרותו בהסכם זה אושרה כדין על ידי האורגנים המוסמכים שלו וכי הסכם זה נחתם על ידי מורשי החתימה שלו.

3.3 הינו עוסק מורשה כדין ואשר מחזיק בידו אישור תקף על ניהול פנקסי חשבונות ורשומות על פי חוק עסקאות גופים ציבוריים, תשל"ו-1976, מטעם פקיד השומה וממונה אזורי מע"מ.

3.4 הוא בעל הכישורים, המיומנות, העובדים, הציוד, המשאבים, האישורים, ההסמכות והאמצעים הדרושים לצורך מתן השירותים וכל התחייבויותיו על פי הסכם זה על נספחיו במלואן ובמועדיהן, ברמה המקצועית הגבוהה ביותר והוא מוותר בזאת על כל טענות ברירה מחמת מום ו/או טענת פגם ו/או אי התאמה מכל סוג.

3.5 לא עומדים ותלויים כנגדו הליכים משפטיים כלשהם, לרבות בבוררות או בפני כל גוף מעין-שיפוטי, שהקבלן או מי ממנהליו, בתפקידם ככאלה, הם צד להם, בקשר לנושאים הקשורים לטיפול במזון ו/או בקשר להפרת תנאי רישיון עסק ו/או רישיון יצרן ו/או תעודת כשרות ו/או פגיעה בזכויות עובדים.

3.6 הקבלן או מי ממנהליו לא הורשע בפלילים בעבירה שיש עמה קלון והנוגעת לתחום עיסוקו ולא עומדים ותלויים כנגד הקבלן הליכים משפטיים כלשהם ו/או פגיעה בזכויות עובדים, לרבות בבוררות או בפני כל גוף מעין-שיפוטי, שהקבלן או מי ממנהליו, בתפקידם ככאלה, הם לצד להם, בקשר לנושאים הקשורים לטיפול במזון ו/או בקשר להפרת תנאי רישיון עסק ו/או רישיון יצרן ו/או תעודת כשרות.

3.7 הינו בעל רישיון יצרן על שמו מטעם משרד הבריאות, תקף לפי צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (הסחר במזון, ייצור ואחסנתו), התשכ"א-1960, עבור כל מטבח שברשותו, תקף למועד האחרון להגשת ההצעות, הכולל את מספר המנות המקסימאלי שמותר לו לייצר על פי הרישיון כאמור.

3.8 הינו בעל רישיון עסק תקף לאריזתו, אחסונו, הובלתו, הפצתו ו/או חלוקתו של מזון לפי סעיף 4.6 לתוספת לצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), תשנ"ה-1995.

3.9 הינו עוסק מורשה כדין ואשר מחזיק בידו אישור תקף על ניהול פנקסי חשבונות ורשומות על פי חוק עסקאות גופים ציבוריים, תשל"ו-1976, מטעם פקיד השומה וממונה אזורי מע"מ.

3.10 הינו בעל תעודת כשרות תקפה למועד האחרון להגשת ההצעות מטעם הרבנות המוסמכת על פי חוק לאריזת מזון ולמכירתו ו/או כל תעודת כשרות אחרת הנדרשת לצורך מתן השירותים.

3.11 היה והקבלן מספק מזון לשיבת בר אילן, נדרש, בנוסף על האישור האמור בסעיף 3.10 לעיל, יצרף הקבלן אישור מטעם הרבנות המאשר אספקת מזון כשר למהדרין ע"פ דרישות ההכשר שלהלן:

3.11.1 עוף- הרב רובין ומעלה;

3.11.2 בקר- חלק, הרב מחפוד או הרב רובין ומעלה;

3.11.3 עלים ירוקים- חסלט בלבד.

- 3.12 הינו בעל אישורים המעידים כי כלי ההגשה השונים שהוא מספק עומדים בדרישות הבריאותיות והבטיחותיות, בין היתר בתקן ישראל 5113 לסכום חד פעמי, למיכלי הפלסטיק והמכסים המיועדים לחימום מזון חם וכיו"ב.
- 3.13 הינו בעל מחזור עסקים בכל אחת מהשנים 2014, 2015, 2016 הנובע מפעילות של ייצור ואספקת ארוחות ומזון במוסדות חינוך של לפחות 1,500,000 (מיליון וחצי שקלים חדשים) ש"ח (לא כולל מע"מ).
- 3.14 הינו בעל ניסיון מוכח במתן שירותים דומים ל-3 מוסדות חינוך ו/או מוסדות ציבור ו/או ארגונים (משרדי ממשלה ו/או מוסדות מדינה ו/או תאגידים סטטוטוריים ו/או רשויות מקומיות, ו/או קניונים ו/או בתי חולים ו/או חברות גדולות) בכל אחת מהשנים 2014, 2015 ו- 2016.
- 3.15 הינו הבעלים או המפעיל של כלי רכב ייעודיים להובלת מזון בהתאם לתו תקן 1291 של מכוני התקנים הישראלי, וכן בעל אישורים להובלת מזון, בתוך רישיון העסק או במסמך נפרד מהרשות המקומית וכן בעל רישיון רכב בר תוקף בגין כל אחד מכלי הרכב המשמשים אותו להובלת מזון.
- 3.16 כל הנהגים המועסקים על ידו כשירים ומיומנים לביצוע הובלות וחלוקות של מזון בצובר (תפזורת) ובחמגשיות למוסד בהתאם לאמור בהוראות הסכם זה וכי יהיו בידיהם רישיונות מתאימים ותקפים כל תקופת ההתקשרות על פי הסכם זה. כמו כן, מצהיר ומתחייב הקבלן, כי הרכבים בהם ישתמש לצורך הובלת המזון יהיו מבוטחים כחוק ובעלי רישיונות רכב תקפים למשך כל תקופת ההתקשרות על פי הסכם זה.
- 3.17 יפעל בהתאם להנחיותיו של נציג מטעם החברה, אשר ימונה מעת לעת על ידי החברה (להלן: "נציג החברה") וזאת בדרך המהירה והיעילה ביותר, כדי למנוע פגיעה ברמת ובזמינות השירותים לחברה. הקבלן מתחייב לשתף פעולה עם נציג החברה, לעדכנו בכל מקרה של תקלה ו/או הפרעה באספקת השירותים ולהתייעץ עימו על אופן הטיפול בתקלה ו/או בהפרעה. כל עוד לא ניתנה לקבלן הודעה אחרת בכתב, נציג החברה לצורך הסכם זה יהיה מנהל בית הספר, או מי מטעמו.
- 3.18 הוא ראה ובדק ו/או קיבל לידי את כל הנתונים, ההסברים והמידע הרלוונטיים לגבי מתן השירותים, והוא שקל את כל אלה בטרם הציע את הצעתו במכרז. הקבלן יהיה מנוע מלטעון והוא מוותר בזאת על כל טענה כי לא היה מודע לנתון ו/או למידע כלשהם הרלבנטיים למתן השירותים.
- 3.19 הקבלן מתחייב לפעול בהתאם לתנאי המכרז, חוק הפיקוח על איכות המזון ולתזונה נכונה בצהרונים, התשע"ז – 2016 (להלן: "חוק הפיקוח"), ההסכם ובכלל זאת יתבסס על תפריטים המסתמכים על האמור בחוזר משרד החינוך מס' 2.2-90 "הזנה וחינוך לתזונה נכונה במוסדות החינוך" על נספחיו (להלן: "חוזר משרד החינוך") וכפי שיעודכנו מעת לעת וכן בהתאם לחוזר מנכ"ל משרד הבריאות מס' 10/2015 המצורף למכרז זה: "הנחיות משרד הבריאות בנושא תזונת ילדים בצהרונים ובמסגרות חינוכיות אחרות" "לאכול ולגדול בצהרונים, גילאים שנים 3-10" (להלן: "חוזר מנכ"ל") וכפי שיעודכנו מעת לעת.
- 3.20 הזוכה מתחייב לשתף פעולה עם מנהלת ההזנה של משרד החינוך ו/או לחתום על כל מסמך שידרש לצורך שיתוף הפעולה עפ"י הנוסח המחייב ולאפשר לנציגי מנהלת ההזנה לבקר בכל עת וללא התראה מוקדמת בחצרי הזוכה והכל ובשינויים המתחייבים כמפורט בסעיף 9.4 להלן.

4 אספקת השירותים

4.1 כללי

- 4.1.1 הקבלן יספק את השירותים במהירות, באדיבות, ברציפות ובהתמדה, ברמה המקצועית הגבוהה ביותר, במימונות תוך שימוש בכוח האדם, בציוד, במוצרים ובחומרים בהתאמה מלאה להוראות הסכם זה על נספחיו.
- 4.1.2 הקבלן יספק מזון למוסד על בסיס יומי (א'-ה'), להוציא ערבי חג, ימי חג, חול המועד פסח, ימי זיכרון, ימי שביתה, ימי צום (לישיבת בר אילן), חופשת קיץ ו/או כל מועד אחר כפי שיקבע ע"י החברה ו/או הנהלת המוסד, והכל בכפוף למועדי וימי פעילות המוסד. על אף האמור לעיל, בביה"ס עירוני ז' ובבתי הספר היסודיים אספקת המזון תהא במשך ארבעה ימים בשבוע, לפי דרישת החברה ו/או ביה"ס. המזון יסופק כאמור, לכלל המוסדות בין השעות 13:30-12:00 ו/או בזמן מוקדם ו/או מאוחר יותר עפ"י דרישות בתי הספר, למעט ישיבת בר אילן בה יסופק המזון בין השעות 11:30-11:00 (למעט מוסדות חינוך מיוחד בהם שעות האספקה יהיו

במהלך החופשות בין השעות 11:00-12:00 ובמועדוניות 11:30 – 13:00) כפי שתורה החברה ו/או הנהלת מוסד מסוים מעת לעת

4.1.3 מבלי לגרוע מהאמור בסעיף 4.1.2 לעיל, במועדים בהם תתקיים פעילות מחוץ לכותלי המוסד, יספק הקבלן לאחר תיאום עם מנהל המוסד או מי מטעמו, ארוחות מוכנות וארוזות בחמגשית ו/או בהתאם להנחיותיו של מנהל המוסד (בישיבת בר אילן תכלול הארוחה- מזון בחמגשית שתייה אישית, מנה אחרונה, לחמנייה, סכו"ם חד פעמי ומפית) וזאת במחיר ההצעה וללא תוספת תשלום.

4.1.4 החברה תהא רשאית, מעת לעת, ובהתראה של 24 שעות מראש, להורות לקבלן לשנות את שיטת האספקה של המזון. הקבלן מצהיר כי הוא מודע לכך שהחברה שומרת לעצמה את הזכות לשנות את שיטת העבודה לביצוע השירותים על פי שיקול דעתה הבלעדי. והקבלן מתחייב להתאים את עצמו לשינוי שיטת העבודה כאמור, ומסכים כי אין בשינוי שיטת העבודה כאמור כדי להוות עילה לביטול הסכם זה ו/או להעלאת כל טענה אחרת.

4.1.5 הקבלן מתחייב למסור לחברה שם של נציג מטעמו, אשר ישמש כאיש קשר מול החברה ו/או מי מטעמה ו/או המוסד למשך תקופת ההתקשרות כולה ואשר יהא אחראי מטעמו על כל הפעילות הלוגיסטית הקשורה לאספקת המזון.

4.1.6 הקבלן מתחייב כי הנציג מטעמו, יבקר באופן עקבי ורציף במוסד ויעמוד בקשר שוטף מול החברה ומול המוסד במהלך תקופת ההתקשרות.

4.1.7 הקבלן מתחייב לספק מזון בהתבסס על הנוסח המוצע של התפריט המצורף **בנספח 9.1** ובהתאמה להנחיות ולצרכי המוסד. על בסיס מתכונת זו מתחייב הקבלן לספק הצעה לתפריט דו - שבועי או אחר לפי דרישת החברה אשר תשלח לחברה ו/או למי מטעמה עד לכל המאוחר ביום חמישי בשעה 12:00 עבור השבוע העוקב לשם קבלת אישור מראש ובכתב של החברה ו/או מי מטעמה. יובהר כי באפשרות החברה להשית על הקבלן בגין אי הגשת תפריט במועד. מובהר כי החברה יכולה לבצע שינויים בתפריט בכל עת וללא תוספת תשלום כלשהי.

4.1.8 לפני מועד אספקת הארוחות, בתאריכים שיקבעו על ידי החברה ו/או מנהל המוסד ייפגש הזוכה ו/או מי מטעמו באופן אישי עם נציג החברה ו/או מי מטעמו לקיום סיור במוסד לשם ביצוע תיאומים שונים הנוגעים למתן השירותים. הסיכום יועלה על הכתב ויחתם ע"י הצדדים.

4.2 הזמנות

4.2.1 החברה תודיע לקבלן, מעת לעת, על אופן ביצוע העבודות ובין היתר - שיטת האספקה, זמני האספקה, תדירות האספקה וכמות הילדים/תלמידים המשוערת בכל מוסד. לחברה תהא הזכות לבצע שינויים כאמור, בכל עת במהלך תקופת ההסכם, בין אם בכמות הילדים/ תלמידים ובין אם בתפריט המוצע, בין אם בשיטת האספקה (חמגשית/צובר) ובין אם בימי האספקה, בהתראה של 24 שעות מראש לקבלן לא תהיה כל טענה בגין שינויים כאמור ככל שיהיו. תוספת ו/או הפחתת תשלום יבוצע בהתאמה לאמור בהצעת המחיר.

4.3 אריזה, אספקה ומשלוח

4.3.1 הקבלן יבצע את הובלת המזון וחלוקתו, על חשבונו, מדי יום, לגנים בין השעות 12:00-13:30 ו/או בזמן מוקדם ו/או מאוחר יותר, בביה"ס בהתאמה לדרישות ביה"ס, לישיבת בר אילן יסופק המזון בין השעות 11:00-11:30. בחופשות בגנים בין שעות 11:30-13:00, במועדוניות חינוך מיוחד שעות האספקה יהיו **במהלך החופשות** בין השעות 11:00-12:00 ובביה"ס, עפ"י דרישה ו/או כפי שתורה החברה ו/או הנהלת מוסד מסוים מעת לעת

4.3.2 הקבלן מתחייב לדאוג כי המזון יגיע למוסד החינוכי כ-45 דקות לפני הארוחה, כדי שתהיה שהות מספקת לחלוקת מכלי האחסון לכיתות, ושהמזון עדיין יהיה חם. חלוקת מכלי האחסון לכיתות תבצע לפני מועד ההתחלה של הפסקת האוכל.

4.3.3 הקבלן מתחייב לספק מזון בהתבסס על הנוסח המוצע של התפריט לדוגמה ובהתאמה להנחיות משרד החינוך, חוזר מנכ"ל, חוק הפיקוח על איכות המזון ו/או כל הנחיות אחרת ע"י משרד החינוך ו/א משרד הבריאות, בין היתר המפורטים

- בתנאי המכרז והמצורפים למכרז ובנספח 9.1 ונספח 9.2 למסמכי המכרז, ובהתאמה לצרכי כל מוסד. על בסיס מתכונת זו מתחייב הזוכה לספק הצעה לתפריט דו-שבועי, בהתאם לקבוצת הגיל במוסד, אשר תשלח לחברה ו/או למי מטעמה עד לכלל המאוחר ביום חמישי בשעה 12:00 עובר השבוע העוקב לשם קבלת אישור מראש ובכתב של דיאטנית החברה ו/או מי מטעמה. יובהר כי באפשרות החברה להשית על הזוכה קנס בגובה 500 ₪ בגין אי הגשת תפריט במועד.
- 4.3.4 הקבלן מתחייב לפרסם את התפריט הדו שבועי המבוסס על נספחים 9.1 ו-9.2, הוראות המכרז וההסכם ולאחר אישור דיאטנית החברה מראש ולכלל המאוחר עד ליום 27.8.17 ולהביאו לידיעת ההורים והתלמידים.
- 4.3.5 הקבלן יצרף לכל משלוח הנשלח לכל מוסד תעודת משלוח, מדי שבוע וביום העבודה הראשון בשבוע תפריט דו שבועי ובסוף כל חודש ריכוז של כלל המזון שסופק למוסד באותו החודש.
- 4.3.6 יובהר כי הרכב התפריט במתכונת הקיימת הינו דו שבועי. בהתאם להנחיות משרד הבריאות ו/או משרד החינוך בעניין כפי שיפורסמו שמורה הזכות לשנות את המתכונת הקיימת מתפריט דו שבועי לתפריט חודשי.
- 4.3.7 הקבלן יארוז את המזון בהתאם להנחיות חוק הפיקוח/חוזר משרד החינוך/חוזר מנכ"ל וכל הוראה/תקנות/עדכון/הנחיה נוספים אם יהיו הרלוונטיים למכרז והסכם זה. כן, מתחייב הזוכה כי פריטים קרים הכוללים ירקות ופירות (מוכנים לאכילה ולאחר חיטוי ושטיפה) ו/או מזון קר אחר, יארוזו בטרמפורט קבוצתי עם קרח גרוס או כל אמצעי קירור פסיבי אחר ויובלו לשטח המוסד. בעת פריקת המזון במוסד, מתחייב הקבלן להכניס המזון הקר למקרר המוסד.
- 4.3.8 הקבלן מתחייב כי המזון יוגש בחמגשית העשויה מפלסטיק כשהיא אטומה באמצעות רדיד פלסטי (יריעת פוליאטילן) המולחם על גבי החמגשית או כשהיא אטומה באמצעות מכסה העשוי מפלסטיק והמתאימים לדרישות ת"י 5113.
- 4.3.9 מרגע יציאת המזון ממערך הייצור של קבלן המזון ועד לארוחה לא יעברו למעלה מ-4 שעות, ובפרק זמן זה יישמר המזון בתנאי תברואה וטמפרטורה מתאימים.
- 4.3.10 המנה העיקרית וכל אחת מהתוספות החמות יארוזו מיכלי פלסטיק חד פעמיים סגורים במכסה (בכל הגדלים), עמידים בחום (המאושרים על ידי משרד הבריאות למגע עם מזון) המכילים כמות מספיקה לכלל הילדים/התלמידים במוסד, וכן מצקת או כפות הגשה גדולות. הנ"ל יסודר בטרמפורטים, כל האריזות יהיו חד פעמיות ויירכשו ע"י הקבלן ועל חשבונו.
- 4.3.11 הקבלן מתחייב ששם המוסד (בציון מספר המנות למוסד הספציפי), אליו מיועד המזון, יופיע בבירור על הטרמפורטים הרלוונטיים.
- 4.3.12 הקבלן מתחייב כי בכל מקרה של עיכוב הצפוי להתרחש במועדי האספקה, הקבלן ימסור על כך הודעה מיידיית למוסד, תוך ציון מועד האספקה המשוער. יובהר כי עיכוב באספקת המזון העולה על 15 דקות ייחשב כעיכוב בלתי סביר, אשר בגינו רשאית החברה להשית על הקבלן קנס. בנוסף ומבלי לגרוע מכלליות האמור לעיל, בכל מקרה של עיכוב במועדי האספקה (בין אם עיכוב סביר ובין אם לאו), החברה תהא רשאית לפעול בכל האמצעים העמודים לרשותה לרבות, באמצעות איתור קבלן אחר וקבלת השירותים ממנו, על חשבון הקבלן, ולקבלן לא תהא בשל כך כל טענה ו/או תביעה כנגד החברה. מובהר כי במקרה זה, ומבלי לגרוע מכל זכות אחרת אשר תעמוד לחברה, תקוזזו עלות רכישת האספקה החלופית, וכל עלות נוספת אשר נגרמה לחברה כתוצאה מהעיכוב, מהתמורה המשתלמת לקבלן.
- 4.3.13 הקבלן מתחייב לדאוג לכך, שבמקרה של תקלה בהובלה, יעמדו לרשותו כל האמצעים שימנעו עיכוב באספקה (כגון רכב המתנה או הסדר עם מקור אספקת מזון קרוב למוסד) (להלן: "הסדר חליפי").
- 4.3.14 למען הסר ספק מובהר כי ביצועו של כל הסדר חליפי מותנה באישורה של החברה, כפי שיינתן בכתב ומראש, וכפוף לשיקול דעתה המלא והמוחלט; לא יהיה בקיומו של הסדר חליפי בכדי לגרוע מאיזו מהתחייבויות הקבלן; הקבלן יישא באופן מלא ומוחלט בכל האחריות לכל נזק ו/או הפרה אשר יגרמו במסגרת ההסדר החליפי

וזאת כאילו בוצעו השירותים על ידו; מובהר כי החברה לא תישא בשום מקרה שהוא בכל עלות נוספת בשל קיום ההסדר החליפי.

4.3.15 הקבלן מתחייב, כי ברכב האספקה יימצא, באופן קבוע, מלאי של ציוד נלווה (כגון: סכו"ם, מפיות, שקיות וכו').

4.3.16 מדי יום, עם כניסת הקבלן לתחומי העיר תל אביב - יפו ובטרם אספקת המזון למוסד, תבוצע על ידי הוטריר העירוני בדיקה ווטרינרית מקדימה של כל המזון מן החי, המיועד לחלוקה למוסד. במסגרת הבדיקה ייבדק כי המזון הופק במטבחים מאושרים ובפיקוח ווטרינרי, הובל כנדרש, עבר כראוי את "שרשרת הקירור", נושא סימון חוקי המתייחס להרכב תזונתי, פקיעת תוקף וכו', נושא תיעוד כחוק הנלווה אל הסחורה והינו ראוי למאכל אדם. הוטריר יהיה רשאי לבצע בדיקות מעבדה על סמך דגימות שיילקחו על ידו בכל מקום שיראה לנכון.

4.3.17 הקבלן מתחייב להמציא לחברה מידי יום בפקס עותק מתעודת המשלוח הכוללת את רשימת המוסדות להן הוא מספק מזון כשהיא חתומה ע"י הוטריר העירוני ו/או מי מטעמו. אי המצאת האישור כאמור תהווה הפרה של תנאי המכרז והחווה ותקנה לחברה ו/או מי מטעמה את כל הזכויות לפעול בכל האמצעים העומדים לרשותה על פי כל דין ועל פי ההסכם לרבות הטלת קנס בסך של 500 ₪, זאת מבלי לגרוע מכל סעד אחר לו היא זכאית עפ"י ההסכם ו/או עפ"י דין.

4.3.18 במועד האספקה, הטרמופורטרים יונחו במוסד הרלוונטי, במיקום שיתואם עם האחראי מטעם החברה ו/או מי מטעמו. האחראי מטעם החברה ו/או מי מטעמו יאשר בחתימתו על תעודת המשלוח את קבלת המזון בהתאם להזמנה. חתימה של האחראי מטעם החברה ו/או מי מטעמו על תעודת המשלוח תהווה אישור על קבלת המזון.

4.3.19 מובהר בזאת, כי אין בחתימת האחראי מטעם החברה ו/או מי מטעמו על תעודת המשלוח כאמור כדי להוות אישור בדבר כמות המזון שסופקה בפועל, שכן הכמות המדויקת תתברר רק לאחר פתיחת הטרמופורטים.

4.4 המזון והציוד

4.4.1 כל החומרים המתכלים, מוצרי מזון ומוצרים אחרים, הנדרשים לצורך אספקת השירותים על פי תנאי מכרז זה והסכם ההתקשרות על נספחיו, יסופקו על ידי הקבלן, על חשבונו, למעט אם צוין במפורש אחרת.

4.4.2 הקבלן ירכוש על חשבונו חומרי גלם ומצרכים של יצרנים מוכרים מובילים ובעלי אישורים על פי כל דין מטעם הרשויות המוסמכות, לרבות משרד הבריאות והרבנות המוסמכת.

4.4.3 על גבי אריזת כל מוצר וחומר גלם בו יעשה הקבלן שימוש (למעט פירות וירקות) יופיעו הפרטים הבאים: שם היצרן וכתובת מקום הייצור, משקל תכולת המזון בגרמים, תאריך תפוגה וערכה התזונתי.

4.4.4 לגבי מוצרי בשר אשר ירכשו על ידי הקבלן, בנוסף לכל האמור, מתחייב הקבלן להעביר לחברה עפ"י דרישה מסמך המפרט את הסימון התזונתי, רשימת המרכיבים, שיעורם וציון המספר המזהה (ברקוד), בגין כל אחד ממוצרי הבשר. כמו כן, מתחייב הקבלן להחזיק ברשותו, למשך תקופת ההתקשרות כולה, תעודת משלוח המעידה על רכישת מוצרי הבשר כאמור, מאושרת בחתימת השירות הוטרינרי ברשות המקומית אשר בתחומה פועל הקבלן.

4.4.5 הקבלן יגיש לחברה, עפ"י דרישה, רשימה של כל ספקי מוצרי המזון הגולמיים, ספקי חומר האריזה וכלי ההגשה החד פעמיים עימם הוא עובד, בצירוף אישור המעיד על היותם תחת פיקוח משרד הבריאות. הקבלן ידווח לחברה באופן מיידי על כל שינוי בספקים אלו כפי שיחול מעת לעת. מבלי לגרוע מכלליות האמור לעיל, החברה תהא רשאית לדרוש מהקבלן להחליף ספק, והספק יעשה זאת באופן מיידי, מבלי שיוטלו עליה אי אלו מבין העלויות הכרוכות בקשר להחלפה כאמור.

4.4.6 הקבלן מתחייב כי הירקות והפירות שיסופקו למוסדות במגשיות יהיו מאיכות מעולה וללא כל פגם ו/או עיוות ו/או חרקים, כשהם נקיים, טריים ובשלים, לאחר שעברו חיטוי, שטיפה, ייבוש ואריזה יום לפני ההספקה

- 4.4.7 הקבלן מתחייב ומצהיר בזאת כי ביכולתו לספק ארוחות לתלמידים בעלי רגישויות למזון לגביהן קיימת תקינה (גלוטן, סויה, ביצים, סומסום, חלבוני חלב) עפ"י הנחיית החברה ואישוריה ומספק מורשה בלבד, וזאת באמצעות חמגשיות סגורות הנושאות מדבקה עם כיתוב "ללא גלוטן/סויה/ביצים/סומסום/חלבוני חלב". למען הסר ספק, אספקת ארוחות כאמור לא תהיה כרוכה בתוספת תשלום ו/או עלות כלשהי לחברה - החברה תשלם על מזון לבעלי רגישויות את המחיר המשולם בגין המנה אשר הייתה נרכשת לאותו הילד/תלמיד לו היה צורך לרכוש בעבורו מזון "רגיל".
- 4.4.8 הקבלן מתחייב לספק מזון בריא, מבושל (השמן לבישול ולתוספת לסלט הוא שמן קנולה) יש להימנע משימוש בתחליפים כמו רטבים מוכנים, מיוזן, חמאה ומרגרינה), אפוי בתנור או מוכן בגריל. על הקבלן חל איסור מוחלט לספק מזון מעובד המכיל פוספטים וניטרטים (ובכלל זה חטיפים, ממתקים ושתייה ממותקת) ו/או מזון מתועש ועליו להימנע לחלוטין מטיגון המזון. החל משנת הלימודים התשע"ח יהיו מותרים להספקה רק מוצרים שיאושרו על ידי משרדי הבריאות והחינוך.
- 4.4.9 הקבלן מתחייב לפעול עפ"י המכרז, הדיון, הוראות חוזר מנכ"ל משרד החינוך בתחום המזון, לרבות החוזר העדכני 2.2-90 "הזנה וחינוך לתזונה נכונה במוסדות חינוך", הוראות חוזר משרד הבריאות, חוזר: 2015/10 "הנחיות משרד הבריאות בנושא תזונה ילדים בצהרונים ובמסגרות חינוכיות אחרות" "לאכול ולגדול בצהרונים", גילאים 3-10 שנים", חוק לפיקוח על איכות המזון ולתזונה נכונה בצהרונים, התשע"ז-2016, וכפי שיעודכנו מעת לעת.
- 4.4.10 למען הסר ספק, גודל / משקל/ערך תזונתי/ רכיבי הארוחה/כמות המזון/פרסום תפריט חודשי, הנדרשים ובכלל זה העיצום הכספי בהפרת התנאים הנדרשים, הינו כקבוע בחוק הפיקוח פרק ג'.
- 4.4.11 מובהר בזאת והקבלן מתחייב כי כמויות המזון יסופקו באמצעותו בהתאם לטבלאות חוזר מנכ"ל (נטו לאחר בישול ופירות לפי טבלת גודל מנת פרי).
- 4.4.12 מובהר בזאת בהתייחס לכמויות של רכיבי התזונה הבאים: אנרגיה פחמימות, חלבון, שומן רווי, ברזל, נתרן ועוד, יפורטו ע"י הקבלן בהתאם להנחיות חוזר מנכ"ל.
- 4.4.13 הקבלן ימנע משימוש במזון מעובד המכיל פוספטים, ניטריטים, מרככים מייצבים וחומרים משמרים ומטיגון המזון ומתחייב לספק מזון טרי או מבושל,
- 4.4.14 הקבלן חייב לעמוד בהמלצות משרד הבריאות (חוזר מנכ"ל) ובהנחיות בנושאי התזונה והמזון חוזר משרד החינוך וחוק הפיקוח ובכלל זה שימוש בהכנת המזון בשמן קנולה, תבלינים טבעיים כגון: כורכום, כמון, פלפל שחור, עשבי תיבול טריים או מיובשים.
- 4.4.15 על הקבלן להימנע לחלוטין מהשימוש בקטשופ, בסירוף ובמיץ ממותק.
- 4.4.16 הקבלן נדרש להיערך לשינויים בתפריט לרגל אירועים מיוחדים, כגון טיולים, חגים ופעולות חוץ-מוסדיות או כל פעילות שאינה סדירה בהתאם לתכנית מוסדות החינוך, בהתאם לתפריט בנספח 9.1, בתנאי שיקבל הודעה על כך מהמוסד החינוכי בזמן סביר מראש.
- 4.4.17 בהתאם להזמנת המוסדות החינוכיים, הקבלן יספק מנות אישיות מותאמות לתלמידים בעלי צרכים מיוחדים, ילדים בעלי רגישות למוצרי מזון ובכלל זה בעלי רגישות לפול וכן צמחונים).
- 4.4.18 לגבי כל מגבלה תזונתית על הקבלן לקבל אישור של דיאטנית החברה להרכב התפריט.
- 4.4.19 הקבלן יחתום על הטופס המצורף לתנאי המכרז "נספח 3א" המאשר בתצהיר אספקת מנות ללא פול כמפורט בטופס.
- 4.4.20 הקבלן יכין מנות אלה בתנאי שמשדר הבריאות קבע תקן לייצור מנות מזון מותאמות לסוג הרגישות של אותם תלמידים. אם לקבלן המספק מזון לבעלי רגישויות אין דרך לבחון אם המזון מתאים לבעלי רגישות זו או אחרת, ולא קיימת ערכה מתאימה לעריכת הבדיקה, לא יהיה אפשר לספק מזון לתלמידים בעלי אותה רגישות.
- 4.4.21 בנוסף לנדרש עפ"י חוק הפיקוח, חוזר מנכ"ל וחוזר משרד החינוך, התפריט יורכב בהתאם להנחיות דיאטנית החברה ויאושרו ע"י החברה.

- 4.4.22 הרכב התפריט במתכונת הקיימת הינו דו שבועי. בהתאם להנחיות משרד הבריאות ו/או משרד החינוך בעניין כפי שיפורסמו שמורה הזכות לשנות את המתכונת הקיימת מתפריט דו שבועי לתפריט חודשי.
- 4.4.23 התפריט במתכונת הקיימת לא יכלול דגים ובמהלך השבוע, יום אחד יהיה ללא בשר, כאשר שמורה הזכות לשנות את התפריט בהמשך, בהתאם לצרכים והנחיות כפי שיפורסמו ע"י משרד החינוך ו/או משרד הבריאות ו/או כל הנחייה אחרת.
- 4.4.24 יובהר כי התפריט הינו תפריט לדוגמא ולא כולל את כל אפשרויות המנות/הארוחות הקיימות והקבלן עפ"י דרישה יספק ויוסיף עוד מגוון אפשרויות כגון: סוגי בשר נוספים/אחרים- קציצות עוף/הודו, שישליק, רצועות עוף וכיו"ב; סוגי פחמימות: אורז בסמטי, אורז מלא, קוסקוס מלא, פסטה מלאה, פתיתים מלאים, בורגול, תפוז"א, בטטה, תירס, קינואה, חיטה, כוסמת, גריסים.
- 4.4.25 הקבלן יספק לפחות 5 סוגי ירקות בשבוע.
- 4.4.26 הקבלן יספק לפחות 3 סוגים שונים של פירות בשבוע, לא יותר מפעמיים בשבוע אותו הפרי ולא יום אחרי יום אותו פרי.
- 4.4.27 הקבלן יספק לחם מלא- מינימום ימי אספקה יעמוד על 3 ימים, והקבלן חייב לספק כיכרות לחם כשהן ארוזות סגורות בסגירה מקורית.
- 4.4.28 כל המוצרים שיסופקו על-ידי הקבלן יהיו טריים ויישאו תווית ביחס לתוקף המוצרים, כנדרש על-פי דין
- 4.4.29 הקבלן לא יספק מוצרים באריזה בלתי מקורית. ועל גבי כל אריזות המזון, מוצרי מזון וחומרי הגלם יפורט שם יצרן, מקום ייצור, משקל, תכולת המזון בגרמים, תאריך תפוגה סימון תזונתי- ערכים תזונתיים ורכיבים.
- 4.4.30 הקבלן יעביר רשימה של ספקי המזון הגולמי של המנות הבשריות הכולל סימון תזונתי ורשימת מרכיבים וציון מספר ברקוד שיינתן לכל מוצר ויאפשר לחברה לבדוק כל מוצר.
- 4.4.31 הקבלן נדרש לוודא כי כל המנות כוללות את המרכיזי שאמור להיכלל בהן קרי: עוף= עוף, הודו=הודו, בקר= בקר וכך הלאה. כך למשך, קציצות בקר יהיו עשויות רק מבקר ולא משילוב עם עוף.
- 4.4.32 מובהר וידוע לקבלן כי בשק בקר, הודו ועוף טחון, יהיו טחונים מנתחים שלמים לא מעובדים ללא תוספת מים, סויה, תוספים וחומרים משמרים, תוספות שומן ועוד. דהיינו, חומר הגלם 100% בשר טהור ולא מוצר בשר, או יירכש בשר טחון 100% טהור ולא מוצר בשר.
- 4.4.33 הקבלן מתחייב כי מנות הבשר הטחון שיסופקו כגון: קציצות בולונוז וכדו' יכילו לכל הפחות 80% בשר נקי.
- 4.4.34 הקבלן מתחייב כי מנות בשריות שכוללות בישול בתערובת רוטב בתוך המנה כגון: בולונוז בקר, נתחי עוף מוקפץ/ברוטב, יחס הבשר לרוטב יהיה לא פחות מ 80% בשר והיתר 20% רוטב.
- 4.4.35 הקבלן מתחייב כי מנת החלבון תסופק ע"י המציע במיכל שלא יעלה על תכולה של 2 ליטר. אם יידרש מהקבלן לספק כמות גדולה מ- 2 ליטר, האספקה תהיה במספר מכלים, לפי הצורך.
- 4.4.36 מבלי לגרוע מכל האמור בהסכם, מוצרים לא טריים ו/או שאינם נושאים תווית תוקף על-פי דין - יהיה המוסד החינוכי רשאי להחזירם למציע תוך קיזוז העלויות הרלבנטיות והדבר ייחשב כהפרה של הקבלן - כמפורט בהסכם זה עם הקבלן.
- 4.4.37 הקבלן יעביר עפ"י דרישה מפרטים מדויקים של המנות הכוללים: רשימה של הערכים התזונתיים, רכיבי המנה, מתכונים וצורות הבישול.
- 4.4.38 הקבלן ישמור ויאפשר עפ"י דרישה דגימות וטעימות של המזון המסופק בהתאם לתנאי המכרז וההסכם הנלווה לו, לפחות 3 ימי עסקים לאחר אספקת המזון, וזאת בין היתר, לצורך בדיקה בדיעבד של טיב המזון המסופק, כן ייאפשר בדיקת טיב הפירות והירקות, על מנת לוודא שהם מסוג א'.

- 4.4.39 מובהר כי הקבלן נדרש לצרף הצעת מחיר הן ביחס לאספקת מזון בצובר (תפוזרת) והן ביחס לאספקת מזון בחמגשיות בהתאם לנוסח הצעת המחיר במצורף כנספח 3 למסמכי המכרז.
- 4.4.40 הקבלן מתחייב כי הוא עומד בדרישות חוזר המנכ"ל, חוזר משרד החינוך, חוק הפיקוח והוראות כל דין ו/או הנחיות הרלבנטיות לאספקת מזון בכלל ולמוסדות חינוך בפרט.
- 4.4.41 לצורך הגיוון הקבלן ימנע מהגשת מזון מסוים ביום קבוע בשבוע (לדוגמה: אין להגיש בכל יום שלישי קוסקוס עם ירקות).
- 4.4.42 אם קיימים במוסד החינוכי תלמידים הבוחרים לקבל תזונה צמחונית, על הקבלן – בתיאום עם אחראי ההזנה מטעם הגורם המתקשר עם הקבלן ועם ההורים – לנסות ולהתאים לתלמיד מנה צמחונית בהתאם לטבלה 9 בחוזר משרד החינוך - " 90-2.2 הזנה וחינוך לתזונה נכונה במוסדות החינוך". יודגש כי הרכב המנה החלופית חייב להיעשות עם דיאטנית, ולקבל אישור של דיאטנית החברה, ובנוסף לקבל את אישור ההורים מראש ובכתב, תוך הבהרה שהאחריות בעניין זה חלה עליהם.
- 4.4.43 לגבי כל מגבלה תזונתית יש לקבל אישור של דיאטנית החברה להרכב התפריט.
- 4.4.44 פריקת חומרי הגלם, בישול המזון, עיבודו ואריזתו על ידי הקבלן תתבצע אך ורק במטבחיו, שהינם בעלי כל ההיתרים, האישורים והרישיונות הנדרשים על פי כל דין ועל פי הוראות מכרז זה והסכם ההתקשרות על נספחיו.
- 4.4.45 הקבלן מתחייב כי כללי התברואה במהלך בישול המזון במטבחיו יהיה בהתאם להוראות כל דין.
- 4.4.46 הקבלן יכין ויבשל את המזון ברמה מקצועית גבוהה, אשר תתאים לטעמים ולצרכיהם התזונתיים של התלמידים/ ילדים בהתאם לקבוצת הגיל שלהם, לכמויות ולמרכיבי המנות כמפורט בחוברת ההדרכה. יובהר כי חל איסור מוחלט לספק מנה של תלמיד קבוצת גיל נמוכה לקבוצת גיל גבוהה. כמו כן ומבלי לגרוע מהאמור לעיל, הקבלן מתחייב לשמור על שרשרת החימום/קירור עד להגעת המזון למוסד, בהתאם להנחיות משרד הבריאות.
- 4.4.47 החברה ו/או מי מטעמה יהיו רשאים תוך כדי התהליך או גמר הבישול והכנת המזון, לפסול מרכיבי ארוחה שלא הוכנו בצורה מקצועית מתאימה או הכוללים מרכיבים שאינם עומדים בדרישות הבדיקה, והקבלן מחויב שלא לעשות כל שימוש במרכיבים שנפסלו ולהעמיד מוצרים חליפיים ככל שיידרש.
- 4.4.48 הקבלן מתחייב לשמור בקירור דגימות מזון מכל מזון שסופק למוסד, מוכן לאכילה, למשך 3 ימי עסקים.
- 4.4.49 הקבלן מתחייב כי הציוד המשמש להכנת המזון יהיה במצב תקין, נקי ומתוחזק באופן מתמיד ועד להגשתו לתלמידים במוסד.
- 4.4.50 הקבלן ישמור את המזון בתנאי קירור וסניטציה כנדרש על פי כל דין, יוביל וישנע את המזון אל המוסד באמצעות רכב מתאים, בציוד המבטיח שמירת טמפרטורה כמפורט להלן, במיכלים ייעודיים סגורים ומבודדים בעלי מכסה הנסגר היטב המונע כניסת זיהום מכל סוג שהוא ואיבוד טמפרטורה של המזון וציוד, המתאימים להובלת מזון כנדרש על פי כל דין, תוך שמירה על האיכות וההיגיינה של המזון. בנוסף, הקבלן יקפיד כי מזון חם ימצא תמיד בטמפרטורה העולה על 65 (שישים וחמש) מעלות צלזיוס בכל שלב מסיום הבישול ועד הגשתו לילדים/ תלמידים במוסד, וכי מזון קר ימצא תמיד בטמפרטורה שאינה עולה על 5 (חמש) מעלות צלזיוס עד להגשתו לסועדים.
- 4.4.51 באחסון המוצרים, בישול המזון, אריזתו, הובלתו ואספקתו ינהג ויפעל הקבלן לפי כל הוראות הדין הנוגעות לטיפול במזון, קירורו, אריזתו, הובלתו ולרבות תקנות רישוי עסקים (תנאים תברואתיים לעסקים לייצור מזון), התשל"ב - 1972, תקנות רישוי עסקים (תנאים תברואתיים להובלת בשר, דגים, עופות ומוצריהם), התשל"א - 1971, צו פיקוח על מצרכים ושירותים (איכות מזון), תשי"ח - 1958, הנחיות להזנה במוסדות חינוך, בתי ספר וגני ילדים של משרד הבריאות וכל הוראת דין אחרת רלוונטית, לרבות

הנחיות ונהלים אחרים מטעם משרד הבריאות, משרד החינוך (לרבות חוברת ההדרכה) והחברה, כפי שיהיו מעת לעת.

4.4.52 הקבלן מתחייב להחליף טרמופורטים שבורים ו/או מקולקלים ו/או מלוכלכים (פנימית או חיצונית) באופן מיידי עם דרישת החברה. יובהר כי החברה ו/או המוסד ו/או מי מטעמם לא יהיו אחראיים כלפי הקבלן בגין השחתה ו/או אובדן ו/או נזק שייגרם במידה וייגרם ו/או תקלה ו/או פגם טכני שיחול, ככל שיחול, בטרמופורטים

4.4.53 הקבלן יספק שקים עמידים וקשיחים לפינוי אשפה (לפחות שתי שקיות לכל מוסד) מדי יום, המיועדים לאריזת כלי הגשה חד פעמיים וכן לשאריות מזון יבש ורטוב בגודל מתאים ובכמות מתאימה לכל מוסד.

4.4.54 הקבלן יספק אחת לשבוע, יחד עם המזון, ציוד חד פעמי בכמות מספקת לכמות הילדים/ התלמידים במוסד, ובין היתר, צלחות, כוסות קעריות לסלט קר (אם האספקה תבוצע באמצעות חמגשיות), קעריות למרק (בחורף בלבד), מפה אישית מנייר (גודל A3), מפית מנייר סופג דו שכבתי (גודל 20X20 ס"מ לפחות) וכן סכו"ם אישי חד פעמי העשוי מפלסטיק קשיח מאושר לשימוש במזון (באישור ה-FDA ואשר עומד בדרישות התקן הישראלי), במשקל של כ- 3 גרם ושצבעו אינו מכיל חומרים רעילים, מצקת וכפות הגשה (לאספקה בתפזורת), שקים לפינוי אשפה, מפות חד פעמיות ככל שיידרש ו/או כל אביזר נלווה אחר כמתחייב בחוזר מנכ"ל משרד החינוך ו/או על פי דרישת החברה ו/או מי מטעמה. כל הנ"ל ייארזו באריזה נפרדת לכל מוסד. כמו כן, יספק הקבלן מוצרים נלווים בכמות מספקת בהתאמה לכל מוסד, אשר יכללו תבלינים לסלט (מלח, פלפל, לימון ושמן קנולה. יש להימנע משימוש בתחליפים כמו רטבים מוכנים, מיוז, חמאה ומרגרינה); בבתי ספר על יסודיים- וחמוצים). בנוסף, ובכל יום אספקה, יספק הזוכה לפחות 2 פרוסות לחם מלא טרי לכל ילד/תלמיד.

בנוסף, אם המזון מוגש בתפזורת, הקבלן יקפיד על כללי היגיינה וייספק כלי הגשה מתאימים וכפפות חד-פעמיות לפי המפתח הבא: מעל 29 ילדים = 3 זוגות כפפות ליום; מתחת ל 29 ילדים = 2 זוגות כפפות ליום.

4.4.55 החברה ו/או האחראי מטעמה ו/או מנהל המוסד יהיו רשאים לדרוש מהקבלן, מכת לעת, שלא לכלול סוגים מסוימים של מרכיבים בארוחות (דהיינו סוגים מסוימים של בשר/עוף/דג ו/או פחמימות ו/או ירקות ו/או פרי) או לספק מספר גדול יותר של ארוחות עם מרכיבים מסוימים, לפי העדפות הילדים/תלמידים.

4.5 כוח אדם

4.5.1 הקבלן יעסיק על חשבונו עובדים בעלי רמה מקצועית נאותה, ובמספר הדרוש לשם אספקת השירותים באופן הטוב ביותר. למען הסר ספק, הקבלן יקבל את אישור החברה בכתב למספר העובדים המועסקים מטעמו טרם העסקתם.

4.5.2 כל העובדים אשר יפעלו במוסד, יהיו בעלי תעודות זהות ישראלית או עובדים זרים בעלי רישיון העבודה הרלבנטי ואישורי שהייה כחוק. העובדים יהיו דוברי השפה העברית ברמה בסיסית לפחות.

4.5.3 הקבלן יציג למנהל המוסד אישור מהמשטרה לגבי העובדים המגיעים למוסד, כי אין מניעה להעסקת אותם עובדים לפי החוק למניעת העסקה של עברייני מין במוסדות מסוימים, התשס"א - 2001. אין באי הצגת אישורים אלה בכדי לגרוע מאחריותו של המשתמש להשגת אישורים אלה על פי דין.

4.5.4 הקבלן מתחייב להעביר לעובדיו הדרכות בנושא בטיחות מזון, בטיחות בדרכים ובטיחות וגיהות בעבודה, בהתאם להוראות כל דין וכפי שידרש מעת לעת.

4.5.5 עובדי הקבלן אשר יפעלו במוסד ילבשו לבוש צנוע ויפעלו בנימוס ובאדיבות בכל מגע עם הילדים/ התלמידים ו/או עובדי המוסד ו/או עובדי החברה.

4.5.6 הקבלן ימנה אחראי מטעמו לצורך אספקת השירותים, אשר יאושר על ידי החברה (להלן: "האחראי מטעם הקבלן"). הקבלן לא יהיה רשאי להחליף את האחראי ללא קבלת אישור החברה לכך מראש ובכתב.

4.5.7 החברה זכאית, לפי שיקול דעתה הבלעדי ומבלי שתהיה חייבת במתן הנמקה כלשהי, לדרוש להפסיק להעסיק כל עובד מעובדי הקבלן, לרבות האחראי מטעם הקבלן, והקבלן יפסיק תוך 3 (שלושה) ימים מתאריך הדרישה את עבודתו של כל עובד מעובדיו, אם החברה תדרוש זאת. אין בהפסקת עבודתו של עובד הקבלן כאמור, כדי להפחית ממחויבותו של הקבלן על פי הסכם זה, והקבלן ידאג להעסיק כוח אדם חלופי בעל אותם כישורים וניסיון של העובד שעבודתו הופסקה. כל ההוצאות בגין הפסקת עבודת העובד כאמור לעיל יחולו על הקבלן.

4.5.8 כל עובד של הקבלן, המועסק באספקת שירותים לחברה, יעבור בדיקות תקופתיות בהתאם להוראות כל דין, במועד קבלתו לעבודה ואחת לתקופה, כנדרש על פי כל דין. הבדיקות אישורי כשירות רפואית של העובדים יועברו לעיונה ולאישורה של החברה, על פי דרישתה. ביצוע הבדיקות יהא באחריות הקבלן ועל חשבונו. עובד אשר לא יבצע את הבדיקות כאמור ו/או עובד שתוצאות בדיקותיו לא תמצאנה תקינות, לא יועסק באספקת השירותים לחברה לאלתר, עד לקבלת תוצאות תקינות.

4.5.9 הקבלן יקפיד בעבודתו על קדושת השבת ומועדי ישראל וכן על מועדים של דתות אחרות ועבודתו תתוכנן כך שעובדיו לא יועסקו בשבת ומועדי ישראל ו/או בכל חג או מועד הרלוונטי למי מעובדיו. הקבלן יקפיד כי במידה ויום חג או מועד של עובד מוסלמי או נוצרי שלו הינו ביום העבודה במוסד, יצא העובד לחופשה ואת מקומו ימלא באותו יום עובד אחר.

4.5.10 הקבלן ישלם לעובדיו שכר שלא יפחת משכר המינימום במשק כקבוע בחוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987, צווי ההרחבה והוראות השעה הרלבנטיות, כמו גם את כל הזכויות הסוציאליות המגיעות לעובד ממעבידו ע"פ חוקי העבודה, ההסכמים הקיבוציים, ו/או צווי ההרחבה החלים לפי העניין, לרבות ומבלי לגרוע מכלליות האמור לעיל בגין דמי הבראה, הפרשה לפנסיה, דמי נסיעות, עבודה בשבתות חגים ו/או בשעות נוספות ו/או עבור ימי מחלה ו/או ימי חופשה ו/או עבודה בלילות. המנהל ו/או החברה ו/או המחלקה לשירותי חינוך יהיו רשאים לבדוק את תלושי השכר של העובדים, הקבלן מתחייב להעמידם לרשותם ע"פ דרישה. היה ויתגלה כי הקבלן לא עומד בדרישות החוק, החברה תהא רשאית לדרוש מהקבלן לשלם לעובד, באופן מיידי, את כל התשלומים המגיעים לו לשיטתה של החברה וכן תשלום מלוא השכר וזכויות העובד על פי כל דין. כן תהא החברה ו/או מטעמה הזכות לעכב כספים המגיעים לזוכה, לקזז כספים המגיעים לזוכה, לבטל ההתקשרות עמו, לחלט ערבות, להשית קנס לרבות קנס המוגדר כ"פיצויים מוסכמים" ולנקוט בכל סעד ו/או זכות העומדת לרשותה עפ"י תנאי ההסכם ו/או עפ"י דין. הקבלן מתחייב להציג אישור לכך מרואה חשבון בכל עת שיידרש.

4.5.11 הקבלן לא יהא רשאי להפעיל קבלני משנה לצורך הכנת המזון, בישולו ואריזתו, להוציא מנות לילדים/תלמידים בעלי רגישויות (אשר ביחס אליהם יוכל הקבלן לרכוש את המזון מקבלן משנה, אך עליו לבצע בעצמו את יתר השירותים - לרבות אספקה וכיו"ב). מסירת עבודות שונות על ידי הקבלן לקבלני משנה, בכפוף לאמור בסעיף 4.5.11 זה בלבד, לא תגרע מאחריותו המלאה של הקבלן על פי הסכם זה ביחס לשירותים כולם ולא תשחרר אותו מהתחייבות כלשהי על פי הסכם זה.

4.6 ניקיון והיגיינה

4.6.1 הקבלן ידאג כי העובדים מטעמו יקפידו בכל עת על ניקיון והיגיינה אישית ועל הופעה חיצונית מסודרת כנדרש על פי הוראות כל דין.

4.6.2 הקבלן יקפיד על ניקיון והיגיינה בכל האתרים בהם מטופלים המוצרים, לרבות המטבחים, מחסנים, מתקני קירור, רכבים וכיוצ"ב.

4.7 היתרים, אישורים ורישיונות

4.7.1 הקבלן מצהיר ומתחייב כי בידיו כל ההיתרים, האישורים והרישיונות הנדרשים על פי כל דין לביצוע כל התחייבויותיו על פי הסכם זה, לרבות אישורים ממשלתיים, עירוניים ו/או אחרים, לפי העניין הדרושים לצורך מתן השירותים. הקבלן מצהיר כי כל ההיתרים, האישורים והרישיונות הנם בתוקף מלא ללא כל סייגים, מספיקים ומקיפים את כל הנדרש לביצוע התחייבויותיו על פי הסכם זה. הקבלן עומד במלואן בכל ההוראות והדרישות הקיימות מכוח ההיתרים, האישורים והרישיונות האלה,

ובפרט בכל הוראה או דרישה אשר עצם קיומו ותקפו המלא של ההיתר, האישור או הרישיון תלוי בהן. הקבלן מתחייב להשיג ו/או לחדש, מעת לעת, על חשבונו, את כל הרישיונות, האישורים וההיתרים כאמור על מנת שיהיו בני תוקף בכל תקופת ההסכם. הקבלן ימציא לחברה העתק מכל היתר, אישור ורישיון כאמור. אם מסיבה כלשהי יישלל מהקבלן ו/או קיים חשש כי יישלל ממנו אחד האישורים ו/או ההיתרים ו/או הרישיונות כאמור, ידווח על כך מיד לחברה, בכתב.

4.7.2 ביצוע ההסכם על ידי הקבלן בהעדרו של היתר, אישור או רישיון כאמור יחשב להפרה יסודית של הסכם זה ויאפשר לחברה להטיל סנקציות כספיות על הקבלן ו/או לבטל הסכם זה לאלתר, ללא מתן הודעה מוקדמת לקבלן, וזאת מבלי לגרוע מהסעדים האחרים אשר עומדים לזכות החברה על פי כל דין. יובהר כי החברה תהא רשאית לבטל באופן מלא ומיידי את ההסכם בהינתן ותקבל לידיה מהאחראי מטעם החברה ו/או מהמוסד ו/או מי מטעמה, ביקורות גרועות אודות תפקוד הקבלן ואספקת המזון אשר באחריותו, וזאת בהתאם לשיקול דעתה המלא והמוחלט ומבלי שתידרש לפצות את הקבלן על כך ו/או לגרוע מכל זכות אחרת אשר תעמוד לה עקב כך.

4.8 כשרות

4.8.1 הקבלן מצהיר ומתחייב כי האחסון, הבישול האריזה וההובלה של המוצרים יהיו על פי דיני הכשרות, כי מקורות האספקה שלו הינם כשרים, נמצאים בפיקוח רבנות מוסמכת וכי על כל פריט הנרכש על ידו מוטבעת חותמת הכשר.

4.8.2 הקבלן ידאג, על חשבונו, לקבלת תעודות כשרות לאריזת מזון, לבישול ולמכירתו, ולקיומן בתוקף, כל תקופת ההתקשרות בהתאם להסכם ההתקשרות. תעודות הכשרות יוצגו במקום בולט.

4.8.3 החובה לשמור על כשרות המזון והכלים תחול גם על קבלני המשנה של הקבלן (רק בנוגע לייצור ואספקת מזון לבעלי רגישויות), שלוחיו של הקבלן ועובדיו.

4.8.4 בישיבת בר אילן יידרש הזוכה לספק מזון כשר למהדרין בעל אישור מטעם הרבנות המאשר אספקת מזון כשר למהדרין ע"פ דרישות ההכשר שלהלן:

4.8.4.1 עוף- הרב רובין ומעלה ;

4.8.4.2 בקר- חלק, הרב מחפוד או הרב רובין ומעלה ;

4.8.4.3 עלים ירוקים- חסלט בלבד.

4.9 פיקוח ובקרה

4.9.1 החברה תהיה רשאית, לפי החלטתה, ומבלי שתהא מחויבת לכך, בכל עת וללא כל התראה מוקדמת, לבקר בחצרי הקבלן לצורך בחינת תנאי האחסנה של חומרי הגלם עמם עובד הקבלן, שיטות העבודה של הקבלן, רמת הניקיון והסדר ואת עובדיו של הקבלן ולצורך בדיקת איכות וכמות המזון וחומרי הגלם בין בעצמה ובין על ידי מומחה שיועסק מטעמה. הקבלן מעניק בזאת לחברה ו/או לכל מי מטעמה, את הזכות לבקר בחצרו, בכל זמן סביר ללא תיאום מראש, על מנת לוודא כי הקבלן ממלא אחר הוראות הסכם זה. הקבלן ינחה את מנהליו ועובדיו כי עליהם לשתף פעולה עם הנציג המורשה, לאפשר לו לבצע את הביקורות ולמסור לו את כל הנתונים שידרוש.

4.9.2 הקבלן מצהיר ומאשר כי ידוע לו שבמסגרת הביקורות שהחברה רשאית לבצע, מעת לעת, היא רשאית לבדוק את איכות המזון, לרבות: התאמתם של חומרי הגלם והמזון המבושל מבחינת ערכם התזונתי, הרכבם הכימי והאריזה לתפריט; עמידתו של הקבלן בתקנים ובסטנדרטים הנדרשים על פי הסכם זה ועל פי כל דין; הימצאותם של כל האישורים, הרישיונות וההיתרים הדרושים על פי כל דין; הקפדה על היגיינה וניקיון של עובדי הקבלן; הקפדה על כשרות; וכל עניין אחר המוסדר בהסכם זה.

4.9.3 החברה ו/או מי מטעמה תהא רשאית ליטול דגימות של חומרי הגלם והמזון המבושל ממטבחי הקבלן, לרבות האריזה, על מנת לבדוק את התאמתם של המוצרים והאריזה לדרישות לרשימת המוצרים בהתאם לתפריט, במעבדה שתבחר לפי שיקול דעתה הבלעדי של החברה.

5 התמורה

- 4.9.4 בסיום כל ביקורת או בסמוך לכך תמסור החברה לקבלן, ככל שתמצא לנכון לעשות כן, דו"ח ביקורת ובו תסכם החברה את ממצאי הביקורת ו/או את הליקויים שנמצאו ו/או הצעות לייעול ושיפור אופן הטיפול בחומרי הגלם ו/או המזון ו/או ההרכב התזונתי ו/או הכימי של חומרי הגלם ו/או המזון ו/או אופן הבישול (לרבות הכלים והאמצעים בהם נעשה שימוש לצורך הבישול) ו/או האריזה, ככל שיהיו כאלה, והקבלן מתחייב לתקן ו/או לשפר ו/או לאמץ מסקנות אלה ויגיש לחברה דו"ח על כך לא יאוחר מ-7 ימים מרגע שהועבר אליו דו"ח הביקורת.
- 4.9.5 החברה תישא בעלות הביקורת, וזאת בתנאי שממצאי הביקורת לא הצביעו על ליקוי כלשהו בקיום התחייבויות הקבלן כאמור בהסכם זה. אם וככל שממצאי הביקורת יצביעו על ליקוי כאמור, כי אז הקבלן ישא בהוצאות הביקורת האמורה וכן בהוצאות שתי הביקורות הבאות, שבהן ייבדק, בין השאר, תיקון הליקויים על ידי הקבלן. החברה תהא רשאית לקזז עלויות הביקורת כאמור מתשלום התמורה המגיעה לקבלן.
- 4.9.6 להסרת ספק, אין באמור בסעיף 4.9 זה כדי להטיל על החברה את האחריות לביצוע ביקורת כלשהי אצל הקבלן, ו/או כדי לשחרר את הקבלן מאחריות כלשהי המוטלת עליו לפי הסכם זה, לרבות במקרים בהם הביקורת כאמור, לא איתרה ו/או הצביעה על ליקויים כלשהם.

5.1 כנגד מילוי כל התחייבויותיו על פי הסכם זה על נספחיו, תשלם החברה לקבלן את התמורה אשר תחושב כמפורט להלן:

- 5.1.1 התמורה החודשית המגיעה לקבלן תהא המכפלה של מספר הילדים/התלמידים שעליו דיווחה החברה לקבלן בגין אותו החודש במחיר לילד/לתלמיד המופיע בהצעת המחיר המצורפת **כנספת 3** להסכם זה, כפול מספר ימי האספקה בפועל ובכל מקרה לא תעלה על מכפלת מספר המנות שסופקו בפועל בעלות המנה.
- 5.1.2 יובהר כי מספר הילדים/תלמידים המפורטים במסמכי המכרז מבוססים על ניסיון העבר ואינם משמשים אלא לאומדן בלבד. הקבלן לא יהיה זכאי לקבל תשלום כלשהו בגין היווצרות הפרש כלשהו בין השירותים שסופקו על ידו בפועל לבין היקף השירותים המוערך על ידו בהתאם לאומדנים המפורטים במסמכי המכרז.
- 5.1.3 לתשלומי התמורה יתווסף מס ערך מוסף בשיעור שיהא ידוע במועד ביצוע כל תשלום.
- 5.2 לא יאוחר מהיום החמישי בכל חודש יגיש הקבלן לחברה ו/או למוסד כפי שתורה לו החברה, בצמוד לתעודות המשלוח החתומות ע"י נציג החברה, חשבונית מס כדין ערוכה לפקודת החברה וחשבון מרוכז, בו יפרט את מספר המנות שסופקו על ידו, בחודש הקודם, לפי חלוקה למוסדות השונים (להלן: "**החשבון**").
- 5.3 התמורה המגיעה לקבלן תשולם לו בתוך 30 (שלושים) ימים מתום החודש בו הוגשו לחברה ו/או למוסד הרלוונטי חשבונית המס והחשבון, בכפוף לאישור החשבון על ידי החברה ו/או המוסד הרלוונטי.
- 5.4 תשלום התמורה יתבצע בהמחאות או בהעברות בנקאיות לחשבון הבנק של הקבלן, לפי בחירת מנהל המוסד ולפי שיקול דעתו הבלעדי.
- 5.5 באם הקבלן יפר הוראה מהוראות הסכם זה, ובפרט העסקת עובדים שלא בהתאם להוראות הסכם זה ו/או אספקת מזון שאינו עומד בסטנדרטים המנויים בהסכם זה, תהא החברה רשאית להשית עליו קנס, בהתאם לחומרת המקרה ובהתאם לשיקול דעתה הבלעדי, לרבות סנקציות כספיות ו/או ביטול ההסכם באופן מיידי, וללא צורך במתן הנמקה מצידה. כן תהא לחברה ו/או למי מטעמה הזכות לעכב כספים המגיעים לזוכה, לקזז כספים המגיעים לזוכה, לבטל ההתקשרות עמו, לחלט ערבות, להשית קנס לרבות קנס המוגדר כ"פיצויים מוסכמים" ולנקוט בכל סעד ו/או זכות העומדת לרשותה עפ"י תנאי ההסכם ו/או עפ"י דין.
- 5.6 הקבלן מצהיר, כי ידוע לו שהתמורה הינה קבועה וסופית והיא מהווה תמורה נאותה והוגנת לקבלן, לרבות רווח, עבור כל ההוצאות הכרוכות והנובעות ממתן השירותים וכל יתר התחייבויות הקבלן לפי הסכם זה או על פי כל דין, לרבות כוח אדם, ציוד ורכבים.
- 5.7 בתקופת הארכת ההסכם, ככל שתאושר הארכה ע"י החברה, יבוצע עדכון לתמורה, לפי המחיר השנתי במועד הארכה צמוד למדד החודשי האחרון שפורסם במדד המחירים לצרכן (מזון כולל

ירקות ופירות), בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, בהתאם לתחשיב שיבוצע ע"י החברה. הודעה על עדכון התמורה תימסר לקבלן ע"י החברה במועד הארכה.

5.8 אין בתשלום התמורה, בחלקה או במלואה, כדי לשחרר את הקבלן מאחריותו ו/או כדי לגרוע מזכות החברה להעלות טענות כנגד הקבלן בגין רשלנות, ביצוע לקוי, מרמה וכל עילה נוספת על פי כל דין.

5.9 הקבלן מצהיר, כי ידוע לו שהחברה תנכה מכל תשלום של תמורה שישולם לו על פי הסכם זה מסים ו/או תשלומי מלוות חובה ו/או היטלים בשעורים שהחברה תהא חייבת לנכותם במקור לפי הדין, אלא אם ימציא הקבלן למוסד לפני תשלום של כל תשלום כאמור, הוראות בכתב של פקיד השומה על הקטנת שעור הניכוי כאמור.

5.10 החברה תהיה רשאית לבקש לעיין בכל עת בספרי הנה"ח של הקבלן.

5.11 למען הסר ספק בלבד, אם ייקבע על ידי החברה כי אין צורך באספקת מזון לפרק זמן מסוים, עקב נסיבות שאינן בשליטתה, או עקב כוח עליון, לא יהיה זכאי הספק לקבלת פיצוי או תשלום כלשהו בגין אי האספקה.

5.12 מבלי לגרוע מהסעדים האחרים אשר עומדים לזכות החברה, בכל מקרה של הפרת הסכם זה ו/או אי אספקת השירותים על פיו, במלואם או בחלקם, ו/או ביצוע לקוי של השירותים על ידי הקבלן, לרבות, אי התאמה בכמויות המוזמנות, תלויות של מוסדות חינוך לגבי רמת השירות ו/או איכות המזון של הקבלן, רכיב מזון שנתגלה כלא ראוי למאכל, אי המצאת תפריט במועד המוסכם, אי התאמות בין התפריט לבין המנות המסופקות, טמפרטורה לא תקינה של מזון, אי עמידה בלוח זמנים, איחורים חוזרים באספקת המזון וכיו"ב תהא החברה זכאית, לפי שיקול דעתה הבלעדי, להפחית מן התשלום החודשי המשולם לקבלן, סך של עד 5,000 ש"ח (חמשת אלפים שקלים חדשים) והכל לפי שיקול דעתה של החברה.

5.13 אין באמור לעיל בכדי לגרוע מכל סעד אחר העומד לרשות החברה, לרבות השתתפות קנס על הקבלן, חילוט הערבות הבנקאית ו/או כל סעד אחר בהתאם לשיקול דעתה המלא והמוחלט של החברה. כן תהא לחברה ו/או למי מטעמה הזכות לעכב כספים המגיעים לזוכה, לקזז כספים המגיעים לזוכה, לבטל ההתקשרות עמו, לחלט ערבות, להשית קנס לרבות קנס המוגדר כ"פיצויים מוסכמים" ולנקוט בכל סעד ו/או זכות העומדת לרשותה עפ"י תנאי ההסכם ו/או עפ"י דין.

5.14 בלי לגרוע מהאמור לעיל, אי התאמות, ביצוע לקוי, כשלים באספקת המזון ואיכות ירודה של המזון המסופק, יאפשרו לחברה את האפשרות לבטל הסכם זה בכפוף לאמור בסעיף 12.2 להלן.

6 אחריות

6.1 הקבלן מצהיר, מאשר ומתחייב כי הוא האחראי היחיד והבלעדי לכל מעשה ו/או מחדל הקשורים ו/או הנוגעים לאיכות המזון המבושל ו/או חומרי הגלם, קנייתם, אחסונם, אריזתם, אספקתם והובלתם וכן לקיום כל התחייבויותיו על פי הסכם זה. מתוקף כך הקבלן יהא אחראי לכל הוצאה, הפסד, תאונה, חבלה, אובדן, קלקול או נזק שהוא, ישיר או עקיף, לגוף, רכוש או אחר, לרבות כתוצאה מקלקול ו/או פגם במזון ו/או בחומרי הגלם, שייגרם לצד שלישי כלשהו לרבות הילדים/התלמידים ו/או לחברה ו/או לעירייה ו/או למוסד ו/או למי מטעמם של אלו ו/או לעובדי הקבלן ולכל מי שהקבלן אחראי לגופו ו/או לרכושו ו/או לכל מי שבא בשמו או מטעמו, כתוצאה מהפרת התחייבויות הקבלן כלפי החברה ו/או העירייה ו/או המוסד ו/או מי מטעמם של אלו ו/או כלפי צד שלישי ו/או ממעשה או מחדל של הקבלן, עובדיו, שלוחיו, אלה הנתונים למרותו, קבלני המשנה שלו ועובדיהם, שלוחיהם ומי שנתון למרותם.

6.2 הקבלן משחרר בזאת את החברה ו/או העירייה ו/או המוסד ו/או מי מטעמם של אלו, מכל אחריות או חובה שהיא בקשר לכל הוצאה, הפסד, תאונה, חבלה, אובדן, קלקול או נזק שהוא, ישיר או עקיף, לגוף, רכוש או אחר, לרבות כתוצאה מקלקול ו/או פגם במזון ו/או בחומרי הגלם, שייגרם לצד שלישי כלשהו ו/או לחברה ו/או לעובדיה ו/או למי מטעמה ו/או לעובדי הקבלן ו/או לקבלני המשנה ו/או לתלמידים/ הילדים ולכל מי שהקבלן אחראי לגופו ו/או לרכושו ו/או לכל מי שבא בשמו או מטעמו, לרבות אחריות כלשהי כלפי קבלני המשנה ו/או מי מטעמם, בקשר עם המזון ו/או חומרי הגלם ו/או לכל פעולה אחרת שתבוצע על ידי הקבלן ו/או מי מטעמו בקשר עם מילוי התחייבויותיו של הקבלן לפי הסכם זה, בין אם נגרמו באקראי, בין אם נגרמו כתוצאה מהפרת התחייבות של הקבלן, בין אם היו תוצאה של פעולה או מחדל ובין אם נגרמו מחמת תאונה בלתי נמנעת. שום הוראה מהוראות הסכם זה אין בה ולא תתפרש כדי לעשות את החברה או כל אדם או גוף הפועלים בשמה או מטעמה אחראים, או כדי לחייבם בפיצויים או אחרת, בגין כל הוצאה, הפסד, תאונה, חבלה, אובדן, קלקול או נזק כנ"ל.

6.3 הקבלן מתחייב לפצות ו/או לשפות את החברה ו/או את העירייה ו/או את המוסד ו/או את מי מטעמם של אלו, מיד עם דרישתן הראשונה, בגין כל נזק שייגרם כאמור לעיל, ישיר או עקיף, או כל הפסד וכל תשלום שיהיה עליהן לשלם בשל כל דרישה ו/או תביעה שתוגש ו/או פסק דין שייפסק כנגד החברה ו/או נגד העירייה ו/או המוסד ו/או מי מטעמו של המוסד, לרבות הוצאות, קנס או תשלום חובה מנהלי או שיפוטי אחר שיוטל עליהן, והקבלן מתחייב לשלם כל סכום כאמור, במקום החברה ו/או העירייה ו/או המוסד ו/או מי מטעמם של אלו או לחברה ו/או לעירייה ו/או למוסד ו/או למי מטעמם, וכן לשאת בכל ההוצאות שנגרמו לחברה ו/או לעירייה ו/או למוסד ו/או למי מטעמם, לרבות הוצאות ושכר טרחת עורך דין. החברה ו/או העירייה ו/או המוסד יידעו את הקבלן על כל דרישה ו/או תביעה כ"ל ותאפשרנה לו להתגונן מפניה.

6.4 מבלי לגרוע מכלליות האמור לעיל, הקבלן מתחייב להעביר לחברה לאלתר כל דו"ח ו/או אזהרה מטעם כל רשות שהיא ו/או מידע בדבר כל תקלה ו/או אירוע מהותי שאירעו, הכל בקשר להפעלת מתקניו ו/או בקשר לשירותים דומים לשירותים המסופקים על ידו לחברה ו/או בקשר למזון ו/או חומרי הגלם.

7 ביטוח

7.1 מבלי לגרוע מאחריותו של הקבלן על פי כל דין ו/או על פי הסכם זה, הקבלן מתחייב לערוך ולקיים על חשבונו, במשך כל תקופת ההסכם וכן למשך תקופה נוספת של 6 חודשים לאחר מכן לעניין ביטוח חבות המוצר כמפורט **בנספח ב'** להסכם זה, באמצעות חברת ביטוח מורשית כדין בישראל, את הביטוחים המפורטים **בנספח ב'** להסכם זה (להלן: "**נספח הביטוחים**") ולמלא בקפדנות אחר ההוראות המפורטות בנספח הביטוחים כאמור.

7.2 היה ולדעת הקבלן יש צורך בעריכת ביטוחים נוספים ו/או משלימים לביטוחים הנ"ל, מתחייב הקבלן לערוך ולקיים את הביטוחים הנוספים ו/או המשלימים ולגרום לכך כי :

7.2.1 בכל ביטוח רכוש אשר יערוך הקבלן ייכלל סעיף בדבר ויתור על זכות התחלוף כלפי החברה ו/או עיריית תל אביב ו/או מי מטעמם ובלבד שהאמור בדבר הוויתור על זכות התחלוף לא יחול לטובת אדם שגרם לנזק בזדון.

7.2.2 בביטוחי אחריות נוספים או משלימים שיערוך הקבלן, לגרום לכך, כי הביטוח יורחב לשפות את החברה ו/או עיריית תל אביב בכפיפות לסעיף אחריות צולבת.

7.3 ביטוחי הקבלן יכללו תנאי מפורש על פיו המבטח אינו רשאי לבטלם ו/או לצמצם את היקפם ו/או לשנותם לרעה בתקופת הביטוח, אלא אם שלח לחברה הודעה בכתב בדואר רשום 60 (שישים) יום מראש על כוונתו לעשות זאת. מבטחי הקבלן יתחייבו כי לא יהיה תוקף לצמצום ו/או ביטול ו/או שינוי לרעה שכאלו לגבי החברה ו/או עיריית תל אביב אם לא נשלחה הודעה כאמור ובטרם חלוף 60 (שישים) הימים ממועד שליחת ההודעה.

7.4 ביטוחי הקבלן ייכללו תנאי מפורש על פיו ייקבע כי הינם קודמים לכל ביטוח הנערך על ידי החברה ו/או עיריית תל אביב וכי מבטח הקבלן מוותר על כל דרישה או טענה בדבר שיתוף ביטוחי החברה ו/או עיריית תל אביב. לרבות כל טענה או זכות המפורטים בסעיף 59 לחוק חוזה הביטוח התשמ"א - 1981.

7.5 בנוסף לאמור לעיל ומבלי לפגוע בכלליות האמור, נקבע כי הפרה בתום לב של תנאי מתנאי פוליסת הביטוח על ידי הקבלן ו/או כל הבא בשמו ו/או מטעמו לא תפגע בזכויות החברה ו/או עיריית תל-אביב על פי ביטוחים אלו.

7.6 ללא כל בקשה מצד החברה, מתחייב הקבלן, תוך 7 (שבעה) ימים ממועד קבלת ההודעה על זכיתו במכרז להמציא לידי החברה אישור החתום כדין ע"י מבטחו של הקבלן בדבר עריכת ביטוחי הקבלן כמפורט בנספח הביטוחים, בנוסח המצורף כנספח "ח" להסכם זה. אי המצאת אישור כאמור, יהווה הפרה יסודית של הסכם זה ויקנה לחברה את האפשרות לבטלו לאלתר ובאופן חד צדדי. להסרת ספק מובהר כי אין בהמצאת האישורים כאמור כדי להטיל על החברה ו/או על מי מטעמה אחריות כלשהי לביצוע התחייבויותיו של הקבלן לפי הסכם זה.

7.7 בתוך 7 ימים לפני תום תקופת הביטוח ימציא הקבלן אישור ביטוח מעודכן בגין הארכת תוקף ביטוחי הקבלן לשנה נוספת, ובכל שנה לאחר מכן, כל עוד הסכם זה בתוקף. הקבלן מתחייב כי בכל מקרה בו ייוודע לו כי איזה מן הביטוחים המופיעים בנספח הביטוחים עתיד להצטמצם או להתבטל או במקרה בו יפוג איזה מן האישורים בדבר עריכת הביטוחים המופיעים בנספח הביטוחים כאמור בסעיף 7.1 לעיל, הקבלן יערוך את אותו הביטוח מחדש ויעביר לחברה אישור בדבר עריכה מחודשת של הביטוח לפחות 30 (שלושים) ימים טרם מועד הצמצום או ביטול או תפוגת האישור.

7.8 הקבלן מצהיר כי לא תהיה לו כל טענה ו/או דרישה ו/או תביעה כנגד החברה, בגין כל נזק שהוא זכאי לשיפוי בגינו, ושהיה או שיהיה זכאי לשיפוי עבורו אלמלא ההשתתפות העצמית הנקובה בפוליסה, שהתחייב לערוך והוא פוטר בזאת את החברה מכל אחריות לנזק כאמור.

7.9 הקבלן מתחייב לעדכן את סכומי הביטוח בגין הביטוחים הנערכים על פי נספח הביטוחים, מעת לעת, כדי שישקפו תמיד את מלוא שווי של נשוא הביטוח המבוטח על פיהן.

7.10 מוסכם בזאת במפורש כי בעריכת הביטוחים המפורטים בנספח הביטוחים, המצאתם ו/או בשינויים לא יהיה בכדי להטיל אחריות כלשהי על החברה מעבר לאמור בהסכם זה ו/או בכדי לגרוע מאחריות הקבלן על-פי הסכם זה ו/או על-פי דין.

7.11 החברה רשאית (אך לא חייבת) לבדוק את אישור עריכת הביטוח ו/או את פוליסת הביטוח שיומצאו על ידי הקבלן והקבלן מתחייב לבצע כל שינוי או תיקון שיידרש בהתאם להתחייבויות הקבלן כאמור בהסכם זה. הקבלן מצהיר ומתחייב כי זכות הביקורת של החברה ביחס לאישור הביטוח וזכותה לבדוק את הפוליסות ולהורות על תיקון ביטוחי הקבלן כמפורט לעיל, אינה מטילה על החברה ו/או על עיריית תל אביב ו/או על מי מטעמם כל חובה או אחריות שהיא בכל הקשור לאישור הביטוח כאמור, טיבם, היקפם ותקפם של ביטוחי הקבלן, או לגבי העדרם, ואין בה כדי לגרוע מכל חבות שהיא המוטלת על הקבלן על פי הסכם זה ו/או לפי דין.

7.12 הקבלן מתחייב למלא אחר תנאי פוליסות הביטוח הנערכות על ידו, לשלם את דמי הביטוח במלואם ובמועדם, לדאוג ולוודא כי ביטוחי הקבלן יחודשו מעת לעת לפי הצורך ויהיו בתוקף במשך כל תקופת הסכם זה.

7.13 מוסכם במפורש כי יש לראות בביטוחים הנערכים בהתאם לאמור בנספח הביטוחים, מבחינת דרישת מינימום המוטלת על הקבלן כאשר אין בדרישה כאמור בכדי לגרוע מחובת הקבלן לבחון את מהות הביטוחים והיקפם, לאור חשיפתו לסיכון, ובהתאם לצורך להגדיל את גבולות האחריות ו/או לערוך ביטוחים נוספים ו/או משלימים. הקבלן מצהיר ומתחייב כי לא תהיה לו כל תביעה או דרישה או טענה מכל מין וסוג כלפי החברה והבאים מטעמה בקשר לביטוחים הנערכים בהתאם לאמור בנספח זה, והוא מוותר על כל תביעה או דרישה כנ"ל, ויהיה מנוע מלהעלות טענה כלשהי בקשר לכך.

7.14 נגגרם לחברה נזק מכל סוג ומכל מין שהוא ואשר נובע מרשלנות ו/או ממעשה ו/או ממחדל ו/או מכל גורם שהוא הקשור ו/או נובע מהתנהגות הקבלן ו/או כתוצאה מאי מילוי תנאי כלשהו בפוליסת הביטוח, לרבות אי תשלום פרמיית הביטוח ו/או דרישה אחרת של המבטח בקשר עם פוליסת הביטוח, ישפה הקבלן את החברה על כל נזקה, לרבות כל הוצאותיה המשפטיות והאחרות שיגרמו לה עקב כך, מייד עם קבלת דרישתה הראשונה.

8 יחסי קבלן - חברה

8.1 מוצהר ומוסכם בזה בין הצדדים כי הקבלן הינו "קבלן עצמאי" נותן שירותים ולא יהיו קיימים ולא ישררו בין הקבלן ו/או עובדיו ו/או מי מטעמו לבין החברה בכל עת, יחסים של עובד מעביד, או יחסי שותפות כמשמעותם על פי כל דין על כל המשתמע מיחסים אלה. להסרת ספק מוצהר ומובהר כי אספקת השירותים ומילוי התחייבויות הקבלן על פי הסכם זה יבוצעו על ידו ו/או מי מטעמו כקבלן עצמאי, הפועל על סיכונו ואחריותו הוא, וכי אין בהוראות הסכם זה כדי להטיל על החברה אחריות ו/או חבות כלשהי בגין מעשיו ו/או מחדליו של הקבלן כלפי אדם ו/או גורם כלשהו.

8.2 עוד מוצהר ומוסכם בזה כי העובדים שיבצעו מטעם הקבלן את התחייבויותיו על פי הסכם זה הינם **עובדיו של הקבלן בלבד** (ולא מי מטעמו) וכי הם יהיו נתונים להוראותיו, פיקוחו והשגחתו המלאים של הקבלן, הוא ישא בכל ההוצאות והתשלומים הכרוכים בהעסקתם על פי כל הסכם העסקה, הסכם קיבוצי רלבנטי, צו הרחבה, נוהג, חוק וכל דין, וימלא כלפי כל עובדיו ובקשר לכל עובדיו, שיועסקו על ידו באספקת השירותים נשוא הסכם זה, את כל הוראות חוקי העבודה והתקנות על פיהם, הוראות החוק הקיימות כיום וכל הוראת חוק שתחוקק הנוגעת להעסקתם, לרבות ומבלי לגרוע מכלליות האמור לעיל, הוראות חוק הנוער, התשי"ג - 1953, לתשלום שכרם, הוצאות סוציאליות, הפרשות לצורך פיצויי פיטורים, תשלום פיצויי פיטורים, חופשה, הבראה, ניכוי מס הכנסה, ביטוח לאומי, ביטוח בריאות ממלכתי ולכל תשלום או מס אחר, מכל סוג שהוא, אשר חל על פי כל דין ו/או הסכם על מעביד, והכל במועד ובשיעור הקבוע על פי כל דין ו/או הסכם. מבלי לגרוע מן האמור לעיל, הקבלן ישלם את משכורות העובדים המועסקים על ידו בכל חודש קלנדרי נתון במועד ובכל מקרה לא יאוחר מהמועד הקבוע לכך על פי הדין. מבלי לפגוע בכלליות האמור לעיל, מתחייב הקבלן לשלם לכל עובדיו לפחות את שכר המינימום קבוע בחוק שכר מינימום, התשמ"ז - 1987. החברה ו/או מי מטעמה תהא רשאית לבדוק את תלושי השכר של עובדיו של הקבלן והקבלן מתחייב להעמידם לרשותה על פי דרישה. זכות הביקורת של

החברה כמפורט לעיל, אינה מטילה על החברה ו/או על מי מטעמה כל חובה או אחריות שהיא בכל הקשור לעובדיו של הקבלן, ואין בה כדי לגרוע מכל חבות שהיא המוטלת על הקבלן על פי הסכם זה ו/או לפי דין.

8.3 מבלי לגרוע מהאמור לעיל, הרי שבמידה ויקבע בעתיד, על ידי גורם מוסמך כלשהו, כי בתקופת חלותו של הסכם זה התקיימו בין הקבלן ו/או עובדיו ו/או מי מטעמו לבין החברה יחסי עובד-מעביד וכי על החברה לשלם לקבלן ו/או לעובדיו ו/או למי מטעמו שכר ותנאים נוספים המתחייבים על פי כל דין, מוסכם על הצדדים כי כל התשלומים שקיבל הקבלן על פי הסכם זה יחשבו כהלוואה צמודת ערך וכי יערך חישוב מחדש של הסכומים שהיה על החברה לשלם לקבלן ו/או עובדיו ו/או מי מטעמו כעובד על פי שכר השווה ל- 50% מהתמורה אותה קיבל הקבלן כאמור בסעיף 5 לעיל, וכי כל סכום עודף שקיבל הקבלן יוחזר על ידו מייד עם קבלת הדרישה כשהוא צמוד למדד המחירים לצרכן ונושא ריבית שנתית בשיעור המרבי המותר עפ"י כל דין לגבי הלוואות צמודות מדד.

8.4 אם בית משפט או גורם מוסמך יחליט למרות כוונת הצדדים המפורשת, כי הקבלן ו/או עובדיו ו/או מי מטעמו הינו עובד החברה, ישפה הקבלן את החברה על כל הוצאה ו/או נזק שיגרמו לה עקב כך, לרבות אך מבלי לגרוע מכלליות האמור לעיל, חובות מעביד ו/או תשלום בגין תאונת עבודה. הקבלן מתחייב באופן בלתי חוזר לשפות ו/או לפצות את החברה מייד עם דרישתה הראשונה בכל סכום שיהא על החברה לשלם עקב כל חיוב שיוטל עליה, לרבות הוצאות משפט ושכר טרחת עורך דין, ושיסודו נעוץ בקביעה כי המצב העובדתי ו/או המשפטי שונה מהמוצהר בסעיף זה. מבלי לגרוע מהאמור לעיל, הקבלן מתחייב לטפל מיד ועל חשבונו, לפי דרישת החברה, בכל דרישה ו/או תביעה, במישרין ו/או בעקיפין, מצד העובדים המבצעים או שביצעו את השירותים.

8.5 הצדדים מצהירים ומסכימים מפורשות כי הוראות סעיף 8 זה יחולו במשך כל תקופת הסכם זה ולאחריה.

8.6 בסעיף 8 זה החברה- לרבות העירייה, המוסד, משרד החינוך ומי מטעמם של אלו.

9 בטחונות

9.1 להבטחת קיום התחייבויותיו לפי הסכם זה, ימציא הקבלן לחברה תוך 7 (שבעה) ימים ממועד קבלת ההודעה על הזכייה במכרז, ערבות בנקאית, אוטונומית בלתי מותנית, שהוצאה על ידי בנק או חברת ביטוח מוכרים וידועים בישראל (להלן: "הבנק"), בנוסח המצורף כנספח א' להסכם זה, חתומה בידי מורשי החתימה של הבנק, צמודה למדד המחירים לצרכן (מדד בסיס - יוני 2017 שהתפרסם ב-15 במאי 2017) לפקודת החברה, בגובה 5% מסכום התמורה הכספית השנתית המוערכת (כולל מע"מ) עבור מתן השירותים בסך של _____ ש"ח. תוקף הערבות כאמור יהיה למשך תקופת ההסכם ועוד 3 חודשים (להלן: "ערבות ביצוע").

9.2 מבלי לגרוע מהאמור בסעיף 9.1 לעיל, לחברה נתונה הזכות לדרוש שינוי שיעור ערבות הביצוע במידה שההיקף של הסכם זה יגדל מכל סיבה שהיא והקבלן מתחייב לתקן את ערבות הביצוע בהתאם.

9.3 החברה תהא רשאית לממש את ערבות הביצוע, כולה או חלקה, ללא התראה מוקדמת, וזאת בכל עת בה יפר הקבלן תנאי כלשהו מתנאיו של הסכם זה, וכן תהיה רשאית לעכב בידיה, או לזקוף, לפי שיקול דעתה, כל סכום מערבות הביצוע, כנגד כל חוב של הקבלן כלפיה בקשר עם ההסכם, אף אם טרם הגיע מועד פירעונו.

9.4 מימשה החברה את ערבות הביצוע, כולה או מקצתה, מתחייב הקבלן להמציא לחברה, מיידית, ולא יאוחר מ- 3 ימים לאחר המימוש כאמור, ערבות בנקאית חדשה ומעודכנת לגובה סכום ערבות הביצוע המקורית, בכפוף לאמור בסעיף 9.1, ולכל תקופה שתקבע על ידי החברה. דין ערבות הביצוע החדשה על פי ס"ק זה כדין ערבות הביצוע על פי סעיף 9.1 לעיל, לכל דבר ועניין.

9.5 בוטל ההסכם, או הסתיים תוקפו מכל סיבה שהיא והקבלן הוכיח, לשביעות רצון החברה, כי אינו חייב לחברה כל סכום שהוא, תחזיר החברה לקבלן את ערבות הביצוע.

9.6 אין בגובהה של ערבות הביצוע כדי לשמש הגבלה או תקרה להתחייבויותיו של הקבלן במקרה של מימושה או בכל מקרה שהוא.

10 הסבת זכויות ושינוי בשליטה

10.1 הקבלן אינו רשאי להעביר, להסב, לשעבד, למסור או להשאיל את זכויותיו על פי הסכם זה לאחר או לאחרים, או להעניק ביחס אליו לאחר או לאחרים כל זכות שהיא, בכל דרך שהיא, בתמורה או ללא תמורה, אלא אם יקבל לכך את הסכמת החברה מראש ובכתב.

- 10.2 לצורך סעיף זה, תחשב כהעברה גם כניסה לשותפות עם אדם אחר, העברת השליטה בתאגיד או כל גוף משפטי מאוגד, או הקמת חברה לצורך ביצוע התחייבויות הסכם זה.
- 10.3 החברה תהא רשאית, מבלי צורך לקבל את הסכמת הקבלן לכך, להעביר, להסב, למסור או להשאיל את זכויותיה על פי הסכם זה ובלבד שזכויות הקבלן לא תפגענה עקב כך.

11 סודיות והימנעות מניגוד עניינים

- 11.1 הקבלן מתחייב בזה כי הוא, עובדיו, מנהליו, נציגיו וכל מי מטעמו ישמרו בסודיות גמורה ולא יגלו, יעבירו, ימסרו, יביאו לידיעת צד ג' כלשהו ו/או יעשו כל שימוש בין עצמי או ביחד עם או עבור אחרים, בין במישרין ובין בעקיפין, כל ידע ו/או מידע סודי (כהגדרתו בסעיף 11 זה) השייכים לחברה ו/או בנוגע לחברה וכן כל מידע שהגיע לידיה בקשר עם ביצוע העבודות, וזאת בין בתקופת ההסכם ובין לאחר מכן, ללא קבלת הרשאה מוקדמת ומפורשת בכתב מאת החברה.
- 11.2 הקבלן ו/או מנהליו ו/או עובדיו ו/או מי מטעמו מתחייבים שלא להימצא במצב של ניגוד עניינים בין ביצוע העבודות ובין קיום התחייבויותיהם על פי הסכם זה לבין כל עניין אחר שיש להם.
- 11.3 התחייבות הקבלן לשמירת סודיות כמפורט לעיל, אינה מוגבלת בזמן ותעמוד בתוקף גם במקרה של ביטול הסכם זה על ידי מי מהצדדים מסיבה כלשהי.
- 11.4 הצדדים מסכימים מראש, כי צו מניעה הינו התרופה המתאימה לשמירת זכויות החברה בהתאם להוראות סעיף 11 זה ולפיכך הקבלן יהיה מנוע מלטעון כי סעד כספי הינו תחליף לצו כאמור, וזאת מבלי לפגוע בכל סעד אחר העומד לחברה על פי הסכם זה ו/או על פי כל דין.
- 11.5 לעניין סעיף זה המונח "מידע סודי" משמעו - כל עניין או דבר הקשור או נוגע לחברה ו/או לעירייה ו/או העשוי להיות בעל השפעה לגביהן לרבות כל חומר ו/או מידע ו/או נתון שנאגר בחומרה ובתוכנה ו/או במסמכים והנוגע לעירייה ו/או לחברה ו/או לביצוע העבודות, נתוני מכירות, מוצרים, רכישות, ספקים, לקוחות, תנאי אשראי, רעיונות, שיווק, קידום מכירות, מוצרי פרסום, תוכניות ורעיונות פרסום, מותגים קיימים ומתוכננים, שיטות ניהול ומכירה, שיטות ותהליכי ייצור, קשרים מסחריים, מערך שיווק ומכירה, מתכונים, התקשרויות, נתונים כספיים, תחשיבים, עלויות, רווחים, הוצאות, התחייבויות, בנקים, מלאי, תרשימים, קטלוגים, מכונות, ציוד, מסמכים לסוגיהם השונים, לרבות כל מידע שעלול לסייע לכל אדם ו/או תאגיד מתחרה בחברה, בין בכתב, בין בעל-פה, בין בתרשימים, בין בציוד, בין בקלטת ו/או באמצעים אחרים.
- 11.6 למען הסר כל ספק, בגדר "מידע סודי" ייכלל גם תוכנו של הסכם זה.
- 11.7 המידע הסודי לא יכלול מידע שהוא נחלת הכלל, אלא אם הפך נחלת הכלל כתוצאה מהפרת התחייבות הקבלן, מידע שהיה בידיעתו של הקבלן לפני מסירתו על ידי החברה, מידע שהגיע לידי הקבלן כדין ומידע שהקבלן חייב לגלותו על פי דין לרשות מוסמכת ובתנאי שיוזיע לחברה על המסירה, מראש ובכתב.
- 11.8 הבעלות וכל זכויות הקניין הרוחני בכל חומר ו/או מידע ו/או נתונים שישפכו ו/או יציגו החברה ו/או העירייה לקבלן ו/או אשר יימסר ו/או יוצג על ידי הקבלן לעובדיו ו/או יועציו ו/או מי מטעמו, בנוגע לביצוע העבודות, יישאר בכל העת רכושן הבלעדי של החברה ו/או העירייה, לפי העניין, והקבלן מתחייב להשיב לידי החברה ו/או לעירייה, לפי העניין, את כל החומרים ו/או המידע ו/או הנתונים כאמור, מיד עם דרישתן הראשונה של החברה ו/או העירייה או עם מועד סיום ביצוע העבודות, לפי המוקדם מביניהם.

12 הפרות וסעדים

- 12.1 החברה תהיה רשאית, מבלי לפגוע בכל סעד לו הינה זכאית על פי הסכם זה ו/או על פי הדין, לבטל הסכם זה, לאלתר, על ידי מתן הודעה לקבלן במקרים המפורטים להלן:
- 12.1.1 הקבלן הפר תנאי יסודי של הסכם זה ;
- 12.1.2 הקבלן המחה ו/או הסב ו/או שיעבד את ההסכם, כולו או מקצתו, ללא אישור החברה, כמפורט בהסכם זה ;
- 12.1.3 הקבלן בא בדברים עם נושיו לשם הסדר חובות כללי מפאת אי יכולת פירעון ;
- 12.1.4 הקבלן חדל בפועל מלנהל עסקיו.
- 12.2 החברה תהיה רשאית, מבלי לפגוע בכל סעד לו הינה זכאית על פי הסכם זה ו/או על פי הדין, לבטל הסכם זה, על ידי מתן הודעה לקבלן חמישה עשר (15) יום מראש, כאשר הקבלן הפר הסכם

זה או הוראה מהוראותיו, הפרה שאינה הפרה יסודית, ולא תיקן את ההפרה תוך חמישה (5) ימים ממועד קבלת הודעה בדבר ההפרה.

12.3 מוסכם כי סעיפים 2,3,4,5,6,8,9,10,11 של הסכם זה הינם תנאים יסודיים שהפרת כ"א מהם תהווה הפרה יסודית של ההסכם, ותזכה את החברה בפיצוי מוסכם מראש של 100,000 ₪ (מאה אלף שקלים חדשים). זאת, בין אם בחרה החברה בקיום ההסכם ובין אם בחרה בביטולו. הקבלן מצהיר כי הסכום הנ"ל נקבע ביחס סביר לנוק שניתן לראותו מראש במועד כריתתו של הסכם זה, כתוצאה מסתברת של הפרתו.

12.4 אין באמור כדי לפגוע בזכותה של החברה לתבוע ולקבל כל סעד נוסף או אחר.

13 שונות

13.1 כתובות הצדדים תהיינה הכתובות המופיעות במבוא להסכם זה.

13.2 כל הודעה שתשלח על ידי צד למשנהו, בדואר רשום תחשב כאילו נתקבלה כעבור 48 שעות מתאריך המשלוח. הודעה שתימסר במסירה אישית תחשב כאילו הגיעה לתעודתה בעת מסירתה בכתובת הנ"ל.

13.3 הסכם זה, תנאי המכרז והצעתו של הקבלן במכרז, ממצים את כל המוסכם בין הצדדים ולא תהא נפקות לכל הצעה ו/או הסכם ו/או הבנה ו/או הבטחה בין בע"פ, במפורש ו/או מכללא אשר היו, אם היו בין הצדדים עובר לחתימת הסכם זה, אלא אם נקבע הדבר מפורשות בהסכם זה.

13.4 כל שינוי ו/או ביטול של סעיף מסעיפי ההסכם יעשה אך ורק במסמך בכתב אשר יהיה חתום על ידי שני הצדדים.

13.5 שום פעולה, הנחיה או הימנעות מפעולה או הנחיה על פי הוראות הסכם זה, לא תפורש כמשנה את טיב היחסים המשפטיים בין הקבלן ו/או עובדי הקבלן ו/או מי מטעמו לבין החברה ו/או העירייה ו/או כמטילת אחריות או חבות של הקבלן על פי הסכם זה או על פי כל דין על החברה, ו/או כמשחררת את הקבלן מאחריותו ו/או משנה את אחריותו על פי הסכם זה או על פי כל דין.

13.6 החברה תהא רשאית לעכב תחת ידה מתוך הכספים ו/או התשלומים שהקבלן יהיה זכאי לקבל על פי הסכם זה, כל סכום ו/או חוב שהקבלן יהיה חייב לה, או למי מעובדיו, מכל סיבה שהיא ו/או כל סכום ו/או תשלום הנתבע ו/או נדרש ו/או עלול להיתבע או להידרש ממנה בקשר לקיום התחייבויותיו של הקבלן על פי הסכם זה, לרבות התנהגותו ומחדליו, עד שתסולק באופן סופי התביעה ו/או הדרישה, לרבות הוצאות משפט ושכר טרחת עורך דין. הקבלן מוותר על זכותו לעיכבון על פי סעיף 5 לחוק הקבלנות תשל"ד - 1974 ו/או על פי כל דין.

13.7 הקבלן מסכים כי החברה תהא רשאית לקזז כל סכום ו/או חוב ו/או תשלום ו/או סכום שיפוי שהקבלן יהיה חייב לה מכל סיבה שהיא כנגד כל תשלום שהקבלן יהיה זכאי לקבל מהחברה. הקבלן לא יהא רשאי לקזז סכומים המגיעים לו מהחברה, בין במישרין ובין בעקיפין, מסכומים המגיעים ממנו לחברה.

13.8 אם יקבע כי סעיף מסעיפי הסכם זה הינו בלתי חוקי, או בלתי אכיף או בלתי תקף, לא יפגע הדבר בתקופתם או בתוקפם של שאר סעיפי הסכם זה.

13.9 על הסכם זה יחול הדין הישראלי. בכל מקרה של סכסוך בין הצדדים סמכות השיפוט הבלעדית תהא נתונה לבית המשפט המוסמך בתל אביב - יפו.

ולראייה באו הצדדים על החתום :

הקבלן

יובל חינוך בע"מ

נוסח ערבות בנקאית

תאריך: _____

לכבוד
יובל חינוך בע"מ
רח' דיזנגוף 50, דיזנגוף סנטר
תל אביב, 64332

כתב ערבות מס'

1. על פי בקשת _____ תאגיד מס' _____ (להלן: "הקבלן") הננו ערבים בזאת כלפיכם באופן בלתי חוזר, לסילוק כל סכום עד לסך _____ כולל מע"מ (להלן "סכום הערבות"), המגיע או עשוי להגיע לכם מאת הקבלן בקשר עם ביצוע העבודות לפי מכרז פומבי מס' 5/2014 של יובל חינוך לייצור ואספקת ארוחות ומזון למוסדות חינוך בתל אביב - יפו ב _____, ולהבטחת מילוי תנאי המכרז ותנאי הסכם ההתקשרות.

2. ערבותנו היא מוחלטת ובלתי תלויה, אנו מתחייבים לפעול על פיה ולא נהיה זכאים לבטלה בדרך כל שהיא.

3. אנו מתחייבים לשלם לכם, תוך (5) חמישה ימי עסקים ממועד קבלת דרישתכם, את סכום הערבות בצירוף הפרשי הצמדה למדד המפורט בסעיף 5 להלן, וזאת מבלי שיהיה עליכם לבסס את דרישתכם ו/או לפנות בדרישה מוקדמת לקבלן כתנאי מוקדם לתשלום סכום הערבות על דינו ו/או לנקוט בהליכים משפטיים נגד הקבלן ובלבד שהסכום הכולל שנשלם עפ"י ערבותנו זו לא יעלה על סכום הערבות בצירוף הפרשי ההצמדה למדד הנוקבים בסעיף 5 להלן.

4. אתם תהיו רשאים לדרוש מאיתנו את תשלומי של הסכום הנ"ל בפעם אחת או במספר דרישות, שכל אחת מהן מתייחסת לחלק מהסכום הנ"ל בלבד, בתנאי שסך דרישותיכם לא יעלה על הסך הכולל הנ"ל.

5. בערבות זו:

"מדד המחירים לצרכן" מדד המחירים לצרכן, המתפרסם בכל חודש, על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ו/או כל גוף אחר שיבוא במקומה, או כל מדד אחר שיתפרסם במקומו.

"מדד הבסיס" מדד המחירים לצרכן אשר פורסם ביום 15 במאי 2017 בגין חודש יוני.

"המדד הקובע" מדד המחירים לצרכן אשר יתפרסם לאחרונה לפני מועד תשלום סכום הערבות.

"הפרשי הצמדה למדד" שיעור עליית המדד הקובע לעומת מדד הבסיס. אם יתברר, לפני מועד תשלום סכום הערבות, כי המדד הקובע עלה לעומת מדד הבסיס, ישולם סכום הערבות כשהוא מוגדל בהתאם לעליית המדד. אם יתברר לפני מועד תשלום סכום הערבות, כי המדד הקובע ירד לעומת מדד הבסיס ישולם סכום הערבות.

6. ערבות זו תישאר בתוקפה מתאריך כתב ערבות זה עד לתאריך _____.

7. כל דרישה לתשלום מכוח ערבות זו, צריכה להימסר בכתב לסניפנו על פי הכתובת הרשומה _____, וצריכה להגיע לסניף זה עד יום _____ בשעה _____.

8. התחייבותנו על פי כתב זה אינה ניתנת להעברה או להסבה.

בכבוד רב,

_____ : בנק

_____ : סניף

נספח ב' להסכם

נספח אישור על עריכת וקיום ביטוחים

תאריך: _____

לכבוד עיריית תל אביב יפו (להלן: "העירייה") ו/או מוסדות החינוך (להלן: "המוסד החינוכי") באמצעות יובל חינוך בע"מ	לכבוד יובל חינוך בע"מ (להלן: "החברה") רח' דיונגוף 50, דיונגוף סנטר תל אביב, 64332
--	--

א.ג.נ.,

הנדון: חוזה ביניכם לבין _____ (להלן בהתאמה: "החווה" ו-"הקבלן") לייצור ואספקת ארוחות ומזון למוסדות חינוך בתל אביב - יפו

שם המבוטח: _____ (להלן: "הקבלן").
הסכם: _____ (להלן: "השירותים ואו ההסכם").
אנו החתומים מטה _____ חברה לביטוח בע"מ מאשרים כי ערכנו עבור הקבלן את הביטוחים המפורטים להלן, למשך התקופה שמיום _____ ועד יום _____ (שני התאריכים נכללים ולהלן: "תקופת הביטוח").

פוליסה מס':

1. אש מורחב

הכיסוי הביטוחי: ביטוח אש מורחב המבטח בערכו כחדש (ערך כינון) רכוש ו/או ציוד שבאחריותו ו/או שבבעלותו של הקבלן, המשמש את הקבלן במסגרת מתן השירותים נשוא הסכם זה, מפני אבדן או נזק עקב הסיכונים המכוסים בביטוח אש מורחב לרבות אך לא מוגבל, אובדן ו/או נזק עקב אש, עשן, ברק, התפוצצות, רעידת אדמה, פרעות, שביתות, נזק בזדון, נזקי סערה, סופה, שיטפון, נזקי נוזלים והתבקעות, נזקי מים, פגיעה על-ידי כלי רכב, נזקי התנגשות, פריצה (על בסיס נזק ראשון) ושוד.
תנאי מיוחד: הביטוח כאמור, כולל תנאי מפורש לפיו מותר המבטח על כל זכות תחלוף (שיבוב) כלפי החברה ו/או העירייה ו/או המוסד החינוכי מנהליהם ו/או עובדיהם ובלבד שהאמור בדבר הוויתור על זכות התחלוף לא יחול לטובת אדם שגרם לנזק בזדון.

פוליסה מס':

2. צד שלישי

הכיסוי הביטוחי: ביטוח אחריות כלפי צד שלישי המבטח את אחריותו של הקבלן על-פי דין בשל כל מעשה או מחדל רשלני בקשר עם השירותים אשר גרמו לאובדן פגיעה או נזק לגופו ו/או לרכושו של כל אדם ו/או גוף שהוא בכל הקשור לאספקת המוצרים ומתן השירותים בקשר עם ההסכם, לרבות פגיעה או נזק לחברה ו/או לעירייה ו/או למוסד החינוכי מנהליהם ו/או עובדיהם.
גבול האחריות: 5,000,000 ש"ח (ארבע מיליון ש"ח) לתובע, לאירוע, לתובע ובמצטבר לתקופת ביטוח שנתית.
ביטול הגבלות: ביטוח זה אינו כפוף לכל הגבלה בדבר חבות הנובעת מ: אש, התפוצצות, בהלה, חבות הקבלן בגין וכלפי קבלנים ו/או קבלני משנה ועובדיהם, מתקנים סניטאריים פגומים, מתקנים חשמליים, זיהום תאונתי מקרי ובלתי צפוי, שביתה והשבתה, הרעלה כל דבר מזיק במאכל או משקה, וכן תביעות תחלוף מצד המוסד לביטוח לאומי (למעט לגבי עובדים שהקבלן חייב לשלם בגינם דמי ביטוח לאומי).

תנאים מיוחדים: 2.1 פוליסת הביטוח הורחבה לשפות את החברה ו/או העירייה ו/או

המוסד החינוכי מנהליהם ועובדיהם (להלן: "יחיד המבוטח") בגין אחריות שעלולה להיות מוטלת על מי מהם למעשי ו/או מחדלי הקבלן וזאת בכפוף לסעיף אחריות צולבת לפיו נערך הביטוח בנפרד עבור כל אחד מיחיד המבוטח.

2.2. בפוליסת הביטוח מצוין במפורש כי רכוש **החברה ו/או העירייה ו/או המוסד החינוכי** שאינו רכוש בבעלותו ו/או בשימוש, של הקבלן, ייחשב לצורך ביטוח זה כרכוש צד שלישי (למעט אותו חלק של הרכוש עליו פועל הקבלן ישירות).

פוליסה מס':

3. חבות מעבידים

הכיסוי הביטוחי : ביטוח חבות מעבידים המבטח את אחריותו של הקבלן על פי פקודת הנזיקין (נוסח חדש) ו/או עפ"י חוק האחריות למוצרים פגומים, התש"ס 1980 כלפי כל העובדים המועסקים על ידו באספקת המוצרים ו/או מתן השירותים בקשר עם ההסכם בגין פגיעה גופנית או מחלה מקצועית (להלן: "מקרה ביטוחי") שייגרמו למי מהם במשך תקופת הביטוח תוך כדי או עקב עבודתם בכל הקשור באספקת המוצרים ו/או מתן השירותים בקשר עם ההסכם.

גבולות האחריות : 6,000,000 ש"ח לתובע לאירוע.

20,000,000 ש"ח במצטבר לתקופת ביטוח שנתית.

ביטוח זה אינו כולל הגבלות בדבר שעות עבודה ומנוחה, חבות הקבלן כלפי קבלנים ו/או קבלני משנה ועובדיהם (היה והקבלן ייחשב כמעביד), פיתיונות ורעלים והן בדבר העסקת נוער המועסקים על פי החוק.

תנאים מיוחדים : פוליסת הביטוח הורחבה לשפות את **החברה ו/או העירייה ו/או המוסד החינוכי**, מנהליהם ועובדיהם, היה ונקבע לעניין קרות מקרה ביטוח, כי מי מהם נושא בחובות מעביד כלשהן כלפי מי מעובדי הקבלן.

פוליסה מס':

4. חבות המוצר

הכיסוי הביטוחי : ביטוח חבות המוצר המבטח את אחריותו של הקבלן על פי חוק האחריות למוצרים פגומים, התש"ס 1980, בשל תביעה ו/או דרישה שהוגשה במשך תקופת הביטוח, בגין כל פגיעה גופנית ו/או נזק אשר נגרמו עקב מוצר שיוצר ו/או הוכן ו/או הורכב ו/או תוקן ו/או סופק ו/או נמכר ו/או טופל בכל דרך אחרת על ידי הקבלן ו/או מי מטעמו במסגרת אספקת המוצרים בקשר עם ההסכם (להלן: "המוצרי"), לכל אדם ו/או גוף כלשהו ומבלי לגרוע מכלליות האמור לרבות **לחברה ו/או לעירייה ו/או למוסד החינוכי** ו/או למנהליהם ולעובדיהם.

גבול האחריות : 2,000,000 ש"ח (שני מיליון ש"ח) לתובע, לאירוע ובמצטבר לתקופת ביטוח שנתית.

4.1. תנאים מיוחדים : פוליסת הביטוח הורחבה לשפות את **החברה ו/או העירייה ו/או המוסד החינוכי** בגין אחריות אשר עלולה להיות מוטלת על מי מהם עקב מעשה או מחדל רשלני מצד הקבלן וזאת מבלי לגרוע מביטוח חבות הקבלן כלפי **החברה ו/או העירייה ו/או המוסד החינוכי**.

4.2. פוליסת הביטוח כוללת בין היתר מועד תחולה רטרואקטיבי מיום שאינו מאוחר ממועד תחילת אספקת המוצרים.

4.3. כמו כן מכסה פוליסת הביטוח תקופת גילוי של 6 חודשים לאחר תום תקופת הביטוח בתנאי כי לא נערך ע"י הקבלן ביטוח חלופי המעניק כיסוי מקביל שנועד לכסות חבות המבוטחת על פי פוליסה זו. מוסכם בזה כי הכיסוי הביטוחי על פי הרחבה זו יחול אך ורק על אירועים שעילתם לפני תום תקופת הביטוח ואשר נתגלו לראשונה בתקופת הגילוי.

5.1. הננו מאשרים בזאת כי הפוליסות הנ"ל כוללות תנאי מפורש לפיו הנן קודמות לכל ביטוח הנערך על ידי **החברה ו/או העירייה ו/או המוסד החינוכי** וכי אנו מוותרים על כל דרישה ו/או טענה ו/או

5. כללי :

תביעה בדבר שיתוף ביטוחי החברה ו/או העירייה ו/או המוסד החינוכי. לרבות כל טענה או זכות כאמור בסעיף 59 לחוק חוזה הביטוח התשמ"א - 1981 לרבות כל טענת "ביטוח כפל" כלפי החברה ו/או העירייה ו/או המוסד החינוכי וכלפי מבטחיהם.

5.2. הננו מאשרים כי ידוע לנו שהאחריות לתשלום פרמיות הביטוח וההשתתפות העצמית חלה על הקבלן בלבד, ובכל מקרה לא על החברה ו/או העירייה ו/או המוסד החינוכי.

5.3. הננו מאשרים כי אי קיום ו/או הפרה בתום לב של תנאי מתנאי איזו מפוליסות הביטוח על ידי הקבלן, לא יפגעו בזכויות החברה ו/או העירייה ו/או המוסד החינוכי ו/או מנהליהם ו/או עובדיהם על פי ביטוחים אלו.

5.4. כמו כן, הננו מאשרים בזאת כי הביטוחים הנ"ל לא ישונו לרעה וגם או לא יבוטלו, במשך תקופת הביטוח, אלא אם תישלח לחברה הודעה כתובה בדואר רשום 30 (שלושים) יום מראש וכי לא יהיה תוקף לביטול ו/או לשינוי לרעה שכאלו לגבי החברה ו/או העירייה ו/או המוסד החינוכי מנהליהם ועובדיהם, אם לא נשלחה לידי החברה הודעה בכתב כאמור לעיל ובטרם חלוף 30 (שלושים) הימים ממועד משלוח ההודעה.

הביטוחים המפורטים באישור זה הינם בהתאם לתנאי וסייגי הפוליסות המקוריות עד כמה שלא שונו במפורש באישור זה, ובלבד שאין בשינוי האמור כדי לגרוע מתנאי הפוליסות המקוריות.

בכבוד רב,

_____ (תפקיד החותם)	_____ (שם החותם)	_____ (חותמת המבטח)	_____ (חותמת המבטח)
------------------------	---------------------	------------------------	------------------------

חוק לפיקוח על איכות המזון ולתזונה נכונה בצהרונים, התשע"ז-2016¹

פרק א': הגדרות

1. בחוק זה –
- "חוק המזון" – חוק הגנה על בריאות הציבור (מזון), התשע"ו-2015;
"ילד" – כהגדרתו בחוק לימוד חובה, התש"ט-1949;
"מזון", "רישיון ייצור", "רישיון הובלה", "רישיון עסק" – כהגדרתם בחוק המזון;
"הממונה" – מי שמונה בידי השר לפי סעיף 22;
"מפעיל", של צהרון – בין בעצמו ובין באמצעות מי מטעמו;
"ספק מזון" – מי שעוסק במכירה או בהספקה של מזון, בתמורה או שלא בתמורה;
"ספק מזון מורשה" – ספק מזון שהוא בעל רישיון ייצור, רישיון הובלה או רישיון עסק תקפים, לפי העניין;
"צהרון" – מסגרת חינוכית בלתי פורמלית לילדים, המשמשת לשהות יומית של חמישה ילדים או יותר ופועלת לאחר שעות הלימודים או בתקופות של חופשות בבית ספר או גן ילדים, ומתקיים בה אחד מאלה:
(1) מפעיל המסגרת התקשר בחוזה עם רשות מקומית להפעלתה או למתן רשות שימוש במבנה שהקצתה הרשות המקומית לשם כך;
(2) היא מוכרת על ידי משרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים ופועלת בפיקוחו;
"רשות מקומית" – עירייה או מועצה מקומית;
"השר" – שר הבריאות.

הגדרות

פרק ב': הספקה של מזון בצהרונים

2. לא יתקשר מפעיל בקשר למכירה ולהספקה של מזון לצהרון שהוא מפעיל אלא עם ספק מזון מורשה שהציג לפניו את הרישיון שבידו והצהיר בכתב כי המזון הנמכר או המסופק על ידו לצהרון עומד בתנאים לפי סעיף 4.

התקשרות מפעיל עם ספק מזון

1. ס"ח 2585, התשע"ז (27.11.2016), עמ' 20. הצ"ח – כנסת 657, התשע"ו, עמ' 186.

<p>3. ספק מאזן לא ימכור ולא יספק מאזן לצהרון, אלא אם כן הוא ספק מאזן מורשה והמאזן עומד בתנאים לפי סעיף 4.</p>	<p>חובות ספק מאזן</p>
<p>4. השר, בהתייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, יקבע תנאים והוראות לעניין הרכב המאזן שאפשר למכור ולספק לצהרונים ולעניין ערכו התזונתי וכמותו, בהתחשב, בין השאר, בסוג הצהרון, בצורכי הילדים ובגילם, והכול באופן שיאפשר את זמינות המאזן וגיוונו בעלויות סבירות תוך שמירה על בריאות הילדים.</p>	<p>הרכב המזון המאשר למכירה ולספק לצהרונים</p>
<p>5. (א) מפעיל יפרסם בצהרון, באופן גלוי וזמין לכול, בתחילת כל חודש, פירוט תפריט יומי של המזון המסופק בצהרון; מפעיל יתעד פרסום כאמור וישמור העתק צילומי מכל פרסום; השר רשאי לקבוע הוראות לעניין פרסום כאמור.</p>	<p>פרסום הרכב המזון המסופק בצהרון ופריט ספק וחובת יידוע</p>
<p>(ב) מפעיל יביא לידיעת הילדים והוריהם בתחילת כל שנת לימודים ויפרסם בצהרון באופן גלוי וזמין לכול את העניינים האלה:</p>	
<p>(1) ההוראות והתנאים שנקבעו בחוק זה; השר רשאי לקבוע הוראות לעניין חובת יידוע כאמור;</p>	
<p>(2) פרטי ספק המזון המורשה שעמו התקשר למכירה או להספקה של מאזן לצהרון שהוא מפעיל; הוחלף ספק המזון המורשה במהלך שנת הלימודים, יפרסם המפעיל את פרטי הספק המורשה החדש באופן האמור בסעיף קטן זה בלא דיחוי.</p>	
<p>6. התקשרה רשות מקומית עם מפעיל או הקצתה מבנה בעבור צהרון, תותנה ההתקשרות או הקצאת המבנה בקיום הוראות חוק זה.</p>	<p>חובת רשות מקומית</p>
<p>7. (א) מפעיל ימסור לממונה עד 1 בנובמבר של כל שנת לימודים, בדרך שיוורה הממונה, דיווח על מכירה או הספקה של מאזן בצהרון, לרבות פרטי ספק המזון המורשה שעמו התקשר.</p>	<p>חובות דיווח לממונה</p>
<p>(ב) רשות מקומית שהתקשרה עם מפעיל בחוזה להפעלת צהרון או למתן רשות שימוש במבנה שהקצתה לשם כך תעביר לממונה, באמצעות מרכז השלטון המקומי, אחת לשנה, סמוך לתחילת שנת הלימודים, דיווח ובו תפרט את מספר הצהרונים שעמם התקשרה ופרטיהם, לרבות כתובתם ודרכי ההתקשרות עמם; הממונה רשאי לקבוע הוראות לעניין דיווח כאמור.</p>	

פרק ג': עיצום כספי

עיצום כספי

8. (א) מי שהפר הוראה מההוראות לפי חוק זה כמפורט להלן, רשאי הממונה להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה בסכום של 6,000 שקלים חדשים, ואם הוא תאגיד - כפל הסכום:

- (1) התקשר בקשר למכירה או להספקה של מזון לצהרון שהוא מפעיל עם ספק מזון שאינו ספק מזון מורשה או בלא שהתקיימו בספק המזון התנאים כאמור בסעיף 2, בניגוד להוראות אותו סעיף;
- (2) מכר או סיפק מזון לצהרון בלא שהוא ספק מזון מורשה או בלא שהתקיימו במזון התנאים לפי סעיף 4, בניגוד להוראות סעיף 3.

(ב) מי שהפר הוראה מההוראות לפי חוק זה כמפורט להלן, רשאי הממונה להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה בסכום של 1,500 שקלים חדשים, ואם הוא תאגיד - כפל הסכום:

- (1) מפעיל שלא פרסם בצהרון פירוט תפריט יומי, באופן גלוי וזמין לכול, בתחילת כל חודש, בניגוד להוראות סעיף 5(א);
- (2) מפעיל שלא הביא לידיעת הילדים והוריהם בתחילת כל שנת לימודים את ההוראות והתנאים שנקבעו בחוק זה ולא פרסם בצהרון את ההוראות והתנאים כאמור באופן גלוי וזמין לכול, בניגוד להוראות סעיף 5(ב1);
- (3) מפעיל שלא הביא לידיעת הילדים והוריהם בתחילת כל שנת לימודים את פרטי ספק המזון המורשה שעמו התקשר ולא פרסם בצהרון את פרטי הספק כאמור באופן גלוי וזמין לכול, בניגוד להוראות סעיף 5(ב2).

הודעה על כוונת חיוב

9. (א) היה לממונה יסוד סביר להניח כי אדם הפר הוראה מההוראות לפי חוק זה, כאמור בסעיף 8 (בפרק זה - המפר) ובכוונתו להטיל עליו עיצום כספי לפי אותו סעיף, ימסור למפר הודעה על הכוונה להטיל עליו עיצום כספי (בפרק זה - הודעה על כוונת חיוב).

(ב) בהודעה על כוונת חיוב יציין הממונה, בין השאר, את אלה:

- (1) המעשה או המחדל (בפרק זה - המעשה) המהווה את ההפרה;
- (2) סכום העיצום הכספי והתקופה לתשלומו;
- (3) זכותו של המפר לטעון את טענותיו לפני הממונה לפי הוראות סעיף 10;

המסמך הוכן עבור משרד הבריאות על ידי הוצאת הלכות בע"מ. כל הזכויות שמורות

4) הסמכות להוסיף על סכום העיצום הכספי בשל הפרה נמשכת או הפרה חוזרת לפי הוראות סעיף 12, והמועד שממנו יראו הפרה כהפרה נמשכת לעניין הסעיף האמור.

10. מפר שנמסרה לו הודעה על כוונת חיוב לפי סעיף 9 רשאי לטעון את טענותיו, בכתב, לפני הממונה, לעניין הכוונה להטיל עליו עיצום כספי ולעניין סכומו, בתוך 30 ימים ממועד מסירת ההודעה; הממונה רשאי, לבקשת המפר, להאריך את התקופה האמורה בתקופה שלא תעלה על 30 ימים.

זכות טיעון

11. (א) טען המפר את טענותיו לפני הממונה לפי הוראות סעיף 10, יחליט הממונה, לאחר ששקל את הטענות שנטענו, אם להטיל על המפר עיצום כספי, והוא רשאי להפחית את סכום העיצום הכספי לפי הוראות סעיף 13.

החלטת הממונה ודרישת תשלום

(ב) החליט הממונה לפי הוראות סעיף קטן (א) -

(1) להטיל על המפר עיצום כספי - ימסור לו דרישה, בכתב, לשלם את העיצום הכספי (בפרק זה - דרישת תשלום), שבה יציין, בין השאר, את סכום העיצום הכספי המעודכן ואת התקופה לתשלום;
(2) שלא להטיל על המפר עיצום כספי - ימסור לו הודעה על כך, בכתב.

(ג) בדרישת התשלום או בהודעה לפי סעיף קטן (ב) יפרט הממונה את נימוקי החלטתו.

(ד) לא ביקש המפר לטעון את טענותיו לפי הוראות סעיף 10, בתוך התקופות האמורות באותו סעיף, יראו את ההודעה על כוונת החיוב, בתום אותה תקופה, כדרישת תשלום שנמסרה למפר במועד האמור.

12. (א) בהפרה נמשכת ייוסף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה, החלק החמישים שלו לכל יום שבו נמשכת ההפרה.

הפרה נמשכת והפרה חוזרת

(ב) בהפרה חוזרת ייוסף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה, סכום השווה לעיצום הכספי כאמור; לעניין זה, "הפרה חוזרת" - הפרת הוראה מההוראות לפי חוק זה כאמור בסעיף 8, בתוך שנתיים מהפרה קודמת של אותה הוראה שבשלה הוטל על המפר עיצום כספי או שבשלה הורשע.

13. (א) הממונה אינו רשאי להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בסעיף 8, אלא לפי הוראות סעיף קטן (ב).

סכומים מומחזים

(ב) השר, בהסכמת שר המשפטים, רשאי לקבוע מקרים, נסיבות ושיקולים שבשלהם יהיה ניתן להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בסעיף 8, ובשיעורים שיקבע.

14. (א) העיצום הכספי יהיה לפי סכומו המעודכן ביום מסירת דרישת התשלום, ולגבי מפר שלא טען את טענותיו לפני הממונה כאמור בסעיף 11(ד) – ביום מסירת ההודעה על כוונת חיוב; הוגש ערעור לבית משפט לפי סעיף 19 ועוכב תשלומו של העיצום הכספי בידי הממונה או בית המשפט, יהיה העיצום הכספי לפי סכומו המעודכן ביום ההחלטה בערעור.

סכום מעודכן של העיצום הכספי

(ב) סכומי העיצום הכספי הקבועים בסעיף 8 יתעדכנו ב-1 בינואר בכל שנה (בסעיף קטן זה – יום העדכון), בהתאם לשיעור עליית המדד הידוע ביום העדכון לעומת המדד שהיה ידוע ב-1 בינואר של השנה הקודמת; הסכום האמור יעוגל לסכום הקרוב שהוא מכפלה של 10 שקלים חדשים; לעניין זה, "מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

(ג) הממונה יפרסם ברשומות הודעה על סכומי העיצום הכספי המעודכנים לפי סעיף קטן (ב).

15. המפר ישלם את העיצום הכספי בתוך 30 ימים מיום מסירת דרישת התשלום כאמור בסעיף 11.

המועד לתשלום העיצום הכספי

16. לא שילם המפר עיצום כספי במועד, ייוספו על העיצום הכספי, לתקופת הפיגור, הפרשי הצמדה וריבית כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961 (בפרק זה – הפרשי הצמדה וריבית), עד לתשלומו.

הפרשי הצמדה וריבית

17. עיצום כספי ייגבה לאוצר המדינה, ועל גבייתו יחולו הוראות חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995.

גבייה

18. על מעשה אחד המהווה הפרה של הוראה מההוראות לפי חוק זה המנויות בסעיף 8 ושל הוראה מההוראות לפי חוק אחר, לא יוטל יותר מעיצום כספי אחד.

עיצום כספי בשל הפרה לפי חוק זה ולפי חוק אחר

19. (א) על דרישת תשלום לפי פרק זה ניתן לערער לבית משפט השלום שבו יושב נשיא בית משפט השלום; ערעור כאמור יוגש בתוך 30 ימים מיום שבו נמסרה למפר דרישת התשלום.

ערעור

(ב) אין בהגשת ערעור לפי סעיף קטן (א) כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי, אלא אם כן הסכים לכך הממונה או שבית המשפט הורה על כך.
(ג) החליט בית המשפט לקבל ערעור שהוגש לפי סעיף קטן (א), לאחר ששולם העיצום הכספי לפי הוראות פרק זה, והורה על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם או על הפחתת העיצום הכספי, יוחזר הסכום ששולם או כל חלק ממנו אשר הופחת, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו.

20. (א) הטיל הממונה עיצום כספי לפי פרק זה, יפרסם בציבור את הפרטים שלהלן, בדרך שתבטיח שקיפות לגבי הפעלת שיקול דעתו בקבלת ההחלטה להטיל עיצום כספי:

- (1) דבר הטלת העיצום הכספי;
- (2) מהות ההפרה שבשלה הוטל העיצום הכספי ונסיבות ההפרה;
- (3) סכום העיצום הכספי שהוטל;
- (4) אם הופחת העיצום הכספי – הנסיבות שבשלן הופחת סכום העיצום ושיעורי ההפחתה;
- (5) פרטים על המפר, הנוגעים לעניין;
- (6) שמו של המפר – אם הוא תאגיד.

(ב) הוגש ערעור לפי סעיף 19, יפרסם הממונה את דבר הגשת הערעור ואת תוצאותיו.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א)6, הממונה רשאי לפרסם את שמו של מפר שהוא יחיד, אם סבר שהדבר נחוץ לצורך אזהרת הציבור.

(ד) על אף האמור בסעיף זה, לא יפרסם הממונה פרטים שהם בגדר מידע שרשות ציבורית מנועה מלמסור לפי סעיף 9(א) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998, וכן רשאי הוא שלא לפרסם פרטים לפי סעיף זה, שהם בגדר מידע שרשות ציבורית אינה חייבת למסור לפי סעיף 9(ב) לחוק האמור.

21. (א) תשלום עיצום כספי לפי פרק זה לא יגרע מאחריותו הפלילית של אדם בשל הפרת הוראה מההוראות לפי חוק. זה המנויות בסעיף 8, המהווה עבירה.

(ב) שלח הממונה למפר הודעה על כוונת חיוב בשל הפרה המהווה עבירה כאמור בסעיף קטן (א), לא יוגש נגדו כתב אישום בשל אותה הפרה, אלא אם כן התגלו עובדות חדשות, המצדיקות זאת.

(ג) הוגש נגד אדם כתב אישום בשל הפרה המהווה עבירה כאמור בסעיף קטן (א), לא ינקוט נגדו הממונה הליכים לפי פרק זה בשל אותה הפרה,

פרסום

שמירת אחריות
פלילית

המסמך הוכן עבור משרד הבריאות על ידי הוצאת הלכות בע"מ. כל הזכויות שמורות

ואם הוגש כתב אישום בנסיבות האמורות בסעיף קטן (ב) לאחר שהמפר שילם עיצום כספי – יוחזר לו הסכום ששולם, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלום הסכום עד יום החזרתו.

פרק ד': הוראות שונות

22. מינוי ממונה (א) השר ימנה, מבין עובדי משרדו, ממונה לעניין חוק זה. (ב) הודעה על המינוי כאמור בסעיף קטן (א) תפורסם ברשומות.
23. סמכויות מפקחים לפי חוק המזון מפקח שהוסמך לפי הוראות סעיף 244 לחוק המזון יפקח גם על ביצוע הוראות חוק זה ולשם כך יהיו נתונות לו כל סמכויות הפיקוח מכוח אותו חוק.
24. הגבלת רישיון ייצור, התלייתו, ביטולו או סירוב להישו (א) בלי לגרוע מסמכות נותן רישיון ייצור לפי הוראות סעיף 34(א) לחוק המזון, סיפק ספק מזון מורשה שהוא בעל רישיון ייצור מזון לצהרון בניגוד לתנאים לפי סעיף 4, רשאי נותן רישיון הייצור להגביל את רישיון הייצור של הספק, להתלותו, לבטלו או לסרב לחדשו, ויחולו לעניין זה הוראות סעיפים 34(ב) ו-35 עד 40 לחוק המזון, בשינויים המחויבים.
- (ב) בוטל רישיון הייצור של ספק מזון מורשה או הוגבל רישיונו באופן שנאסר עליו לספק מזון לצהרונים, כאמור בסעיף קטן (א), יפרסם הממונה את ההחלטה באתר האינטרנט.
- (ג) בסעיף זה, "אתר אינטרנט" ו"נותן רישיון ייצור" – כהגדרתם בחוק המזון.
25. ביצוע ותקנות השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו.
26. תחילתו של חוק זה בתחילת שנת הלימודים התשע"ח. (א) תחילתו של חוק זה בתחילת שנת הלימודים התשע"ח. (ב) תקנות ראשונות לפי סעיף 4 יובאו לאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת עד יום ג בטבת התשע"ז (1 בינואר 2017).

יעקב ליצמן
שר הבריאות

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

יולי יואל אדלשטיין
יושב ראש הכנסת

ראובן ריבלין
נשיא המדינה

מנכ"ל חוזרי << עץ מדורים >> 2. אורחות חיים במוסדות החינוך << 2.2 בריאות >> הוראות
קבע << תשעו/8א 2.2-90 הזנה וחינוך לתזונה נכונה במוסדות החינוך

2. אורחות חיים במוסדות החינוך

2.2 בריאות

2.2-90 הזנה וחינוך לתזונה נכונה במוסדות החינוך

תוקף ההוראה: החל מ- 4.4.2016.

יישום ההוראה יעשה בהדרגה. ההוראה תיושם במלואה החל מ-1.9.2016.

תאריך הפרסום: כ"ה באדר ב' התשע"ו, 4.4.2016.

התחולה: כלל מוסדות החינוך.

תמצית ההוראה

חוזר זה מרכז את המדיניות, את ההנחיות ואת ההוראות בנושאים אלו: חינוך לתזונה נכונה, התארגנות להזנה, נוהלי ההתקשרות עם ספקי הזנה, ההרכב התזונתי של הארוחות ומכירת מזון ושתיה במכונות אוטומטיות, במזנונים, בקפיטריות ובקיוסקים. החוזר גם מסביר ומפרט את השינויים שחלו בעקבות "החוק לפיקוח על איכות המזון ותזונה נכונה במוסדות חינוך", התשע"ד-2014" שנכנס לתוקף ב-1 בספטמבר 2015. כמו כן החוזר מפרט את סוגי המזונות והמשקאות המותרים ומומלצים למכירה במוסדות החינוך ואת סוגי המזון והמשקאות שאסור למכור ולספק במוסדות החינוך. בנוסף החוזר מפרט הנחיות של הפיקוח התברואתי.

האכילה במסגרת בית הספר וגן הילדים היא אירוע חינוכי וחברתי. ההתארגנות וההכנות לקראת הארוחה, השיח החינוכי, ההתנהגות בעת האכילה, העמידה על קיומם ועל יישומם של כללי היגיינה, נימוס, ניקיון ופינוי שאריות מזון ופסולת בתום הארוחה – כל אלה מקנים לתלמיד מסר חינוכי משמעותי וכללי התנהגות בריאים.

האחריות על ההתנהלות של מערך ההזנה היא על הגורם המתקשר עם הספק. גורם זה יכול להיות נציג הרשות, הבעלות או ההורים, או גורם אחר שייבחר ויוסכם על הנוגעים בדבר.

יישום ההוראה יעשה בהדרגה. ההוראה תיושם במלואה החל מ-1.9.2016.

תמצית השינויים

החוזר מסביר ומפרט את החוק החדש "לפיקוח על איכות המזון ותזונה נכונה במוסדות חינוך, התשע"ד-2014". כמו כן החוזר מכיל לראשונה טבלאות מפורטות על הרכבי הארוחות והמזון לפי גילאים וכן טבלאות ייחודיות לתלמידי החינוך ההתיישבותי והחינוך המיוחד.

דגש מיוחד מושם על ההימנעות ממזונות עתירי סוכר ושומן וממזון מהיר.

הסטטוס: החלפה.

הוראות קודמות שהוראה זאת מבטלת

- סעיף 2.2-82 בחוזר הוראות הקבע עג/7(א), "הזנה וחינוך לתזונה נכונה במוסדות החינוך"
- סעיף 2.2-75 בחוזר הוראות הקבע עב/1(ב), "ההיבט התזונתי ביישום אופק חדש בגני הילדים"
- סעיף 2.2-63 בחוזר הוראות הקבע זס/8(א), "האיסור להפעיל הפסקת מתוקה"
- סעיף 2.2-61 בחוזר הוראות הקבע זס/3(א), "הזנה וחינוך לתזונה נכונה במוסדות החינוך"
- סעיף 2.2-50 בחוזר הוראות הקבע סה/1(א), "הזנה והסעדה במוסדות החינוך"
- סעיף 2.2-20 בחוזר הוראות הקבע סא/5(א), "הזנה וחינוך תזונתי בגן הילדים"

- סעיף 2.2-11 בחוזר הוראות הקבע תשס"א/1(א), "שבוע לימודים בן 41 שעות – ההיבט הבריאותי"
- סעיף 136 בחוזר מנכ"ל כב/11, "מסעדת בית הספר"
- סעיף 12 בחוזר מנכ"ל כה/1, "נוהל של חיסול מלאי מצרכים מקולקלים".

הוראות תקפות בנושאים קשורים

- סעיף 2.2-86 בחוזר הוראות הקבע עה/7(א), "תלמידים החולים במחלת הצליאק"
- סעיף 3.7-80 בחוזר הוראות הקבע עד/7(א), "תכנית ההזנה ברשות המקומית"
- סעיף 2.2-72 בחוזר הוראות הקבע עא/10(א), "הטמעת פעילות גופנית ותזונה מאוזנת באורח חיים פעיל ובריא במוסדות החינוך"
- סעיף 2.2-52 בחוזר הוראות הקבע סה/1(א), "רגישות יתר למזון בקרב ילדים".

הגורם האחראי

- א. **שם היחידה:** המינהל הפדגוגי
- ב. **בעל התפקיד:** המפקח על תחום הבריאות
- ג. **מספר הטלפון:** 02-5603220 ו-02-5603451
- ד. **כתובת הדוא"ל:** briut@education.gov.il

תוכן העניינים

1. המשנה החינוכית
  2. דגשים חינוכיים
  3. ההתארגנות להזנה
  4. הפעלת ספק ההזנה
  5. התפריט
  6. הפעלת מערך ההזנה במוסד החינוכי
  7. פיקוח ובקרה
  8. הבסיס התזונתי לקביעת הרכב התפריטים וגודל המנות
  9. ההזנה והארוחות בגני הילדים
  10. ארוחת הצהריים בבית הספר
  11. מכירת מזון במוסד החינוכי
  12. פרסום הרכב המזון המסופק או הנמכר בתחום המוסד החינוכי
  13. נספחים
- נספח א:** המלצות להורים להרכב ארוחת הבוקר בבית ולהרכב המזון המובא מהבית לבית הספר ולגן הילדים
- נספח ב:** הזנת תלמידים במסגרות הפנימייתיות המפוקחות על ידי המינהל לחינוך התיישבותי-פנימייתי ועליית הנוער
- נספח ג:** הנחיות המחלקה לבריאות הסביבה במשרד הבריאות להזנה במוסדות חינוך, בבתי ספר ובגני ילדים
- נספח ד:** תפקידי הדיאטנית במסגרת ההזנה
- נספח ה:** הנחיות ליישום מערך ההזנה במסגרות החינוך המיוחד.

1. המשנה החינוכית

המסגרת החינוכית היא מסגרת טובה ומתאימה להקניית חינוך והרגלים בתחום התזונה. במסגרת זו ייחשפו התלמידים לנושא מבחינה לימודית, והמסגרת החינוכית תחזק הרגלי אכילה בריאים, המבוססים על בחירה נכונה ועל שימוש בהמלצות מוסמכות.

דפוסי אכילה נכונים בגיל הילדות ובתקופת ההתבגרות מקדמים בריאות מיטבית, גדילה תקינה והתפתחות אינטלקטואלית רציפה ומסייעים במניעת בעיות בריאות כגון מחסור בברזל ובסידן, אנמיה, עודף משקל, השמנה והפרעות אכילה. לטווח הארוך תזונה מגוונת ומותאמת מונעת תחלואה כגון מחלות לב וכלי דם, סוכרת, סרטן ועוד.

היום התרחב הידע על הקשר בין תזונה בריאה לבין מיצוי הפוטנציאל הגנטי והחברתי של הילדים, והדגש הוא על קידום תזונה נאותה ועל מניעת מחלות כרוניות (למשל, עודף משקל, השמנה, עששת שיניים ועוד). נמצא כי תזונה המכילה מזון בעל ערך תזונתי נמוך כמו המזון המהיר עלולה לגרום לחסרים תזונתיים, לקשיים בריכוז ולעלייה במשקל. לעומת זאת מזון מגוון, מאוזן, עשיר בסיבים תזונתיים ודל בשומן, בסוכר ובמלח, ירקות ופירות, קטניות, דגנים מלאים ואגוזים (מגיל 5) – כל אלה מוסיפים בריאות, תורמים לאיכות חיים טובה יותר וליכולת הריכוז של הילדים.

המזון והשתייה הניתנים בהזנה או המוצעים במכונות לממכר מזון בקפיטריות, בקיוסקים ובמזנונים משמשים ארוחות במשך השעות במסגרת החינוכית; לפיכך יש חשיבות להרכבם.

2. דגשים חינוכיים

לארוחה במסגרת החינוכית יש היבטים חינוכיים-חברתיים. בגיל הרך הילד לומד לזהות את צרכיו ומפתח טעם אישי במזון. תהליך זה מושפע מאיכות המזון שהוא צורך, מכמותו ומדרך הגשתו. רצוי שהצוות החינוכי (המורה בביה"ס והגננת והסייעת בגן) ישתדל לאכול עם הילדים. לארוחה משותפת, עם מבוגר המשמש דוגמה אישית ודגם לחיקוי, יש חשיבות רבה בהעברת המסר החינוכי ובהפנמתו על ידי התלמידים.

עקרון הבחירה הנכונה הוא ערך בסיסי בבניית התפריט היומי. על התלמיד לבחור את מזונו על פי צרכיו, העדפותיו וטעמו האישי מתוך היצע של מזון מומלץ ובריא, על פי ההנחיות התזונתיות המקצועיות של הגורמים המוסמכים. עקרונות נוספים לבניית התפריט: הכרת מקורות המזון, השתתפות בחוויות גידול ירקות ופירות והתייחסות לשאריות מזון, לאשפה ולקיימות.

בפעילות חינוכית או חברתית המשלבת הבאת מזון, אספקת מזון או הכנתו יש לאפשר לתלמידים בעלי צרכים תזונתיים מיוחדים להיות שותפים ללא הגבלה.

באחריות ספק המזון לספק לתלמידים מזון איכותי, העונה על צרכיהם התזונתיים והבריאותיים, ולאפשר להם לקבל או לרכוש במחיר סביר ומפוקח מזון נאות מבחינת הכמות, הגיוון והאיזון.

לרשות בתי הספר וגני הילדים עומדות תכניות שונות בתחום התזונה שאפשר להיעזר בהן כבסיס לתהליך הלמידה וכדרך להטמעתו.

3. ההתארגנות להזנה

הקמתו והפעלתו של מערך ההזנה מחייבות התארגנות של כל השותפים בעשייה החינוכית, כמפורט להלן:

3.1 משרד החינוך

א. במוסדות שההזנה מאורגנת או מתקצבת בהם על ידי המשרד (על פי חוק ארוחה יומית והחלטות ממשלה או החלטת הנהלת המשרד) הדבר נעשה

באמצעות התקשרות של המשרד במכרז עם גורם המפעיל מינהלת הזנה עבור המשרד בהתאם לתנאי המכרז, ובין היתר התקשר עם ספקים של שירותי הזנה כדי שיספקו את ההזנה הנדרשת על פי הכללים הנדרשים למוסדות החינוך. המכרז של המשרד מגדיר את עקרונות הפעלה של מערך ההזנה, כמו גם את המכרזים שמינהלת ההזנה מפרסמת לשם התקשרות עם ספקי שירותי ההזנה. קביעת היקף הפעילות של הספקים ושיבוצם ברשויות ובמוסדות החינוך נעשים על ידי המשרד.

- ב. רשויות החינוך המקומיות ומוסדות החינוך יקבלו הודעה בדבר היקף זכאותם ופרטי הקשר של הספקים אשר נבחרו לספק את שירות ההזנה באזורם. על הרשות לוודא שנתוני מצבת התלמידים שבידיה מעודכנת לצורך התאמת מספר המנות למספר התלמידים.
- ג. התפריט החודשי נקבע על ידי דיאטנית/תזונאית לקראת סוף החודש, עבור החודש העוקב. זאת בהסתמך על המלצות משרד הבריאות ותוך הקפדה על שיקולים תזונתיים, תברואתיים וארגוניים והקפדה על תפריט מגוון המכיל מנה עשירה בחלבון, בדגנים, בירקות ובפרות.
- ד. לצוות החינוכי משקל מכריע בתיווך המזון הבריא לתלמידים ובשיתוף התלמידים בכל הקשור להתאמת התפריט לטעמים ולמשימות החלוקה של אריזות המזון.
- ה. במקרה של תקלה בהגעת המזון למוסד החינוכי, או במקרה של מזון החשוד כמקולקל, **על המוסד החינוכי ליידע מיידית את המנחה/ התזונאית האחראים עליו מטעם מינהלת תכנית ההזנה או כל נציג אחר של התכנית. אין להגיש מזון החשוד כמקולקל.**
- ו. הווטרינר הרשותי ראוי לבדוק את המזון המוגש במוסד החינוכי. במקרה של בעיה באיכות המזון על הווטרינר להודיע על כך מיידית לנציג מינהלת ההזנה באזור כדי לאפשר הגשת מנות חלופיות והמשך הטיפול בבעיה בשיתוף עם ספק המזון.
- ז. בכל מקרה של ילדים הסובלים מאלרגיה מסכנת חיים על ההורים להמציא אישור מרופא אלרגולוג. על סמך האישור הרפואי יוחלט על המשך ההזנה. אם לא קיימת מנה העונה על הצרכים, על ההורים לדאוג לצייד את הילד בארוחה מהבית.

3.2 הרשות המקומית

- א. לקראת פתיחת שנת הלימודים ישלחו אגף או מחלקת החינוך ברשות המקומית או הבעלות על המוסד החינוכי חוזר להנהלות של מוסדות החינוך בתחום הרשות שנושא "אורחות חיים במוסדות החינוך – הזנה והסעדה". החוזר ישמש לתזכורת, לרענון ולהדגשת חשיבותו של הנושא לתפקודו התקין של הילד, לבריאותו, להתנהגותו וליכולת הלמידה שלו. החוזר יכיל הנחיות בתחומים האלה:
  - החינוך התזונתי
  - הנחיות לתפריט מאוזן ובריא כמפורט בחוזר זה
  - הסדרי ההזנה במוסד החינוכי – ההיערכות לארגון תקין ולשיתוף הפעולה בין ההורים לרשות המקומית, בתיאום עם הנהלת המוסד החינוכי.
  - כללי ההתנהלות עם ספק שירותי ההזנה לצורך קבלת שירותי ההזנה כנדרש
  - תזכורת לחוקים, לתקנות ולהנחיות בנושא ההזנה

· הנחיות הוטרנר הרשותי.

ב. אגף/מחלקת החינוך ידווחו בתחילת שנת לימודים לוטרנר הרשותי או לממונה על התברואה ברשות באילו מוסדות תתקיים הזנה כדי לאפשר פיקוח תברואתי נאות.

3.3 הנהלת המוסד החינוכי

- א. על מנהל המוסד החינוכי ליידע את ההורים על אפשרויות אספקת המזון – הזנה מאורגנת או הבאת אוכל מהבית – ולפרט את שיעורי ההשתתפות של ההורים במימון ההזנה אם נדרש מהם מימון.
- ב. הנהלת המוסד החינוכי תבחר להורים כי לא תתאפשר בשום אופן אספקת מזון לתחומי המוסד החינוכי במהלך שעות הלימודים על ידי כל גורם שהוא, לבד מהספק שעמו מתקיימת התקשרות לצורך ההזנה.
- ג. במוסד החינוכי יפעל צוות שסייע בניהול מערך ההזנה. הצוות אינו כולל עובדי הוראה (אלא אם שעות הפעילות הן על חשבון שעות ההוראה).

4. הפעלת ספק הזנה

4.1 התקשרות עם הספק שלא במסגרת חוק ארוחה יומית לתלמיד, תכנית מכוח החלטת הממשלה או תכנית מכוח החלטת הנהלת משרד החינוך

- א. הרשות המקומית או הבעלות של המוסד החינוכי או ההורים יהיו הגורם המתקשר עם אחד מהספקים שייבחרו, בהתאם לכללי ההתקשרות הנדרשים על פי כל דין.
- ב. הרשות המקומית, או הבעלות של המוסד החינוכי, תקבע את אופן העברת התשלום – מההורים אליה או ישירות לספק.
- ג. ההתקשרות עם הספק תהיה לתקופה קצובה ומוסכמת מראש. בהסכם תעוגן זכותם של המוסד החינוכי, הרשות או הבעלות להאריך את ההתקשרות או להפסיקה.

4.2 מחויבויות הספק

- על הסכם ההתקשרות להטיל על הספקים מחויבויות לרמת שירות ואיכות גבוהה:
- א. על הספק לעמוד בתקנות ל"חוק הפיקוח על איכות המזון ולתזונה נכונה במוסדות חינוך" ובהנחיות בחוזר זה.
  - ב. על הספק להימנע מהשימוש במזון מעובד, המכיל פוספטים וניטרטים, והחל משנת הלימודים התשע"ח יהיו מותרים להגשה או למכירה רק מוצרים שיאושרו על ידי משרדי הבריאות והחינוך. כמו כן על הספק להימנע מטיגון המזון ולספק מזון מבושל, אפוי בתנור או מוכן בגריל.
  - ג. הספק יספק מזון כשר ויציג תעודת כשרות מגורם מוסמך על פי "חוק איסור הונאה בכשרות, התשמ"ג-1983" שתיבדק על ידי הרשות המקומית או על ידי הגורם המתקשר עם הספק. ספק המספק מזון למגזר הלא-יהודי בלבד יכול לפנות בבקשה להחריגו מחיוב זה. הספק יתחייב להמציא עותק של תעודת הכשרות גם להנהלת המוסד החינוכי.
  - ד. הספק נדרש להיערך לשינויים בתפריט לרגל אירועים מיוחדים, כגון טיולים ופעולות חוץ-מוסדיות או כל פעילות שאינה סדירה בהתאם לתכנית הפעילות של המוסד החינוכי, בתנאי שיקבל הודעה על כך מהנהלת המוסד החינוכי בזמן סביר מראש.
  - ה. צרכים תזונתיים רפואיים

1) בהתאם להזמנת אחראי ההזנה מטעם הגורם המתקשר עם הספק יכין הספק מנות אישיות מותאמות לתלמידים בעלי צרכים רפואיים תזונתיים על פי המידע שיימסר לאחראי על ההזנה מטעם הגורם המתקשר עם הספק על ידי ההורים ובאחריותם.

2) הספק יכין מנות אלה בהתאם לתנאים שיפורטו בתקנות לעניין זה.

1. אם קיימים במוסד החינוכי תלמידים הבוחרים לקבל תזונה צמחונית, על הספק – בתיאום עם אחראי ההזנה מטעם הגורם המתקשר עם הספק ועם ההורים – לנסות ולהתאים לתלמיד מנה צמחונית. יודגש כי הרכב המנה החלופית חייב להיעשות עם דיאטנית, או לקבל אישור של דיאטנית, ובנוסף לקבל את אישור ההורים מראש ובכתב, תוך הבהרה שהאחריות בעניין זה חלה עליהם.

2. מרגע יציאת המזון ממערך הייצור של קבלן המזון ועד לארוחה לא יעברו למעלה מ-4 שעות, ובפרק זמן זה יישמר המזון בתנאי תברואה וטמפרטורה מתאימים.

5. התפריט

5.1 כללי

- א. הרכב התפריט שייבחר ייקבע לפי התקנות לחוק ולפי הפירוט בחוזר זה. אפשר להתייעץ בנוסף עם דיאטנית מוסמכת להרכבת התפריט המקומי, והוא חייב לעמוד בכל ההנחיות.
- ב. **התפריט יהיה מגוון, ולא יכלול מזון מעובד, המכיל פוספטים וניטרטים, והחל משנת הלימודים התשע"ח יהיו מותרים להגשה או למכירה רק מוצרים שיאשרו על ידי משרדי הבריאות והחינוך. כמו כן לא יכלול התפריט מזון מטוגן, חטיפים, ממתקים ושתייה ממותקת.**
- ג. התפריט יפורסם מראש ויובא לידיעת ההורים והתלמידים.
- ד. **יש להעדיף הגשה בתפזורת**, באופן שכל הילדים יוכלו ליהנות מארוחה חמה ומותאמת תוך אפשרות בחירה מתוך המזון המוגש.
- ה. מומלץ – אך לא חובה – שעובדי ההוראה יאכלו גם הם עם התלמידים ובכך ישמשו להם דוגמה אישית.
- ו. השמן המומלץ לבישול ולתוספת לסלט הוא שמן קנולה. **יש להעדיף את השימוש בשמן לתיבול ולהימנע משימוש בתחליפים כמו רטבים מוכנים, מיונז, חמאה ומרגרינה.**
- ז. ספק המזון יהיה בעל רישיון יצרן ובעל אישורים נוספים, אם ידרשו, כמפורט בתקנות לעניין זה.
- ח.

5.2 עקרונות מנחים בתכנון ובבנייה של תפריט שבועי

- א. יש להציע פריטי מזון שונים מתוך מרכיבי הארוחה במהלך השבוע (לדוגמה: ממרכיב הדגנים תוגש בארוחת הבוקר ביום ראשון לחמנייה מדגן מלא, ביום שני יוגש לחם מלא, ביום שלישי תוגש פיתה מחיטה מלאה וכד').
- ב. לצורך הגיוון יש להימנע מהגשת מזון מסוים ביום קבוע בשבוע (לדוגמה: אין להגיש בכל יום שלישי קוסקוס עם ירקות).
- ג. יש להקפיד על הרכב הארוחה, על תדירות הגשת פריטי המזון ועל גודל המנות כמפורט בטבלאות בהמשך.
- ד. **יש להקפיד על גיוון בצבעים** בכל ארוחה (לדוגמה: מרק אפונה, קציצות דגים, אורז אדום ושעועית צהובה; אפשר להוסיף צבע למזון על ידי שימוש

- בעשבי תבלין טריים או בתבלינים כגון עירית, טרגון, שמיר, פפריקה מתוקה, קינמון וכורכום. רצוי להעדיף תבלינים בודדים ולא תערובות המכילות גם מלח בכמויות גדולות).
- ה. יש לעשות שימוש במגוון שיטות בישול כמו אידוי, אפייה וצלייה.
- ו. **אין להגיש מזון מטוגן.** עיקרון זה יישמר בתכנון כל ארוחה וכן בבניית התפריט השבועי.
- ז. **יש להתאים בין המנות בארוחה** (לדוגמה, מנה עם רוטב, כגון קציצות ברוטב עגבניות, תוגש עם תוספת היכולה לספוג את הרוטב (כגון אורז/קוסקוס/פירה).
- ח. **יש לחתוך את המזון בצורות חיתוך שונות** ובאופן שיתאים ליכולת האכילה של התלמידים לפי גילם (קוביות סלט ירקות, עיגולי גזר מבושלים, רצועות חזה עוף/הודו וכד').
- ט. **יש להקפיד על כללי הכשרות.**
- י. **לשתייה יש להגיש מים.** אפשר להגיש מים בקנקנים ולהוסיף קרח גרוס, נענע, לימונית, לואיזה ו/או פלחי לימון.
- יא. **אין להגיש שתייה ממותקת.**
- יב. יש להימנע מתיבול המנות המוגשות בסוכר, בסילאן, בדבש, בסוגי סירופ ובחומרים אחרים המוספים במהלך הבישול או הכנת המנה.
- יג. יש להפחית את השימוש במלח בהדרגה. אין להשתמש במזון עשיר בנתרן, כגון אבקות מרק, חמוצים, פיצוחים מלוחים (אין לתת פיצוחים לילדים מתחת לגיל 5), קטשופ (כולל מנות אישיות) ותערובות לתיבול.
- יד. יש להשתמש במנות דלות בשומן מן החי ובחלקי בשר בקר רזה.
- טו. יש לתכנן את רכישת המזון באופן שלא ייזרקו מנות ויחד עם זאת יספיקו לכל הילדים המעוניינים לאכול.
- טז. הרכב התפריטים, התאמת הגיוון במנות עשירות חלבון איכותיות (צמחוניות ובשריות) וחישוב הערכים התזונתיים ייעשו בהתייעצות עם דיאטנית.

5.3 הנחיות תפעוליות של המוסד החינוכי/הרשות לספק

- א. מנהל הבטיחות של מוסדות החינוך ו/או קב"ט מוסדות החינוך ברשות המקומית, בתיאום עם מנהל המוסד החינוכי, יקבעו עם ספק ההזנה נהלים קבועים לכניסה וליציאה של כלי הרכב המביאים את המזון. יש להקפיד שתנועת כלי הרכב של הספק לא תסכן את השהים במוסד החינוכי. ספקי הזנה שאין להם חוזה התקשרות להזנה מרוכזת כאמור בחוזר זה לא יותרו להיכנס למוסדות החינוך.
- ב. הארוחות תוגשנה לתלמידים במנות אישיות ארוזות מראש (כגון בחמגשית), או בצלחות, תוך חלוקה במקום מכלים מרכזיים שבהם הגיע המזון (בתפזורת), ויצורפו אליהן אבזרים נלווים: סכו"ם, כלי הגשה מתאימים, מצעית, מפית קטנה, כפפות חד-פעמיות להגשה ושקיות לאיסוף אשפה כיתתיות.
- ג. אם המזון מוגש בתפזורת, יש להקפיד על כללי היגיינה ולהשתמש בכלי הגשה מתאימים ובכפפות חד-פעמיות בעת החלוקה.
- ד. המזון יגיע למוסד החינוכי כ-45 דקות לפני הארוחה, כדי שתהיה שהות מספקת לחלוקת מכלי האחסון לכיתות, מחד גיסא, והמזון יהיה חם, מאידך גיסא. חלוקת מכלי האחסון לכיתות תתבצע לפני מועד ההתחלה של הפסקת האוכל.

ה. על הגורם המתקשר עם ספק המזון לוודא שהספק עומד בדרישות החוק והתקנות ובדרישות המפורטות בחוזר זה וכן בהנחיות המחלקה לבריאות הסביבה המפורטות בנספח ג של חוזר זה.

6. הפעלת מערך ההזנה במוסד החינוכי

6.1 תפקיד הרשות המקומית/הבעלות

- א. על הרשות לפעול על פי ההנחיות וההמלצות של משרדי החינוך והבריאות בכל הקשור להזנה, ובכלל זה הרכב המזון, כללי התברואה ושינוע המזון.
- ב. נציג אגף/מחלקת החינוך ייקח חלק בהיערכות ובארגון של הסדרי ההזנה, בקביעת גורם ההזנה, בהתארגנות לקראת הפעלתה, במעקב ובבקרה אחר הפעלתה לאורך השנה ובמשוב לקראת סיום השנה וההיערכות לשנת הלימודים שלאחריה.
- ג. אגף/מחלקת החינוך יתאמו עם המחלקות הרלוונטיות ברשות ויוודאו את ביצוען של הפעולות האלה:
  - 1) אספקת מכלי אשפה סגורים לאיסוף פסולת ושאריות מזון
  - 2) פינוי יומי של הפסולת בתום יום הלימודים
  - 3) התאמת פעילותה של חברת הניקיון לדרישות הנגזרות מהזנה מאורגנת
  - 4) הגדלת מינון ההדברה נגד מזיקים בהתאם לצורך.
- ד. הוטרניר של הרשות המקומית יסייע במסגרת תפקידו בבחירת ספק ההזנה, יבדוק עם הוטרניר ברשות שבתחומה ספק המזון פועל את כל הקשור לרישוי פעילותו ויהיה שותף לפיקוח על מערך ההזנה במוסדות החינוך.

6.2 תפקיד ההורים במערך ההזנה

- א. מערך ההזנה הוא כאמור חלק מתהליך חינוכי ובריאותי ואמצעי לסיפוק צורך, והוא חלק מאורח חיים בריא ומנוף לימודי בנושא התזונה לכל המשפחה, ולכן יש לערב את ההורים בתהליך.
- ב. אחראי ההזנה מטעם הגורם המתקשר עם הספק מחויב ליידע את כלל ההורים כי באחריותם להודיע למארגן ההזנה בכתב ולצרף אסמכתאות רפואיות, אם ישנן, על צרכים מיוחדים של ילדיהם בנושא התזונה, וזאת גם כדי לבדוק את האפשרות לאספקה של מנה מותאמת במקרה שבו מתקיימת הזנה מאורגנת.
- ג. באחריות ההורים לתלמידים בעלי צרכים תזונתיים רפואיים ליידע את האחראי על ההזנה מטעם הגורם המתקשר עם הספק, ובמקרה שמתקיימת הזנה מאורגנת גם את ספק המזון, על הצורך התזונתי רפואי ולהמציא להם אישורים רפואיים לכך. בהתאם לכתוב באישורים אלה תיבדק האפשרות לספק לתלמידים אלו את מנת המזון המתאימה או את הכיבוד הניתן בפעילות. כמו כן, באחריות ההורים לדאוג שילדיהם יהיו מודעים לעובדה שאינם יכולים לאכול כל דבר מזון המוגש בהזנה או לרכוש כל דבר מזון ברכישה עצמאית בשל רגישותם.
- ד. יש להמליץ להורים שאין לצייד את התלמידים בחטיפים ובמתקים, ובכלל זה "חטיפי בריאות", ולתת להורים הסבר מתאים לעניין.
- ה. ההורים, באמצעות הנהגת ההורים המוסדית, ישתתפו בצוות ההזנה שתפקידו מפורטים להלן.

6.3 תפקידי צוות ההזנה

- א. אם הוחלט על הזנה מאורגנת, על אחראי ההזנה מטעם הגורם המתקשר

- עם הספק להתייחס להחלטות הכרוכות במימון ההזנה ובקביעת הדרך לגביית התשלום מההורים ולפעול לגיבוש הסכמה לשיתוף פעולה של כלל ההורים, בהתאם לדין ולהוראות החלות בעניין.
- ב. בכל מקרה של הזנה מאורגנת התפריט צריך להתאים לכללים ולהמלצות בתקנות ובחוזר זה.
- ג. אחראי ההזנה מטעם הגורם המתקשר עם הספק יסדיר את ההתקשרות עם הספק בשיתוף הרשות המקומית/הבעלות ויעסוק בבחירת תפריט מגוון ובתכנון אופן ההגשה ומקום האכילה.
- ד. אחראי ההזנה מטעם הגורם המתקשר עם הספק יקבל משוב מהתלמידים ומההורים על שביעות הרצון מהאוכל: הטעם, האסתטיקה, הכמות, המגוון, צורת ההגשה, הניקיון וכו'. יש לקיים מעקב אחר הרכב המזון, הגיוון וגודל המנות ולטפל בשאריות המזון כנדרש. אחראי ההזנה יהיה מעורב בניהול הקשר עם הספק ובהתאמת השירות לצרכים ולדרישות של ההורים והתלמידים.
- ה. במקרה של אירוע חריג, כגון אי-תקינות המזון או חשד לפגם, על אחראי ההזנה מטעם הגורם המתקשר עם הספק לדווח על כך לספק, לווטרינר הרשותי, ללשכת הבריאות ולמנהל המוסד.

6.4 ארגון הארוחה בבית הספר ובכיתה

- א. מנהל המוסד החינוכי יוודא כי לכל התלמידים ניתנה האפשרות לאכול או להשתתף בארוחה המוגשת, אלא אם כן הם בחרו לאכול ארוחה שהביאו מביתם בבואם ליום הלימודים. יש לדאוג שלא יהיה תלמיד הרוצה לאכול ואינו יכול בשל קושי כלכלי. המנהל יפנה בנושא לרשות המקומית או לבעלות על המוסד החינוכי.
- ב. הארוחה תתקיים במסגרת הכיתתית או בכל מרחב שיוקצה לכך.
- ג. יש להקפיד על כללי היגיינה לפני הארוחה ואחריה ולהנחות את התלמידים לשטוף ידיים לפני הארוחה ואחריה.
- ד. מועד הארוחה החמה לא יהיה על חשבון זמנו של עובד ההוראה.
- ה. בתום הארוחה יש לוודא שהמנות העודפות תיאספנה ותטופלנה בהתאם למדיניות שתיקבע בבית הספר, שהפסולת תיאסף לשקיות האשפה המיועדות לכך ולא לפח האשפה הכיתתי ושלא יישארו בכיתה שיירי מזון מכל סוג. יש לאוורר את הכיתה בתום הארוחה. מוסדות חינוך המקפידים על הפרדת פסולת ינהגו בהתאם למדיניות שנקבעה.
- ו. במהלך הארוחה יש לשמור על אווירה תרבותית ועל התנהגות הולמת.
- ז. יש לנצל את זמן הארוחה לחיזוק התנהגויות מקדמות בריאות ונימוסי שולחן, לשיח חינוכי ולרגיעה.

7. פיקוח ובקרה

- 7.1 חשוב להדגיש שכל מי שעוסק במכירה או בהספקת מזון, **בתמורה או שלא בתמורה**, חייב לעמוד בתנאים הקבועים בהוראות החוק לפיקוח על איכות המזון ועל תזונה נכונה במוסדות חינוך ובתקנות מכוחו ובהנחיות חוזר המנכ"ל.
- 7.2 על הרשות המקומית/הבעלות לוודא שהוטרינר של הרשות המקומית יהיה שותף לפיקוח על מערך ההזנה במוסדות החינוך ברשות ובנוסף יבצע גם את הפעולות האלה:
- א. בדיקה מדגמית של כלי הרכב המובילים את המזון למוסדות החינוך באמצעות ביקורות קבועות וביקורות פתע (על פי הנהוג ברשות המקומית)
- ב. פיקוח שלא ייעשה שימוש בשאריות המזון להאכלת בעלי חיים

- ג. טיפול בדיווחי אחראי ההזנה מטעם הגורם המתקשר עם הספק במקרה של אירוע חריג, כגון אי-תקינות המזון או חשד לפגם במזון
- ד. סיוע לפיקוח התברואי של הרשות המקומית בהקפדה על אופן פינוי הפסולת ועל הניקיון.

8. הבסיס התזונתי לקביעת הרכב התפריטים וגודל המנות

8.1 טבלאות המפרטות את רכיבי המזון לכלל התלמידים

הטבלאות שלהלן מיועדות לכל המסגרות החינוכיות המספקות מזון במהלך שהות הילדים במסגרת. הן מבוססות על ההוראות ועל ההמלצות של משרד הבריאות המתייחסות לגיוון התפריט ולאכילה מסודרת, ומדגישות את החשיבות של שתיית מים ושל אכילת ירקות, פירות, קטניות ודגנים מלאים. דגש מיוחד ניתן להקפדה על תפריט עשיר בברזל בארוחת הצהריים.

טבלה 1: סטנדרטים תזונתיים לתפריט ארוחת הצהריים

אנרגיה	33% מס"כ האנרגיה המפורטת בטבלה 2
ברזל	10% מהכמות היומית לפי הגיל
שומן	25%-30% מהקלוריות במנה
שומן רווי	עד 10% מס"כ האנרגיה היומית
רמת הפחמימות	50%-55% מס"כ האנרגיה לפי הגיל
כמות המלח בארוחה[1]	2 גר' (780 מ"ג נתרן)

טבלה 2: סטנדרטים של רכיבי תזונה לתפריטי ארוחת הצהריים

הגיל	כמות האנרגיה היומית בקלוריות	כמות האנרגיה בארוחה	כמות הפחמימות המרבית (בגר')	כמות השומן המרבית (בגר')	כמות הברזל בארוחה (במ"ג)	כמות הנתרן בארוחה (במ"ג) ¹
3	1400	490	67	16	4	330
4-5	1400-1700	520	71	17	5	400
6-8	1500-1700	550	76	18	5	400
9-13	1900-2200	680	93	22	4	500
14-18	2200-2900	850	117	28	6.5	500

טבלה 3: הסטנדרטים הנדרשים להגדרת מנות עשירות בחלבון

כל מנה עשירה בחלבון תכיל לפחות את כמות החלבון והברזל ולא יותר מכמות השומן והנתרן הרשומות להלן ב-100 גרם מזון מוכן לאכילה.

מקור החלבון	חלבון (בגר')	שומן (בגר')	ברזל (במ"ג)	נתרן (במ"ג)
בשר בקר/הודו/עוף	29-24	13-6	3.5-2.5	400
בשר טחון: בקר/הודו/עוף	19-16 [2]	20-13	2.3-1.3	400
דג	20-18	10	1.4-1.1	200
מנה צמחונית	18-13	15-10	2.0-1.8	250

טבלה 4: כמות השמן בארוחה לפי גיל

חישוב כמות השמן כולל את השמן במזון המבושול ואת השמן המוסף לסלטים.

הגיל	כמות השמן בארוחת צהריים	החלוקה
5-3	10 גר'	5 גר' לסלט +5 גר' לבישול
8-6	15 גר'	5 גר' לסלט +10 גר' לבישול
18-9	20 גר'	5 גר' לסלט +15 גר' לבישול

8.2 תזונת תלמידים הסובלים מבעיות בריאות או מרגישות למזון

- א. עקב החשש מתגובות אלרגיות לרכיבים ולמזונות מסוימים בקרב ילדים יש לברר עם ההורים לפני התחלת ההזנה מיהם התלמידים בעלי הצרכים המיוחדים ולהיערך בהתאם.
- ב. כל המנות המיוחדות המיועדות לתלמידים בעלי צרכים תזונתיים רפואיים מיוחדים צריכות להיות ארוזות בצבע שונה ומסומנות בסימון מיוחד ובולט.
- ג. על אחראי ההזנה מטעם הגורם המתקשר עם הספק להקפיד על החלוקה של מנות מיוחדות אלה ולייעד אותן רק לתלמידים בעלי הצרכים התזונתיים הרפואיים המיוחדים.
- ד. לגבי כל מגבלה תזונתית יש לקבל אישור של דיאטנית להרכב התפריט.

9. ההזנה והארוחות בגני הילדים

9.1 כללי

בגני הילדים נדרש לגלות עירנות לאכילה הסדירה של כל הילדים וכן לשינויים קיצוניים החלים בהרגלי האכילה שלהם. התנהגות חריגה (אי-אכילה או אכילה מופרזת) דורשת בדיקה והסבת תשומת לבם של ההורים, ובמקרים חריגים המלצה להורים לפנות לייעוץ של גורם מקצועי. נדרש להתאים את ההזנה למשך השהייה בגן וכן לצורכיהם ולטעמם האישי של הילדים.

ההחלטה לקיים הזנה משותפת בגן הילדים נתונה לשיקול דעתה הבלעדי של הגננת מנהלת הגן, והיא אוטונומית להנהיג או לא להנהיג הזנה משותפת בגן

בשנת לימודים מסוימת. הגננת תסביר ותבהיר להורים את חשיבות התזונה המאוזנת והמגוונת הן בבית, לפני היציאה לגן, והן במהלך השהייה בגן, ותפרוס בפניהם את אפשרויות ההיערכות להזנה בגן. העברת מידע והדרכה מעשית בנושא התזונה יכולות להתקיים גם במפגש בין דיאטנית מוסמכת להורים.

לגיוון המזון ולהתאמתו לטעמו האישי של הילד חשיבות רבה במיוחד בגיל הרך. הרגלי תזונה נכונים יגבירו אצל הילד את המודעות לאכילה מגוונת ומאוזנת.

חשוב להמליץ להורי הילדים שלפני ההגעה לגן יאכלו הילדים ארוחת בוקר המכילה מאכלים עשירים בסיידן. ארוחה כזו יכולה להיות כוס חלב, דגני בוקר – לא ממותקים – עם חלב, פרוסה מרוחה בטחינה, בגבינה, בחמוס או בכל ממרח או פרוסה עם ביצה.

אלה תפקידי הסייעת בהזנה (מתוך חוזר מינהל השלטון המקומי – הגף לכוח אדם ושכר ברשויות המקומיות):

הסייעת בגן אחראית על גיבוש תפריט המזון בתיאום עם הגננת ועל הזמנת המצרכים בהתאם, על הכנת מצרכי המזון לקראת הארוחה ועל עריכת השולחן והגשת המזון. כמו כן עליה לוודא את בטיחות האוכל בהתאם להנחיות הבטיחות ולוודא כי הילדים אוכלים.

עם סיום הארוחה הסייעת אחראית על פינוי השולחן, על הדחת הכלים ועל ארגון המטבח. כמו כן היא אחראית על רכישת ציוד ההזנה בתיאום עם מנהלת הגן ועם הרשות המקומית או עם הבעלות.

9.2 עקרונות יסוד להכנה/להגשה של מזון וארוחות בגן הילדים

- א. יש להקפיד כי הירקות והפירות שיוגשו בגן יהיו טריים ועונתיים.
- ב. יש להגיש שתייה של מי ברז. אפשר להוסיף קרח גרוס, נענע, לימונית, לואיזה ופלחי לימון או תפוז.
- ג. מומלץ שכל הדגנים (דגני בוקר, לחמים שונים, מאכלי דגנים) יהיו מלאים.
- ד. אין להמליח את המזון, אין להשתמש באבקות מרק ואין לעשות שימוש במלחייה בגן.
- ה. אין להוסיף למזון סוכר או תחליפי סוכר (דבש, סילאן, סירופ ואחרים).
- ו. בארוחה צמחונית יש להציע ירק או פרי עשיר בוויטמין C לשיפור ספיגת הברזל שמקורו בצומח (ראה פירוט בטבלה 11, "גודל מנה לפירות").
- ז. ביום שבו המנה החלבונית עשויה מקטניות אין לתת תוספת של קטניות.
- ח. מהקטניות אפשר להכין תבשילים שונים כמו קציצות אפויות, קטניות ברוטב, גולש קטניות ועוד.
- ט. **גודל המנה הרשום בהנחיות מתייחס למשקל מנה מבושלת.**
- י. יש להנחות את ההורים לא להביא לגן חטיפים, ממתקים ושתייה מתוקה.

9.3 הרכבי ארוחת עשר בגן הילדים

- א. בגני ילדים שבהם הגננת מנהלת הגן בוחרת להנהיג הזנה משותפת מומלץ שהתלמידים יכינו את הארוחה בעזרת הסייעת כדי שהם יפתחו קשרי גומלין, יתנסו בהכנת ארוחות קלות וירכשו כישורים תוך חשיפה לשונה וקבלתו.
- ב. הגננת תמליץ להורים שהרכב ארוחת עשר המובאת מהבית – במקרים שאין הזנה מאורגנת – ייתן מענה לצרכים התזונתיים למשך שהות ארוכה

ג. כל ארוחת עשר תכלול 5 גר' (כפית אחת) שמן (בסלטים ובחביתות).

מרכיבי הארוחה	פריטי המזון	התדירות ב-6 ימים	גודל המנה
מוצרי חלב	קוטג' 5% / גבינה לבנה 5% / לבנה 5%	4	25 גרם (1.5 כפות)
	גבינה צהובה 9% גבינה מותכת 7% גבינה צפתית 5%	1	15 גרם (1 כף)
	חלב/לבן/יוגורט	1	גביע 180 - 200 מ"ל
תוספות וממרחים	ביצה קשה/חביתה	2	30 גרם (1/2 ביצה)
	סרדין/טונה/סלט חמוס עד 15% שומן	2	25 גרם (כף וחצי)
	טחינה גולמית (עדיף משומשום מלא)/אבוקדו/ חמאת בוטנים לא ממותקת	2	15 גרם (1 כף)
דגנים מלאים	לחם/לחמנייה מקמח מלא	4	60 גרם (2 פרוסות)
	פיתה מקמח מלא	1	50 גרם (חצי פיתה) או לחמניה קטנה
	דגני בוקר שאינם ממותקים	1	30 גרם (3/4 כוס חד פעמית)
ירקות	ירקות חיים	כל יום	100 גרם (1 יחידה)
שתייה	מים	כל יום	

ד. טבלה 5: ארוחת עשר בגן: ההרכב, התדירות וגודל המנה

9.4 ארוחת הצהריים בגן הילדים

- א. בגנים שניתנת בהם ארוחה בשרית יש להשתמש במערכת כלים נוספת או במערכת כלים חד-פעמית.
- ב. רצוי לקיים ארוחה משותפת סביב שולחנות, תוך הקפדה על הרגלי אכילה ועל נימוסי שולחן נאותים. משך הארוחה יהיה כ-20 דקות לפחות. אפשר לקיים מזנון חופשי, כאמור לעיל, המאפשר בחירת מזון מועדף על ידי הילד על פי צרכיו, טעמו ובחירתו. בחירת המזון המבוססת על הנאה ועל פיתוח טעם אישי ועל ידע שנרכש מעודדת עצמאות ורכישת הרגלים ודפוסי התנהגות.
- ג. חשוב להקפיד על אכילה של פריט אחד לפחות מכל קבוצות המזון, וכן שהילד יטעם ויאכל ירקות, מנה עשירה בחלבון ומנה עשירה בפחמימות בכל ארוחה.

ד. יש להקפיד על תנאי תברואה נאותים, על ניקיון ועל בטיחות. בהתאם לכך יש לוודא את זמינותם ואת תקינותם של אמצעי חימום המזון ושל מקרר לאחסון מזון ושתייה הדורשים תנאי קירור.

ה. בגני הילדים שמכינים בהם את הארוחה החמה יש לעמוד בדרישות משרד הבריאות המתפרסמות בחוזר זה.

ו. צוות הגן יקפיד –

- שהירקות והפירות יישטפו בסבון ובמים זורמים;
- שהמזון המיועד לקירור יאוחסן במקרר;
- שהסועדים ירחצו את הידיים לפני כל אחת מהארוחות ואחריה;
- שכוסות השתייה האישיות תהיינה מסומנות;
- שמקום האכילה יהיה אסתטי, מואר ונקי והשולחנות יהיו ערוכים בצורה נאה;
- שהגישה לשולחנות תהיה בטיחותית ונוחה והישיבה תהיה מרווחת.

ז. **טבלה 6: ארוחת הצהריים בגן הילדים: ההרכב, התדירות וגודל המנה**

מרכיבי הארוחה	פריטי המזון	התדירות ב-5 ימים	גודל המנה לפי הגיל[3]	
			3 שנים	4-5 שנים
המנה העיקרית – מנה עשירה בחלבון	חזה הודו/חזה עוף/פרגית	1	60 גר'	80 גר'
	כרעיים (ללא עור ועצמות)/שניצל עוף/הודו	1	60 גר'	80 גר'
	בשר בקר: גולש/טחון	1	60 גר'	80 גר'
	דג ללא עצמות (פילה)/קציצות דג	1	80 גר'	100 גר'
	מנה צמחונית – קטניות מבושלות: עדשים/אפונה/חמוס/לוביה/שעועית יבשה בצבעים שונים[4]	1	60 גר'	80 גר'
דגנים/קטניות[5]	/ גריסים/ קוסקוס/תירס/קינואה	1	120 גר'	160 גר'
	חיטה/בורגול/כוסמת/אורז מלא	1	100 גר'	130 גר'
	עדשים/גרירי חמוס/ אפונה יבשה/ שועית יבשה	2	80 גר'	110 גר'
	תפוח אדמה/בטטה/פתיתים אפויים/ ספגטי/ פסטה	1	130 גר'	170 גר'
ירקות	מגוון ירקות (עגבניה, חסה, מלפפון, גזר, פלפל בצבעים, קולרבי, כרוב)	5	חצי כוס=65 גר'	כוס אחת=130 גר'
ירקות מבושלים	מגוון ירקות(גזר, קישוא, דלעת, חציל, שעועית ירוקה וצהובה, כרוב, כרובית, סלרי, תערובת ירקות)	5	חצי כוס=80 גר'	חצי כוס=80 גר'
פירות	פרי העונה	5	חצי יחידות	חצי יחידה
שתייה	מים	5	חופשי	

ח. טבלה 7: ארוחת צהריים צמחונית (מנות עשירות בחלבון) - התדירות וגודל המנה

מרכיבי הארוחה	פריטי המזון	התדירות	גודל המנה לפי הגיל	
			3 שנים	4-5 שנים
מנה עשירה בחלבון	קטניות מבושלות: שעועית, יבשה, עדשים, אפונה, חמוס	2	60 גר'	80 גר'
	פתית סויה: קציצות	1	60 גר'	80 גר'
	טופו: רצועות/קציצות/ גולש/מוקפץ	1	60 גר'	80 גר'
דגן מלא/ קטניות				

כוס אחת 130 גר'	3/4 כוס 100 גר'	1	חיטה/ בורגול/ כוסמת/ אורז	
160 גר'	120 גר'	1	קוסקוס/ גריסים/ קינואה/ תירס	
110 גר'	80 גר'	2	חמוס/ שועית יבשה/ עדשים/ אפונה	
170 גר'	130 גר'	1	תפוז"א/ בטטה/ פתיתים/ ספטי	
1 כוס = 120 גר'	1/2 כוס = 65 גר'	5	מגוון ירקות (עגבניה, חסה, מלפפון, גזר, פלפל בצבעים, קולרבי, כרוב)	ירקות חיים
1/2 כוס = 80 גר'	1/2 כוס = 80 גר'	5	ירקות מגוונים מבושלים, מאודים וכד'	ירקות מבושלים
1/2 פרי	1/2 פרי	5	פרי העונה (ראה טבלה 10 לסוגים ולגודל מנה; יש להעדיף פרי עשיר בוויטמין C)	פירות במנות
חופשי		5	מים	שתייה

9.5 ארוחת ה"טעימה" בגן הילדים

מומלץ להגיש לילדים בארוחת ה"טעימה" חצי כריך מלחם מקמח מלא עם אחד מהממרחים המומלצים וירק או פרי. לילדים שאינם מעוניינים בחצי הכריך הנוסף עם ירק אפשר להציע 2 מנות ירק או פרי. את הטעימה הנוספת יש להגיש כשעה וחצי לפני סיום יום הלימודים הרשמי.

9.6 כיבוד בימי הולדת ובאירועים

- א. הכיבוד בימי הולדת יהיה תוספת לארוחה הניתנת בגן ולא במקומה. על הכיבוד ועל הרכבו יוחלט בשיתוף עם ההורים ובכפיפות לכללים המפורטים בחוזר זה.
- ב. מומלץ כי הכיבוד יכלול ירקות מגוונים, פירות מגוונים ומים.
- ג. בימי הולדת אפשר להגיש גם עוגת יום הולדת, שתחולק בזמן המסיבה למנות אישיות.
- ד. בחגים ובאירועים יש להתאים את הכיבוד לאופי החג או האירוע ולמאכלים המזוהים עמו.
- ה. מומלץ לשתף את הילדים בהכנת הכיבוד, בחלוקתו למנות אישיות ובהגשתו.
- ו. מומלץ לרכז את ימי ההולדת ולחגוג לכמה ילדים במשותף פעם בתקופה כדי למנוע צריכת כיבוד ועוגות בתדירות גבוהה.

10. ארוחת הצהריים בבית הספר

ארוחת הצהריים היא אחת משלוש הארוחות הבסיסיות בתפריט היומי. ארוחה זו צריכה להיות מגוונת ומותאמת לגיל התלמידים, לצורכיהם האישיים ולמנהגי האכילה שלהם, ועליה לכלול את כל מרכיבי המזון כמפורט בטבלאות שלהלן:

טבלה 8: ארוחת צהריים בשרית – התדירות וגודל המנה

גודל המנה לפי הגיל			התדירות	פריטי המזון	מרכיבי הארוחה
18-14 שנים	13-9 שנים	8-6 שנים			
120 גר'	120 גר'	100 גר'	1	חזה הודו/חזה עוף/פרגית/שניצל/נתח בשר שלם	המנה העיקרית
200 גר'	200 גר'	165 גר'	1	כרעי עוף נקי (עדיף ללא עור ועצמות)	
120 גר'	120 גר'	100 גר'	1	קציצות הודו/בקר, בולונז	
150 גר'	150 גר'	120 גר'	1	דג ללא עצמות (פילה) נתח שלם	
120 גר'	120 גר'	100 גר'	1	מנה צמחונית: [1] קטניות מבושלות – שעועית יבשה/עדשים/אפונה/חמוס	
1.5 כוסות	1.5 כוסות	כוס אחת	3	אורז/חיטה/גריסים/כוסמת/בורגול/קינואה/קוסקוס/תירס/פתיתים/מקרונים/ספגטי/תפוז"א/בטטה	דגנים מלאים/קטניות [2]
1.5 כוסות	1.5 כוסות	כוס אחת	2	אפונה יבשה/עדשים/שעועית לבנה/חמוס	
150 גר'	150 גר'	150 גר'	5	מלפפון/עגבניה/כרוב/קישוא/גזר/פלפל בצבעים/חסה/כרובית/חציל	ירקות חיים
50 גר'	50 גר'	50 גר'	5	ירקות מבושלים: קישוא, פלפלים עם עגבניות, חצילים	ירקות מבושלים
כוס אחת	כוס אחת	כוס אחת	5	תפוח, אגס, אפרסק, משמש, מלון, אבטיח, בננה, תפוז, קלמנטינה	פירות
- 60 80 גר'	-	-	5	חמוס/טחינה/טונה/חצילים בטחינה/אבוקדו עם ביצה	סלט מורכב

שתייה	מים	5	חופשי
-------	-----	---	-------

טבלה 9: תפריט צמחוני (מנות עשירות בחלבון) - התדירות וגודל המנה

מרכיב הארוחה	פריטי המזון	התדירות ב-5 ימים	גודל המנה לפי הגיל	
			8-6 שנים	18-9 שנים
מנה עיקרית עשירה בחלבון	קטניות מבושלות: שעועית יבשה, עדשים, אפונה, חמוס	2	100 גר'	120 גר'
	פתיתי סויה: קציצות	1	100 גר'	120 גר'
	טופו: רצועות/קציצות/גולש/ מוקפץ	2	100 גר'	120 גר'

טבלה 10: גודל המנה לפירות

הפרי	הגודל	המשקל עם הקליפה והגרעין ^[8]
אגס	1 בינוני	120 גר'
אבטיח ללא גרעינים	2 כוסות	370 גר'
אפרסק	2 בינוניים	150 גר'
בננה	1 קטנה	90 גר'
מלון ^[9]	1/4 מלון	180 גר'
משמש	4 בינוניים	140 גר'
מנגו	חצי קטן	140 גר'
נקטרינה	2 בינוניים	140 גר'
סלט פרות ללא תוספת סוכר	כוס אחת	170 גר'
פומלה ⁹	חצי בינונית	300 גר'
קלמנטינה ⁹	2 יחידות	150 גר'
שזיף	3 בינוניים	140 גר'
תפוז ⁹	1 בינוני	150 גר'
תפוח עץ	1 בינוני	120 גר'
מגוון פרות יבשים		50 גר'
תות שדה ⁹	6 בינוניים	120 גר'

11. מכירת מזון במוסד החינוכי

11.1 כללי

- א. הנהלת המוסד החינוכי, ההורים, התלמידים והרשות המקומית או הבעלות על המוסד החינוכי יגיעו להחלטה משותפת על מכירת מזון ומשקאות בשטח המוסד החינוכי.
- ב. ההחלטה המשותפת כאמור לעיל תכלול קביעה של **אמצעי המכירה** – מזון, קיוסק, קפטריה או מכונות אוטומטיות לממכר מזון ומשקאות – וכן **של הרכב המזון ושל המחירים על פי כל דין. זאת בתנאי שיעמדו בדרישות התפריט והרכב המזון בחוזר זה ובתקנות לחוק, וכן שייקבע אחראי שאינו עובד הוראה על פעילות הספק** (להלן "אחראי מכירת המזון").
- ג. ההחלטה האמורה תהיה מבוססת על ההבנה שנדרש שינוי בהרכב המזון והשתייה ממזון חד-גוני, מטוגן ועשיר בשומנים ובסוכרים למזון ולשתייה בעלי ערכים תזונתיים וכמותיים מותאמים – שינוי שהוא חיוני לשמירה על הבריאות ולמניעת השמנה ומחלות הנגרמות עקב ההשמנה.
- ד. קביעת התפריט והיצע המזון תיעשה על פי ההנחיות התזונתיות להרכב המזון בחוזר זה ובתקנות לחוק.
- ה. אחראי מכירת המזון יקפיד שהרכב המזון והשתייה הנמכרים במוסד או המובאים יהיו על פי ההנחיות כאמור ועל פי כל דין, וזאת בתיאום עם ספק המזון/מפעיל הקיוסק (שיידרשו לעמוד בכללים האמורים) ו/או עם הרשות המקומית (אם חוזה ההתקשרות הוא בין הרשות לזכיון).
- ו. במסגרת ההתקשרות עם מפעיל אמצעי המכירה יש לכרוך הצבה של מכלים לאיסוף בקבוקים למחזור במתחם בית הספר.

11.2 מכירה או הגשה של מזון בקיוסקים, במכונות, במזנונים או בפעילות שבה נמכר, מוגש או מובא מזון

א. רישוי ותנאי סביבה

- כל מזון, קפיטריה או קיוסק במוסד החינוכי חייבים **ברישיון עסק** תקף מהרשות המקומית ויעמדו תחת **הפיקוח הנדרש על פי כל דין**. כמו כן, כל מזון, קפטריה או קיוסק חייבים בתעודת כשרות מהגורם המוסמך כנדרש בחוק איסור הונאה בכשרות המצוין לעיל. כל זה באחריות אחראי מכירת המזון.
  - סביבת המזון, הקפיטריה או הקיוסק תהיה נקייה ואסתטית, ובסמוך לה יוצבו פחי אשפה.
  - המרחב של המזון, הקפטריה או הקיוסק יהיה מרווח ונעים, ורצוי שיכלול מערכת ישיבה לשימוש בעת האכילה.
  - **אסור להציב במזון, בקפטריה, בקיוסק או בסביבתם פרסומת מסחרית מכל סוג שהוא.**
  - יש לפרסם ברבים את היצע המזון, את הרכבו ואת מחירו.
- ב. **הצבת המכונות האוטומטיות לממכר מזון ומשקאות**
- מיקום המכונות יהיה נגיש ונוח, תוך הקפדה על כללי בטיחות.
  - יש להציב בצמוד למכונות המזון והמשקאות פח אשפה לאיסוף הפסולת ומכלי מחזור מתאימים.
  - המרחב בסמוך למכונה צריך להיות מרווח ונעים, ורצוי שיכלול מערכת ישיבה כגון ספסלים, כיסאות ושולחנות

לשימוש בשעת האכילה והצללה.

- **המכונות וסביבתן חייבות להיות נקיות מכל פרסומת מסחרית.** על הספק לוודא כי הסימון התזונתי האנגרטי (הקלורי) של המזון במכונה יהיה גלוי ונגיש לרוכשים לפני הרכישה.
- מפרט המזון המוצע למכירה במכונות חייב להיות על פי כל דין.

ג. רשימת המזונות המותרים להגשה או למכירה

- פרי טרי/סלט פרות טרי/פרות חתוכים
- סלט ירקות טרי
- ירקות חתוכים בתוספת גבינה עד 5%
- כריכים או לחמניות או פיתות מקמח מלא עם המילויים והממרחים האלה: ביצה קשה, חביתה מביצה אחת, גבינה צהובה עד 9% שומן, גבינה לבנה/קוטג'/צפתית עד 5% שומן, חמוס עד 9% שומן, טחינה, פסטרמה בעלת אחוז חלבון גבוה, טונה, סרדינים, אבוקדו, חמאת בוטנים לא ממותקת, **בתוספת ירק**, כגון פרוסת עגבנייה ומלפפון, חסה, גזר מגורר, רצועות פלפל ורוקט (לפחות שני מרכיבי מילוי יהיו לא חלביים למען תלמידים הסובלים מרגישויות למוצרי חלב), וכן כריכים מלחם נטול גלוטן לתלמידים החולים בצליאק
- יוגורט טבעי או לבן (עד 3% שומן)
- מנה אישית של קרקרים עם מלח עד 200 מ"ג ועד 3% שומן וקופסה קטנה של טונה או גבינה לבנה עד 5%
- מנה אישית (30 גר') של דגני בוקר, עשירים בסיבים תזונתיים המכילים חצי כפית סוכר לכל היותר ורמות נמוכות של שומן, או מנה של גרנולה בתוספת מנת חלב או יוגורט עד 3% שומן (150 מ"ל)
- תערובת פרות יבשים ללא ציפוי מלח, סוכר או בצק (בגני ילדים ללא פיצוחים)
- תפוח אדמה מבושל/אפוי עם ירקות/טונה/קטניות/פטריות/יוגורט 3%
- סוגי בשרים – חזה בקר, עוף או הודו – עשויים בגריל או מעל מצלה, **לא מטוגנים**
- פילה דג (ללא עצמות) אפוי או מבושל/מאודה, **לא מטוגן**
- טופו אפוי או מבושל/מאודה, **לא מטוגן**
- קלחי תירס מבושלים
- סלט קטניות עם ירקות
- פשטידה/לאזניה/קיש/של ירקות וגבינות
- פסטה/רביולי ברוטב עגבניות וטופו/גבינה עד 9% שומן
- מרק מינסטרונה מירקות טריים/קפואים, מקטניות ומדגנים ללא אבקות מרק
- סלט בהרכבה אישית בתוספת מנה עשירה בחלבון כמו גבינה/טונה/גרגר/חמוס/ביצה קשה/טופו/עדשים בצבעים שונים.

ד. מזונות אסורים להגשה או למכירה

אסור למכור, לספק או להגיש בשטח המוסד החינוכי – בגני הילדים ובבתי הספר – ממתקים וחטיפים עתירי שומן, מלח וסוכר, וכן משקאות ומוצרים מתוקים וממותקים. להלן הפירוט:

- מזונות מטוגנים ועשירים בשומן, כגון צ'יפס, חטיפים מלוחים, קרקרים מעל 3% שומן
- מיני מאפה עשירים בשומן, כגון בורקס, מלאווח, ג'חנן
- מזון מעובד מהחי ומהצומח, המכיל פוספטים וניטרטים, כגון נקניקיות, המבורגרים, קבב, שניצלים מעובדים ו/או מטוגנים, והחל משנת הלימודים התשע"ח יהיו מותרים למכירה רק מוצרים שיאושרו על ידי משרדי הבריאות והחינוך
- מזונות עשירים בסוכר, כגון עוגות, עוגיות, רוג'לך, קרואסונים, ופלים, ממתקים, סוכריות ממינים שונים
- מנות אישיות מתועשות להכנה מהירה של מרקים ומאכלים אחרים.

ה. משקאות מותרים למכירה, לאספקה או להגשה

המשקאות המותרים הם מים וחלב בלבד. יודגש כי אסור לחלוטין לכלול בהיצע השתייה במזנונים, במכונות, בקיוסקים או בכל אירוע שמוגשים בו מזון ושתייה משקאות מתוקים וממותקים.

ו. משקאות אסורים למכירה, לאספקה או להגשה

המשקאות האסורים הם שתייה מתוקה, מיצים, משקאות דיאטטיים, ברד ומשקאות אנרגיה.

12. פרסום הרכב המזון המסופק או הנמכר בתחום המוסד החינוכי

12.1 אחריות הספק

על ספק המזון או על הגורם המספק או המוכר מזון במוסד החינוכי, בתמורה או שלא בתמורה, לפרסם את הרכב המזון ואת ערכו התזונתי, כמפורט להלן:

א. מזון המוגש במסגרת הזנה מאורגנת

על הספק לפרסם את הרכב המזון ואת ערכו התזונתי: עליו להעביר מידע זה לרשות המקומית ולמנהל המוסד החינוכי כדי שהמנהל יעביר את המידע להורים.

ב. מזון המיועד למכירה בקיוסקים, במזנון או במכונות אוטומטיות למכירת מזון או שתייה

על הספק או על מפעיל הקיוסק, המזנון והמכונה האוטומטית לפרסם את הרכב המזון ואת ערכו התזונתי על גבי שילוט בולט, בצורה ברורה ובהירה, במקום נגיש לתלמידים, כדי לאפשר להם לעיין במפרט בעת רכישת המזון.

12.2 אחריות מנהל המוסד החינוכי

א. מנהל המוסד החינוכי לא יאפשר אספקה או מכירה של מזון במוסד החינוכי אם לא קוימו סעיפים 4 (א) (1) ו-2 (2) ל"חוק לפיקוח על איכות המזון ותזונה נכונה במוסדות החינוך, התשע"ד-2014".

ב. מנהל המוסד החינוכי יקבל מידי הספק הצהרה כי המזון המסופק או הנמכר עומד בדרישות החוק.

- ג. בתחילת כל שנת לימודים יעביר מנהל המוסד החינוכי לנציג ועד ההורים ולנציג מועצת התלמידים העתק של ההצהרות כפי שניתנו על ידי הספק.
- ד. מנהל המוסד החינוכי יעביר למנהל המחוז לא יאוחר מ-1 בנובמבר בכל שנת לימודים דוח בדבר אופן ההספקה והמכירה של מזון בתחום המוסד החינוכי.

-
1. הרמות המצוינות ייכנסו לתוקף החל משנת 2017, בעקבות התקדמות התכנית הלאומית להפחתת נטרן במזון בישראל.
  2. כמות החלבון מן החי.
  3. משקל המנה אינו כולל את הציפוי.
  4. מגוון המנות העשירות בחלבון הצמחוניות יהיה על פי התפריט לארוחות הצהריים הצמחוניות (ראה בטבלה 7). כל שבוע תוגש מנה צמחונית אחת שונה בארוחה בשרית.
  5. אפשר להגיש דגנים עם קטניות כמנה מעורבת אחת, או בנפרד, בכמויות המפורטות בטבלה. ביום שמוגשת בו מנה עשירה בחלבון צמחונית מקטניות אין צורך לתת תוספת של קטניות לדגנים.
  6. בתפריט הבשרי תוגש כחלופה מנה צמחונית אחת שונה ממגוון המנות הצמחוניות העשירות בחלבון המובאות בטבלה 9 להלן. הגיוון יהיה של 4 מנות צמחוניות שונות בחודש.
  7. אפשר להגיש דגנים עם קטניות כמנה מעורבת אחת או בהגשה נפרדת. ביום שמגישים מנה צמחונית עשירה בחלבון מקטניות אין צורך לשלב קטניות ודגנים.
  8. כל פריט במשקל הרשום תורם כ-60 קלוריות.
  9. פרי עשיר בויטמין C.

י"ב בתמוז, התשע"ה

29 יוני 2015

מס' חוזר: 10/2015

**הנדון: הנחיות משרד הבריאות בנושא תזונת ילדים בצהרונים ובמסגרות חינוכיות אחרות
"לאכול ולגדול בצהרונים". גילאים 3-10 שנים**

תת היחידה המפיצה: המחלקה לתזונה
מילות מפתח: תזונה בריאה, תזונת ילדים, מזון בצהרונים

1. **מטרה:** לפרט את התנאים הנדרשים למזון מגוון בעל ערך תזונתי נאות המתאים לצרכי ילדים ותלמידים בצהרונים בישראל, על מנת לשמש כקווים מנחים לעוסקים בתחום: מפעלי הסעדה, גורמים המזמינים מזון לצהרונים, מורים, גנות והורים.
2. **מועד תחולה:** מיידי
3. **קישור לחוזרים:** אין חוזרים קודמים בנושא זה עד היום. החוזר מבוסס על הנחיות "לאכול ולגדול" עידכוני 2006, 2009, 2012 והנחיות לבתי הספר 2006.

4. רקע

ילדים נמצאים במשך שעות רבות במסגרות חינוכיות המספקות הזנה. במהלך השנים האחרונות, חל גידול במספר היילדים הנמצאים במסגרות חינוכיות שונות. במקביל, חל שינוי בתפיסת בריאות הילד, תוך העברת הדגש בתכניות ממניעת חסרים תזונתיים (מחסור בחלבון לדוגמה) לקידום תזונה נאותה רכישת דפוסי אכילה בריאים ומניעת מחלות כרוניות. כבר מהגיל הרך קיימת חשיבות רבה להקניית הרגלי אכילה נכונים וחינוך לתזונה מקיימת. לפיכך, יש הכרח לאמץ מדיניות שתבטיח אורח חיים פעיל ובריא ולהטמיע סטנדרטים גבוהים של מזון ותזונה בכל הקשור לארוחות ואכילה במסגרות החינוכיות.

סטנדרטים אלו כוללים שמירה על בריאות, בטיחות, איכות וכמות המזון, תברואה, סביבה תומכת ריגשית וחברתית והתאמת הרכב, איכות והרגלי האכילה לפי גיל. קיום הסטנדרטים יאפשר קווים מנחים לצורכי תזונה וחינוך תזונתי של הילדים אשר יישומם צפוי להשליך רבות על בריאות האוכלוסייה בהווה ובעתיד.

מצורף לוח הגדרות מפורט- נספח 2, לצורך הכרת המונחים בהם נעשה שימוש בהנחיות.

5. תמיכה מדעית:

קיים קשר הדוק בין תזונת הילד לבין מיצוי פוטנציאל הגדילה שלו, התפתחותו הפיזית, הקוגניטיבית והרגשית, בריאותו ויכולת הלמידה שלו. תזונה בריאה קשורה לבריאות טובה יותר במהלך החיים; מההיריון דרך הילדות, הבגרות והזקנה. קשרים אלו תורמים לפיתוח ההון האנושי הבריאותי והחברתי של האוכלוסייה בישראל.

היום התרחב הידע על הקשר בין תזונה בריאה לבין מיצוי הפוטנציאל הגנטי והחברתי של ילדים; הדגש הוא על קידום תזונה בריאה, נאותה ומניעת מחלות כרוניות (למשל, עודף משקל, השמנה, עששת שיניים ועוד).

במהלך השנים האחרונות, חל גידול במספר הילדים הנמצאים בצהרונים ובמועדוניות הכוללים הגשת ארוחות. לכן, יש משנה חשיבות להקפדה על תזונה בריאה, דהיינו, לספק מזון מגוון ומאוזן, עשיר בסיבים תזונתיים, דל בשומן ומלח, הכולל ירקות, פירות, בשר, מוצרי חלב, קטניות, דגנים מלאים ואגוזים (מגיל 5). מזונות אלו תורמים לבריאות טובה, לאיכות חיים ואף ליכולת ריכוז טובה יותר בילדים.

התזונה המבוססת על המוצרים שהוזכרו לעיל נקראת דיאטה ים תיכונית. דיאטה זו נחקרה רבות ונחשבת כמונעת מחלות כרוניות האופייניות בעיקר לעולם המערבי.

חינוך תזונתי מביטיח ומקדם הרגלי אכילה בריאים של אוכלוסייה בכלל ובילדים בפרט. על כן יש לפתח, לקיים ולקדם חינוך תזונתי מלווה למסגרת ההזנה. על החינוך התזונתי לעמוד בעקרונות התזונה הבריאה, זאת באמצעות תזונאים/דיאטנים מוכרים על ידי משרד הבריאות שיכולים גם ללוות מקצועית את מפעל ההזנה.

ההנחיות שלהלן מיועדות לכל המסגרות החינוכיות המספקות מזון במהלך שהות הילדים במסגרת. במסגרות המפוקחות על ידי משרד החינוך יתבצע גם פיקוח על ביצוען במסגרת מפעל ההזנה. במסגרות שאינן מפוקחות הן ישמשו כקווים מנחים לגורמים המתקשרים עם ספקי המזון, לצוות החינוכי ולהורים.

ההנחיות מבוססות על ההמלצות התזונתיות לצריכת רכיבי תזונה DRI's (2011-1997)¹, על המלצות ההזנה הבית ספרית בארה"ב² ועל ההנחיות לתזונה נבונה לילדים ובני נוער של משרד הבריאות. הן מתייחסות לגיוון התפריט, לאכילה מסודרת, מדגישות את חשיבות השתייה בכלל ושתיית מים בפרט, שמות דגש על אכילת ירקות, פירות, קטניות ודגנים מלאים. דגש מיוחד ניתן בנוהל זה לתפריט עשיר בברזל בארוחות הצהריים. פירוט הבסיס המדעי להנחיות נמצא בנספח 1 בנוהל זה.

6. פרוט ההנחיות:

עקרונות מנחים בתכנון ובניית תפריט שבועי:

- הגשת ארוחות בתפזורת – היתרונות של שיטה זו: שמירה על חום, הגשה נאותה של מזון, קידום תרבות אכילה שמירה על קיימות סביבתית וחברתית, שמירה על טעם ומרקם המזון.
- מומלץ כי גם עובדי ההוראה יאכלו יחד עם הילדים, וכך ישמשו כמודל ודוגמה אישית לדפוסי אכילה בריאים.

¹ ההמלצות התזונתיות לרכיבי תזונה (DRI's 2011-1997)

² המלצות ההזנה הבית ספרית בארה"ב Woo Baidal JA, Taveras EM. Protecting Progress against Childhood Obesity - The National School Lunch Program 2014; nejm.org

• **גיוון בפריטי המזון מתוך מרכיבי הארוחה:**

- א. הגשת פריטי מזון שונים מתוך מרכיבי הארוחה **במהלך היום**. (לדוגמה: ממוצרי חלב בארוחת הבוקר תוגש גבינה לבנה ובארוחת המנחה תוגש גבינת קוטיג').
- ב. הגשת פריטי מזון שונים מתוך מרכיבי הארוחה **במהלך השבוע**. (לדוגמה: ממרכיב הדגנים, בארוחת הצהריים ביום ראשון יוגש אורז מלא, ביום שני יוגש קוסקוס מלא, ביום שלישי יוגש מקרוני מחיטה מלאה וכך הלאה).
- ג. יש לגוון כך שמזון מסוים לא יוגש תמיד באותו יום בשבוע. לדוגמה: לא בכל יום שלישי יוגש קוסקוס עם ירקות מהמרק.
- **תדירות הגשת פריטי המזון:** יש לשמור על תדירות הגשת המזון וגודלי מנה כמפורט בטבלאות 1-5 בהמשך.
- **הקפדה על גיוון בצבעים** בכל ארוחה (לדוגמה: מרק אפונה, קציצות דגים, אורז אדום ושעועית צהובה. ניתן להוסיף צבע למזון על ידי שימוש בעשבי תיבול טריים או בתבלינים, כגון: עירית, טרגון, שמיר, פפריקה מתוקה, קינמון, כורכום).
- **שיטות בישול:** יש לעשות שימוש במגוון שיטות בישול כמו: אידוי, אפייה, צלייה.
- **אין להגיש מזון מטוגן.** עיקרון זה ישמר בתכנון כל ארוחה וכן בבניית התפריט השבועי.
- **ההתאמה בין המנות בארוחה:** מנה עם רוטב (לדוגמה קציצות ברוטב עגבניות) תוגש עם תוספת אשר יכולה לספוג את הרוטב (כגון אורז/ קוסקוס/ פירה).
- **הצגת המזון בצורות חיתוך שונות:** החיתוך יהיה מותאם ליכולת האכילה לפי גיל; לדוגמה קוביות (סלט ירקות), עיגולים (עיגולי גזר מבושלים), רצועות (חזה עוף/הודו), מחית (פירה).
- **הקפדה על כללי הכשרות הנדרשת.**
- **שתייה:** יש להגיש מים - מי ברז בלבד.
- **אין להגיש שתייה ממותקת.** ניתן להגיש קנקני מים עם קרח גרוס, נענע, לימונית, לואיזה ו/או פלחי לימון.
- **סוכר:** יש להימנע מתיבול המנות המוגשות בחומרים הבאים: סוכר, סילאן, דבש, סוגי סירופ ואחרים המוספים במהלך הבישול או הכנת המנה.
- **מלח:** יש להפחית את השימוש במלח בהדרגה. אין להשתמש במזון עשיר בנתרן כגון: אבקות מרק, חמוצים, פיצוחים מלוחים (אין לתת פיצוחים מתחת לגיל 5), קטשופ (כולל מנות אישיות) ותערובות לתיבול.

- **שומנים:** יש להשתמש במנות דלות שומן מן החי ובחלקי בשר בקר רזה. יש להגיש עוף ללא עור.
- השמן המומלץ לבשול ולתוספת לסלט הוא שמן קנולה. יש להעדיף השימוש בשמן לתיבול ולהימנע משמוש בתחליפים כמו רטבים מוכנים, מיוז, חמאה, מרגרינה.
- ספק המזון יהיה בעל רישיון יצרן ואישורים נוספים על פי קביעת שרות המזון הארצי.
- **ילדים בעלי רגישויות מזון:** כדי להבטיח מגוון מזונות יש להקפיד על הכנה והגשת שמונה מנות מוכנות ייעודיות שונות. ספק המנות הייחודיות יהיה מוכר ומאושר לאספקת מנות אלו.
- יש לתכנן את רכישת המזון כך שמספר המנות וגודלן יספיקו לכל הילדים המעוניינים לאכול ושלא יזרקו מנות בגלל עודף.
- **ייעוץ דיאטטי:** ייעוץ בהרכב התפריטים, הבטחת הגיוון במנות איכותיות עשירות חלבון (צמחוניות ובשריות), חישוב הערכים התזונתיים, הקפדה על ערך תזונתי כולל של הארוחות.
- יש לדאוג לכל הילדים המעוניינים גם אילו שאין ידם משגת לשלם על הארוחות יקבלו ארוחה חמה.

עקרונות בעת הגשת המזון בצהרונים

1. יש להקפיד כי הירקות והפירות שיוגשו בגן יהיו טריים ועונתיים.
2. **כל הדגנים יהיו מלאים:** (דגני בוקר לחמים שונים, מאכלי דגנים) תוך שנה מהחלת נוהל זה. במשך השנה יתקיים מעבר הדרגתי לדגנים מלאים.
3. **שימוש בקטשופ:** בשנה הראשונה להחלת נוהל זה ניתן יהיה להוסיף לתפריט קטשופ פעם בשבוע. החל משנת הלימודים אשר תתחיל בספטמבר 2016 לא יוגש קטשופ במהלך הארוחות בבתי הספר (וזאת על מנת לאפשר שינוי הרגלים הדרגתי להגיע להרגלים אכילה בריאים).
4. **אין להמליח את המזון:** אין להשתמש באבקות מרק ואין לעשות שימוש במלחיה בצהרון.
5. **אין להוסיף למזון סוכר** או תחליפי סוכר (דבש, סילאן, סירופ ואחרים).
6. בארוחה צמחוניית יש להציע ירק או פרי עשיר בויטמין C לשיפור ספיגת הברזל שמקורו בצומח- ראה פרוט בטבלה 11 "גודל מנה לפירות".
7. ביום בו המנה החלבונית עשויה מקטניות אין לתת תוספת של קטניות.
8. **קטניות:** ניתן להכין תבשילים שונים מקטניות כמו קציצות אפויות, קטניות ברוטב, גולש קטניות ועוד.

הרכב הארוחות; הגיוון וגודל המנות

טבלה 1: ארוחת צהרים לילדים גילאי 3-5 שנים, תדירות וגודל מנות

טבלאות ארוחת הצהרים מותאמות לפי קבוצות גיל. הטבלה מציגה עקרונות עליהם בנוי תפריט המיועד לילדים וכוללת את **מרכיבי** הארוחה, **התדירות** של פריטי המזון ו**גודל המנה** להגשה.

מרכיבי הארוחה	פריטי מזון	תדירות ב-5 ימים	משקל פריט מזון לפי גיל בגרם	
			3 שנים	4-5 שנים
מנה עשירת חלבון תפריט בשרי	חזה הודו/ חזה עוף/ פרגית מנתח שלם	1	60 ג'	80 ג'
	כרעיים (ללא עור ועצמות/שניצל עוף/הודו) מנתח שלם*	1	60 ג'	80 ג'
	בשר בקר: גולש/ טחון	1	60 ג'	80 ג'
	דג ללא עצמות (פילה)/ קציצות דג	1	80 ג'	100 ג'
	מנה צמחונית**קטניות מבושלות: עדשים/אפונה/חמוס/לובייה/שעועית יבשה בצבעים שונים	1	60 ג'	80 ג'
דגניים/קטני ות***	אורז מלא/ גריסים/ קוסקוס/גרעי חמוס	2	120 ג'	160 ג'
	חיטה/בורגול/קינואה		100 ג'	130 ג'
	כוסמת/תירס/ספגטי/אורז לבן/ עדשים/פתיתים אפויים/אפונה יבשה	2	80 ג'	110 ג'
	תפוח אדמה / בטטה /שעועית יבשה	1	130 ג'	170 ג'
ירקות	מגוון ירקות (עגבנייה, חסה, מלפפון, גזר, פלפל בצבעים, קולרבי, כרוב)	5	1/2 כוס = 65 ג'	1 כוס = 130 ג'
ירקות מבושלים	מגוון ירקות(גזר, קישוא, דלעת, חציל, שעועית ירוקה וצהובה, כרוב, כרובית, סלרי, תערובת ירקות)	5	1/2 כוס = 80 ג'	1/2 כוס = 80 ג'
פירות	פרי העונה נקי, ללא קליפה וגרעינים	5	1 1/2 יחידה	1/2 יחידה
שתייה	מים	5	חופשי	

* משקל המנה לא כולל את הציפוי.

** מגוון המנות עשירות החלבון הצמחוניות יהיה על פי הגוון שבטבלה 2 של התפריט הצמחוני, הגיוון יהיה לפחות 4 מנות צמחוניות שונות בחודש. כל שבוע תוגש מנה צמחונית אחת שונה בארוחה בשרית.

*** ניתן להגיש דגניים עם קטניות, כמנה מעורבת אחת או בהגשה נפרדת בכמויות ככתוב בטבלה; אין צורך לתת תוספת של קטניות לדגניים ביום בו יש מנה עשירת חלבון צמחונית מקטניות.

טבלה 2: ארוחת צהרים צמחונית - הגדרת תדירות וגודל מנה עשירת חלבון

מרכיבי הארוחה	פריטי מזון	תדירות	כמויות	
			3 שנים	5-4 שנים
מנה עשירת חלבון בגרם	קטניות מבושלות: שעועית יבשה, עדשים, אפונה, חומס	2	60 ג'י	80 ג'י
	פתיתי סויה: קציצות	1	60 ג'י	80 ג'י
	סופו: רצועות/קציצות/ גולש/ מוקפץ	1	60 ג'י	80 ג'י
	דג ללא עצמות (פילה) מבושל/ קציצות דג מבושלות	1	80 ג'י	100 ג'י
דגנים בכוס ובגרם	מידה בנפח (כוס) חיטה/ בורגול/ קוסקוס	2	100 ג'י	1 כוס = 130 ג'י
	אורז מלא/גריסים/ מקרוני/תירס	2	120 ג'י	160 ג'י
	ספגטי /אורז לבן/ כוסמת/ פתיתים	1	80 ג'י	110 ג'י
	תפוי"א/ בטטה	1	130 ג'י	170 ג'י
ירקות חיים	מגוון ירקות (עגבניה, חסה, מלפפון, גזר, פלפל בצבעים, קולרבי, כרוב)	5	1/2 כוס = 65 ג'י	1 כוס = 130 ג'י
ירקות מבושלים בכוס ובגרם	מידה בנפח (כוס) ירקות מגוונים מבושלים, מאודים, חיים	5	1/2 כוס = 80 ג'י	1/2 כוס = 80 ג'י
פירות במנות	פרי העונה (ראה טבלה 10 לסוגים וגודל מנה) יש להקפיד על פרי עשיר בויטמין C	5	1/4 פרי	1/4 פרי
שתייה כוס	מים – חופשי	5		

ארוחת צהריים גילאי 6-10 שנים

טבלה 3: ארוחת צהריים בשרית - תדירות וגודל מנה

מרכיבי הארוחה	פריטי מזון	תדירות בחמישה ימים	גילאי 8-6	גילאי 10-9
מנה עיקרית	חזה הודו/ חזה עוף/פרגית שניצל/ נתח בשר שלם	1	100	120
	כרעיים עוף (עם עור ועצמות)	1	165	200
	קציצות הודו/בקר, בולונז /	1	100	120
	דג ללא עצמות (פילה) נתח שלם	1	120	150
	קטניות מבושלות*: שעועית יבשה/עדשים/אפונה/חומס	1	100	120
תוספת 1	אורז/ חיטה/ גריסים/ כוסמת/ בורגול/ קינואה/ קוסקוס/ תירס/ תפויא/ פתיתים/ מקרוני/ ספגטי	3	1	1 1/2
	דגנים (כמפורט למעלה)	2	1 { 2/3 1/3	1 1/2 { 1 1/3
אפונה יבשה/ עדשים/ שעועית לבנה/ חומס				
תוספת 2	מלפפון/ עגבניה/ כרוב/ קשוא/ גזר/ פלפל בצבעים/ חסה/ כרובית/ חציל	5	150	150
פירות	תפוח עץ, אגס, אפרסק, משמש, מלון, אבטיח, בנה, תפוז, קלמנטינה	5	1	1
שתייה	מים – חופשי	5		

* בארוחה בשרית כל שבוע תוגש מנה צמחונית אחת שונה. מגוון המנות עשירות החלבון הצמחונית יהיה על פי הרשום בטבלה 4 בתפריט הצמחונית. הגיוון יהיה לפחות 4 מנות צמחונית שונות בחודש. יום בו יש מנה עשירת חלבון צמחונית מקטניות, אין צורך לשלב קטניות ודגנים.

** תוספת 1: ניתן להגיש דגנים עם קטניות, כמנה מעורבת אחת.

טבלה 4: מנות עשירות חלבון, תפריט צמחוני - תדירות וגודל מנות

גודל מנה בגרם	גודל מנה בגרם	תדירות בחמישה ימים	פריטי מזון	
גילאי 9-10	גילאי 6-8			
120 ג'	100 ג'	2	קטניות מבושלות: שעועית יבשה, עדשים, אפונה, חומס- נזיד	מנה עיקרית עשירת חלבון בגרם
120 ג'	100 ג'	1	קציצות מבושלות, גולש פתיתי סויה: קציצות/ בולונז	
120 ג'	100 ג'	1	טופו: רצועות/קציצות/גולש/מוקפץ	מנה עיקרית עשירת חלבון בגרם
150 ג'	120 ג'	1	דג ללא עצמות (פילה)/ קציצות דג	
1 ½	1	5	אורז/ חיטה/ גריסים/ כוסמת/ בורגול/ קינואה/ קוסקוס/ תירס/ תפוז/	תוספת 1
150	150	5	מלפפון/ עגבניה/ כרוב/ קשוא/ גזר/ פלפל בצבעים/ חסה/ (כרובית/ חציל) ²	תוספת 2
1	1	5	תפוח עץ, אגס, אפרסק, משמש, מלון, אבטיח, בננה, תפוז, קלמנטינה	פירות
		5	מים – חופשי	שתייה

טבלה 5: גודל מנה לפירות

כל פריט במשקל הרשום תורם כ- 60 קלוריות יפרי עשיר בויטמין C

הפרי	גודל	משקל עם קליפה וגרעין
אגס	1 בינוני	120 גר'
אבטיח ללא גרעינים	2 כוסות	370 גר'
אפרסק	2 בינוניים	150 גר'
בננה	1 קטנה	90 גר'
מלון*	1/3 מלון	180 גר'
משמש	4 בינוניים	140 גר'
מנגו	1/2 קטן	140 גר'
נקטרינה	2 בינוניים	140 גר'
סלט פירות ללא תוספת סוכר	1 כוס	170 גר'
פומלה*	1/2 בינונית	300 גר'
קלמנטינה*	2 יחידות	150 גר'
שזיף	4 בינוני	140 גר'
תפוז*	1 בינוני	150 גר'
תפוח עץ	1 בינוני	120 גר'
מגוון פירות יבשים		50 גר'
תות שדה*	6 בינוניים	120 גר'

המלצות לגבי מכירת מזון במתחם בו מתקיים הצהרון:

אין למכור או להגיש בשטח בית הספר הגנים והצהרונים ממתקים וחטיפים לא בריאים, עתירי שומן, מלח וסוכר, משקאות ומוצרים מתוקים. להלן המרוט:

- מזונות מטוגנים ועשירים בשומן, כגון ציפס, חטיפים מלוחים, קרקרים מעל 3% שומן, מיני מאפה עשירים בשומן, כגון בורקס, מלאווח, גיחון.
- מזון מוכן מראש-מעובד מהחי ומהצומח: נקניקיות, המבורגים, קבב, שניצלים מעובדים ו/או מטוגנים.
- מזונות עשירים בסוכר כגון: עוגות, עוגיות, רוג'לך, קרואסונים, ופלים, ממתקים, סוכריות ממיינים שונים.
- שתייה מתוקה, מיצים, משקאות דיאטטיים, ברד, משקאות אנרגיה.
- מנות אישיות מתועשות להכנה מהירה של מרקים ומאכלים אחרים.

הנחיות כלליות להכנת והגשת מזון:

- המוצרים יהיו טריים, עם סימון תזונתי כנדרש בחוק (למזון ארוז מראש), ויעמדו בתאריך התפוגה.
- יש להבטיח שהטיפול במזון יעשה על פי הנחיות המחלקה לבריאות הסביבה במשרד הבריאות http://www.health.gov.il/hozer/bz17_2011.pdf <http://www.health.gov.il/hozer/bsv23052005.pdf>
- יש להתעדכן על פי חוזרים אשר יפורסמו מעת לעת על ידי משרד החינוך או על ידי משרד הבריאות.

פרסום הרכב המזון המסופק או הנמכר בתחום המוסד החינוכי

על ספק המזון או גורם המספק או מוכר מזון במוסד החינוכי, בתמורה או שלא בתמורה, לפרסם את הרכב המזון וערכו התזונתי – על הספק להוסיף את המידע לפי דרישה המפורט לעיל.

א. מזון המוגש במסגרת הזנה מאורגנת:

1. יש לפרסם את הרכב המזון וערכו התזונתי ל-100 גרם מעל גבי אריזת המנה האישית או על גבי מארז הצובר במידה והמזון מסופק בתפוזות.
2. יש להעביר מידע על הרכב המזון במנה וערכו התזונתי ב-100 גרם למנהל המוסד החינוכי כדי שזה יעבירו להורים.

ב. מזון הניתן למכירה בקיוסקים, במזנון או במכונות אוטומטיות למכירת מזון או שתייה:

1. על הספק או מפעיל הקיוסק לפרסם את הרכב המזון וערכו התזונתי מעל גבי שילוט בולט בצורה ברורה ובהירה במקום נגיש לתלמידים כדי לאפשר לתלמידים לעיין במפרט בעת שהם רוכשים את המזון.
2. יש לפרסם את הרכב המזון או המשקה וערכו התזונתי על גבי המכונה האוטומטית במקום בולט ונראה לעין.
3. הורים יקבלו את הרכב המזון וערכו התזונתי על פי בקשתם למזונות הנמכרים במסגרת החינוכית.

המלצות לאחריות הרשות המקומית

1. הקמת ועדת תזונה ברשות הכוללת את המנהל, או מי מטעמו, אחראי ההזנה, דיאטנית הקייטרינג או הרשות, נציגי צוות הצהרונים, ועד הורים ועד תלמידים.
2. הרשות המקומית והצהרון לא יאפשרו אספקת מזון במסגרת, שאינה עומדת בסעיפים 2 ו-3 לחוק ההזנה.
3. הרשות והצהרון יקבלו מידי הספק הצהרה כי אכן המזון המסופק או הנמכר עומד בדרישות החוק.
4. בתחילת כל שנת לימודים הרשות והצהרון יעבירו מידע לתלמידים ולהורים על ההסדרים המתקיימים במסגרת החינוכית בנוגע להזנה: מהו מבחר והרכב המזון, מחירים ועלויות למנת מזון בהזנה או במכונה אוטומטית.
5. הרשות תרכיז דווח מפורט מ-1 בנובמבר כל שנת לימודים, על אופן האספקה של מזון בתחום המסגרות החינוכיות ובו פירוט על ההזנה, שם הספק, הרכב המזון המוגש או נמכר במכוונות האוטומטיות. הרשות תפעל ותתריע על כל חריגה בתקנות אלה.

שילוב ועד ההורים במסגרת ההזנה:

ההורים כקבוצה מאורגנת וכפרטים יכולים לקדם את יישום ההזנה במסגרות החינוכיות. בין השאר מומלץ כי יעודדו את הילדים לאכול, לבדוק ולהעביר ממצאים על מזון לא אכיל ולא בטוח, יתמכו בביה"ס או במתנ"ס באירגון ההזנה ברמה שבועית ויומיומית, יבדקו כמה ילדים אוכלים, יהיו בקשר עם נציג הקייטרינג, ישתתפו בבחירת התפריט על פי עקרונות מנחים (במסמך זה) ויתנו משוב חיובי על אכילה, הגשה נאותה ועל הרכב תפריט על פי הנדרש ועוד.

תפקיד הדיאטנית במסגרת מפעל ההזנה:

- בניית פרופיל קהילתי הכולל את קהלי היעד (בתי ספר גנים צהרונים מעונות ואוכלוסיות אחרות), הכרת הצרכים והמאפיינים האחרים, מספר הארוחות הניתנות, שעות שהיה במסגרות, מבחר המזון הקיים, הציוד ויכולות האחסון, הבישול, ההכנה ומקצועיות הטבחים.
- בניית מערך הזנה המעודד קידום תזונה בריאה מקיימת ובטוחה על פי הצרכים התזונתיים של ילדי בית הספר והתייחסות לצרכי צוות בית הספר.
- הרכבת תפריטים, התאמת גודל מנות, יצירת טווח מנות ותחליפים עד שבועיים ללא חזרה.
- חישוב מתכונים ותפריטים מבחינת ערכים תזונתיים, עדכון אחת לשנה.
- הערכת צריכת המזון ותצפיות בנקודות הקצה כולל הובלת המזון.
- הערכת שביעות הרצון של האוכלים, באמצעות איסוף מידע וריאיון המנהלים, המורים/גננות/עוזרות גנת, ההורים.
- ריכוז כשלים/ ליקויים וההנחיות לתיקון הליקויים ומתן מענה לבעיות שעולות בנקודות הקצה.
- חישוב עלויות ביחס לערך התזונתי.
- הדרכת עובדי הקייטרינג.

- הדרכת הצרכנים בנושא המזון המוגש ותרומתו הבריאותית למורים למנהלים לילדים ולהורים, כולל הדרכת עובדי ההוראה בנוגע לאופן הכנסת מזון חדש ולא מוכר לתפריט.
- שותפה לקביעת מדיניות בית ספרית בנושא תזונה.
- שותפה ומובילה את ועדת התזונה של בית הספר.
- ביקורות ופיקוח בנקודות קצה (בבתי הספר).
- להיות מעורבת עם הצוות שעובד על תכנון עצי מוצר ולבצע בקרה על חומרי הגלם שמשמשים לארוחה.

ילדים עם צרכים תזונתיים ייחודיים

בכל המקרים הבאים יש צורך בהתייעצות עם דיאטנית מומחית בתחום המחלה הספציפית לצורך התאמת תפריט אישי. התפריט וההסבר על המחלה והתנהלות היומיומיים יעשו במערכות הרפואה בבתי החולים או בקהילה. ילד עם אחד מהצרכים הבאים יגיע לצהרון מצויד בתפריט ייעודי מותאם שהוכן ע"י דיאטנית, והצהרון יגיש את הארוחות בהתאם לתפריט זה.

רגישות ואלרגיה למזון:

תגובות של הגוף לרכיב במזון הגורם לתופעות של פריחה, שלשולים הקאות עד לסכנת חיים. קימות רגישויות ואלרגיות לחלב, שומשום, לבוטנים, לביצה, לדגים ועוד. ילד שאובחן ע"י רופא אלרגולוג חייב להצטייד באישור מתאים ולידע את בית הספר בנדון. המזון שילד זה מקבל יהיה מותאם לצרכיו ולסוג האלרגיה שלו. יש הכרח להכין את המזון לא חשיפה לאלרגן המסוים ולהבטיח אי חשיפה משנית של המזון במפעל הייצור. המזון יהיה ארוז ומסומן עם שם הרכב המזון המיוחד.

צליאק:

הצליאק ידועה גם בשמות דגנת וחרסת. מאופיינת בתסמינים במערכת העיכול כתוצאה מנזק דלקתי לרירית המעי ופגיעה ביכולת הספיגה, הנובעת מאכילת מזון המכיל את חלבון הגלוטן. גלוטן הוא חלבון שנמצא בחיטה, שעורה, שיפון ושיבולת שועל – יחד עם זאת המעוניינים לצרוך שיבולת שועל, יצטרכו לעשות מעקב הדוק אחר תסמינים ורמת נוגדנים בדם.

הטיפול בצליאק - דיאטה נטולת גלוטן לכל החיים. יש להימנע מכל מזון המכיל מעל 20ppm (חלקים למיליון) של גלוטן. בנוסף יש להימנע ממזונות המכילים שרידים מזעריים של גלוטן עקב שימוש בתהליך היצור שאינו מבקר דיו, או מזיהום משני. מזונות מקבוצת הדגנים המותרים לחולי צליאק: כוסמת, קינואה, דורה, אורז, טף, תירס, תפוחי אדמה, טפיוקה, אמרנט ודוחן. ניתן להשתמש בקמח ללא גלוטן, קמח אורז, קמח סויה, קמח חמוס וקמח תירס.

מזון לחולי צליאק ניתן לרכוש מחברה המתמחה בייצור מזון ללא גלוטן ובתנאי שעמד בעקרונות הגיוון וההזנה הבריאה.

סוכרת נעורים

מאופיינת בחוסר תפקוד של הבלבל ואי יצירת אינסולין וכתוצאה מכך הילדים מקבלים אינסולין חיצוני בהזרקה או במשאבה בהתאם לערכי הסוכר וצריכת המזון. ילד שאוכל ארוחה מאוזנת ומגוונת המספקת את 5 הקבוצות העיקריות (ללא חטיפים וממתקים) ומקפיד על שעות ארוחה קבועות שהותאמו לרמת הסוכר והאינסולין שמקבל, ונמצא במעקב ביחידה לסוכרת, ישמור על איון.

מחלות מטבוליות

קיימות מספר מחלות מטבוליות המחייבות התייחסות תזונתית ייחודית, ועל הדיאטנית המטפלת להתאים את התזונה להנחות את חברת ההסעדה בבניית תפריט מותאם אישית.

טבעונות

טבעונות היא תזונה שאינה מכילה כלל מוצרי מזון מהחי ומגוון המזון מצומצם יותר. על כן הניזונים מטבעונות מוחלטת עלולים לסבול ממחסורם תזונתיים חיוניים. אוכלוסייה זו צריכה לקבל הדרכה תזונתית מפורטת מידי דיאטנית/תזונאית שגם תנחה את ספק המזון.

7. סימוכין:

- לאכול ולגדול מדריך להזנת תינוקות, פעוטות וילדים במסגרות חינוכיות 2015
- לאכול ולגדול מדריך להזנת תלמידים במסגרות חינוכיות 2015.

8. המלצותינו לאחר איות ליישום בקרה ואכיפה:

- רשות השלטון המקומי, רשויות מקומיות ומי שנבחר והוסמך על ידם.
- הורים לילדים בצהרונים יכולים לסייע בשמירה על הגשת ארוחות נאותות.
- גופים המיועדים לעשות שימוש בהנחיות נוהל זה. חברות הסעדה, חברת המתנסים, משרדי ממשלה, מסגרות פרטיות, דיאטנים, הורים.

בכבוד רב,

פרופ' איתמר גרוטו
ראש שרותי בריאות הציבור

9. נספחים:

נספח 1 - הבסיס המדעי להנחיות

טבלה 1: המלצה לתכולת אנרגיה ולרכיבי תזונה נוספים לפי גיל לארוחת צהרים^{1,2}:

גילאים שנים	צריכת אנרגיה יומית קלוריות	אנרגיה	רמת פחמימה בגרם	רמת שומן גרם	ברזל מ"ג	נתרן מ"ג
3	1400	490	67	16	4	330
4-5	1400-1700	520	71	17	5	400
6-8	1700-1900	550	76	18	5	400
9-13	2200-1900	680	93	22	4	500
14-18	2900-2200	850	117	28	6.5	500

¹ ההמלצות התזונתיות לרכיבי תזונה (DRI's 2011-1997)

² המלצות ההזנה הבית ספרית בארה"ב Woo Baidal JA, Taveras EM. Protecting Progress against Childhood Obesity - The National School Lunch Program 2014; nejm.org

טבלה 2 – סטנדרטים תזונתיים לתפריט ארוחת הצהרים לפי גיל

אנרגיה	33% מסך האנרגיה היומית המפרטת בטבלה 1
ברזל	50% מהצריכה היומית המומלצת
רמת שומן בארוחה	25%-30% מהקלוריות
רמת שומן רווי בארוחה	עד 10% מסך השומן
רמת פחמימה בארוחה	50-55% מהקלוריות
כמות מלח בארוחה *	2 גרם (780 מ"ג נתרן)

* הרמות המצוינות יכנסו לתוקף החל משנת 2017 בעקבות התקדמות התוכנית הלאומית להפחתת נתרן במזון בישראל.

טבלה 3 - סטנדרטים נדרשים להגדרת מנות עשירות חלבון (100 גרם מוכן לאכילה)

כל מנה עשירת חלבון תכיל לפחות את כמות החלבון והברזל, ולא יותר מכמות השומן והנתרן, ב-100 גרם מזון מוכן לאכילה כפי שרשום בטבלה 3 :

נתרן במ"ג	ברזל במ"ג	שומן בגרם	חלבון בגרם	
400	2.0-3.5	6-13	24-29	בשר בקר/הודו/עוף*
400	1.3-2.3	13-20	16-19	בשר טחון: בקר/הודו/עוף*
200	1.1-1.4	10	18-20	דג*
250	1.8-2.0	10-15	13-18	מנה צמחונית

*חלבון מן החי בלבד

טבלה 4 - כמות השמן הממוצעת בארוחה לפי גיל

חישוב הערך התזונתי של הארוחה כולל שמן כחלק מהמזון המבושיל, ותוספת של שמן לסלטים. הכמות מפורטת בטבלה להלן:

חלוקה	גרי שמן בארוחת צהרים	גיל
5 גרי לסלט + 5 גרי לבישול	10 גרי	3-5
5 גרי לסלט + 10 גרי לבישול	15 גרי	6-8
5 גרי לסלט + 15 גרי לבישול	20 גרי	9-18

נספח 2 - הגדרות

הגדרות במסמך זה :

- "תפריטי" – רישום המזון המוגש לפי ארוחות בגיוון מרבי לאורך פרק זמן שנקבע מראש (שבוע שבועיים חודש). התפריט כולל גיוון פריטי המזון, ופירוט הרכב המנה/אופן ההכנה.
- "הרכב תפריטי" – מרכיבי הארוחה ופריטי מזון במבנה שבועי הכולל ארוחה או ארוחות לאורך היום.
- "גודל מנה" – כמות במשקל ולעיתים בנפח, של כל פריט מזון בכל ארוחה. גודל המנה נקבע לפי גיל הילדים.
- "ערך תזונתי" – רכיבי תזונה (חלבון, שומן, פחמימות, ויטמינים ומינרלים) ואנרגיה של כל פריטי המזון המרכיבים את הארוחה, בדומה לסימון התזונתי הנמצא על כל מזון ארוז משוק.
- "הרכב המזון המאושר להספקה או למכירה בתחום מוסד חינוך" – סוגי המזון, הגיוון היומי והשבועי, מבנה התפריטים, גודל המנות, דרכי הבישול והשימוש במוצרים מותרים בלבד כולם יפורטו בהנחיות שבהמשך.
- "כוס" – כוס מדידה/ ספל, בנפח 240 מ"ל
- "לחם מקמח מלא" – לחם המכיל את הדגן בשלמותו.
- "דגן מלא" – אורז מלא, חיטה בשלמותה, כוסמת, בורגול קוסקוס מלא ועוד.
- "דיאטן/תזונאי" – בוגר תואר ראשון בתזונה במוסד מוכר סיים הכשרה מקצועית כחוק וקיבל תעודת עיסוק.
- "מפקח" – דיאטן/תזונאי שעבר הכשרה בנושא בניית תפריט למוסדות חינוך, הוכשר לבצע ולנהל את הפיקוח לאורך שרשרת המזון עד לצלחת כולל בדיקת שאריות.
- "מזון מעובד" – א. בשר מעובד- בשר שעבר שינוי כימי או הוזרק לו נוזלים ופוספטים ועבר שינוי הרכב או בשר שעובד יחד עם חלקי בעלי חיים או מזון אחר לצורך הכנת מזון למאכל אדם (למשל נקניקים, נקניקיות, שניצלונים); ב. מזון מעובד שאינו בשר/תחליפי בשר (למשל כתייתות, שניצלוני ירקות, תירס, תפ"א); ג. מזון מעובד כתוספת לארוחה /כתחליף דגניים (למשל, אבקות פירה, מנות חמות / מנות מהירות הכנה (אינסטנט).
- "חטיף" – חטיף בוטנים/ חטיפי דגנים/ חטיפים מתובלים/ מטוגנים/ מומלחים/ מומתקים.